

Ministerstvo financí
odbor Finanční politika

**Makroekonomická
predikce
České republiky**

leden 2008

Obsah:

Komentáře:

A	Východiska predikce.....	4
A.1	Vnější prostředí.....	4
A.2	Fiskální politika.....	4
A.3	Měnová politika a směnné kurzy.....	5
A.4	Strukturální politiky.....	5
B	Ekonomický cyklus.....	7
B.1	Pozice v rámci ekonomického cyklu.....	7
B.2	Kompozitní předstihový indikátor.....	8
B.3	Individuální konjunkturální indikátory.....	9
C	Predikce vývoje makroekonomických indikátorů.....	11
C.1	Ekonomický výkon.....	11
C.2	Ceny zboží a služeb.....	12
C.3	Trh práce a domácnosti.....	13
C.4	Vztahy k zahraničí.....	15
C.5	Úspory a investice.....	15
C.6	Demografie.....	15
C.7	Úrokové sazby.....	16
C.8	Vládní sektor.....	16
C.9	Světová ekonomika.....	16
C.10	Mezinárodní srovnání.....	18
D	Monitoring predikcí ostatních institucí.....	19

Tabulky a grafy:

1.	Ekonomický výkon.....	20
2.	Ceny zboží a služeb.....	25
3.	Trh práce a domácnosti.....	28
4.	Vztahy k zahraničí.....	34
5.	Úspory a investice.....	41
6.	Demografie.....	42
7.	Úrokové sazby.....	44
8.	Vládní sektor.....	47
9.	Světová ekonomika.....	48
10.	Mezinárodní srovnání.....	51

Makroekonomická predikce je zpracovávána v odboru Finanční politika MF ČR se čtvrtletní periodicitou. Zahrnuje predikci na běžný a následující rok (tj. do roku 2008) a u některých ukazatelů výhled na další 2 roky (tj. do roku 2010). Je publikována zpravidla v druhé polovině prvního měsíce každého čtvrtletí a je rovněž dostupná na internetových stránkách MF ČR na adrese:

<http://www.mfcr.cz/makrope>

Přivítáme jakékoliv připomínky nebo náměty, které poslouží ke zkvalitnění publikace a přiblíží ji potřebám uživatelů. Případné připomínky prosíme zasílejte na adresu:

<mailto:macroforecast@mfcr.cz>

Poznámka:

V prognózách uvádíme středy intervalových odhadů. Publikované součtové údaje v tabulkách jsou v některých případech zatíženy nepřesností na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Seznam použitých zkratk:

b.c.	běžné ceny
BÚ	běžný účet platební bilance
EA-12	eurozóna v rozsahu 12 zemí
ESA 95	evropská metodologie národního účetnictví
GFS	metodologie vládní finanční statistiky Mezinárodního měnového fondu
HDP	hrubý domácí produkt
HICP	harmonizovaný index spotřebitelských cen
HMU	hospodářská a měnová unie
NFC	nepalivové komodity
NZI	neziskové instituce
obd.	období
proc. bod, p.b.	procentní bod
předb.	předběžně
s.c.	srovnatelné ceny
st.obd.p.r.	stejně období předchozího roku
TI	transformační instituce
VS	vládní sektor

Základní pojmy:

předb. (předběžné údaje)	data z čtvrtletních národních účtů, zveřejněná ČSÚ, která dosud nebyla ověřena ročními národními účty
odhad	prognóza minulých čísel, z různých důvodů nedostupných v termínu zpracování publikace, např. HDP z předcházejícího čtvrtletí
predikce	prognóza budoucích čísel, používající expertní i matematické metody
výhled	prognóza vzdálenějších budoucích čísel, používající především extrapolací metody

Značky použité v tabulkách:

-	pomlčka na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval
.	tečka na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý
x, (mezera)	křížek nebo mezera na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů

Uzávěrka datových zdrojů: 17.1.2008

A Východiska predikce

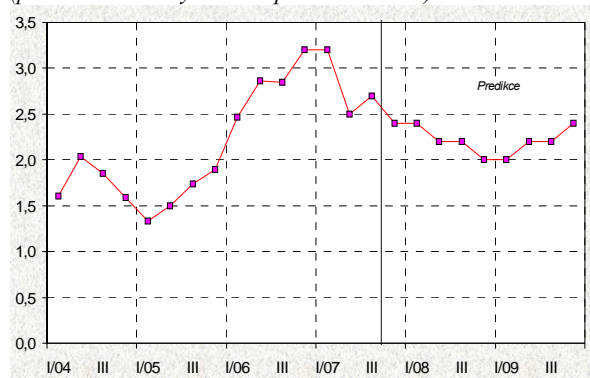
A.1 Vnější prostředí

Predikce je založena na předpokladu dalšího růstu světové ekonomiky, který by však měl proti roku 2007 zpomalit. Měl by větší měrou záviset na rozvojových – především asijských – ekonomikách. Růst v eurozóně, který v letech 2006-7 dosáhl rekordních hodnot, by se měl v letech 2008 a 2009 snížit asi na 2,2 %. Sníží se i růst v USA.

Graf A.1.1: Růst HDP v EA-12

meziroční růst v %

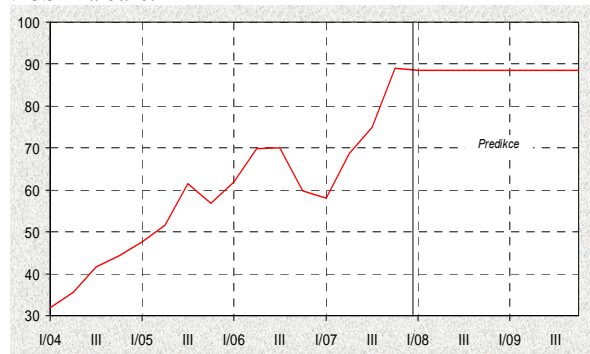
(po očištění o vlivy sezón a pracovních dnů)

Ceny ropy Brent by se podle přijatého technického předpokladu měly v horizontu predikce udržet na úrovni těsně pod 90 USD za barel.

Graf A.1.2: Cena ropy Brent

v USD za barel

Vnější prostředí by mělo nadále působit na makroekonomický vývoj v České republice převážně pozitivně. Zvýrazňují se však rizika směrem ke zhoršení.

Podrobnější údaje o vnějším prostředí jsou uvedeny v kapitole C.9.

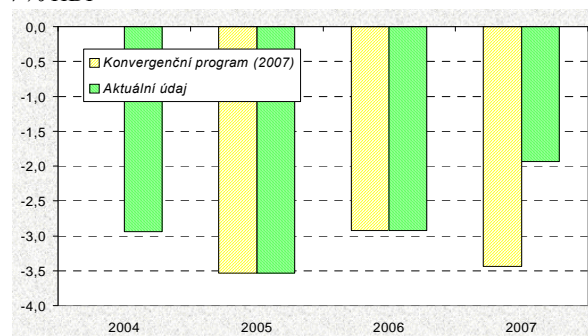
A.2 Fiskální politika

Sektor vládních institucí vykazuje značný deficit i na vrcholu ekonomického cyklu, což svědčí o neudržetelnosti současného nastavení fiskální politiky. Veřejné finance nicméně dosahují již po čtyři roky lepších ekonomických výsledků, než činily stanovené fiskální cíle. Vlivem velmi příznivého ekonomického vývoje dochází k postupnému snižování podílu nominálního deficitu vládního sektoru na HDP, a to navzdory přetrvávajícím strukturálním problémům na výdajové straně veřejných rozpočtů.

Makroekonomické působení fiskální politiky v roce 2007 bylo s největší pravděpodobností významně odlišné od dosavadních předpokladů, které vycházely ze schváleného státního rozpočtu na rok 2007. Vzhledem k lepším než očekávaným výsledkům hospodaření státního rozpočtu a zlepšenému hospodaření některých dalších institucí vládního sektoru je možné očekávat, že vládní deficit dosáhne proti rozpočtované výši zhruba poloviční hodnoty okolo 2 % HDP.

Graf A.2.1: Vládní deficit podle metodiky národních účtů (ESA 95)

v % HDP

Výhled hospodaření vládního sektoru a nastavení fiskální politiky v nadcházejícím období jsou zatíženy velkou mírou nejistoty. Příznivé výsledky v roce 2007 naznačují, že by mělo být reálně dosaženo v příštích letech nižších deficitů, než činí fiskální cíle pro saldo vládního sektoru ve výši -2,9 % HDP v roce 2008, -2,6 % v roce 2009 a -2,3 % v roce 2010. Očekávané pozitivní dopady stabilizačních opatření v oblasti veřejných financí by měly působit směrem ke snížení vládního deficitu v roce 2008. Na druhé straně se dále zvýšilo riziko prohloubení deficitu v případě silnějšího využití prostředků akumulovaných v rezervních fondech (stav rezervních fondů dosáhl ke konci roku 2007 výše 2,8 % HDP proti 2,1 % na konci roku 2006).

Podrobnější údaje o veřejných rozpočtech jsou uvedeny v kapitole C.8.

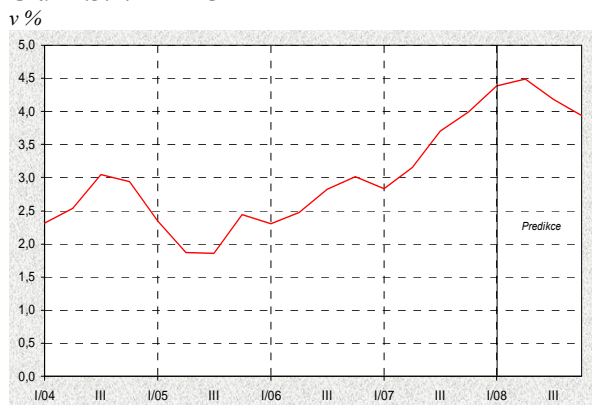
A.3 Měnová politika a směnné kurzy

V roce 2010 vstoupí v platnost nový inflační cíl, který bude definován jako meziroční přírůstek spotřebitelských cen ve výši 2 % (opět s tolerančním pásmem ± 1 p.b.). Průběh změny cíle a délka přechodového období dosud oficiálně zveřejněny nebyly. Nicméně je jisté, že minimálně v délce horizontu měnové politiky (tj. 4-6 čtvrtletí) bude tento fakt ovlivňovat rozhodování bankovní rady ČNB o nastavení základních úrokových sazeb.

Od ledna 2008 bude ČNB publikovat trajektorii úrokových sazeb konzistentních s prognózou. Dále bude zveřejňovat jmenovité hlasování členů bankovní rady při přijímání měnověpolitických rozhodnutí. Počet jednání bankovní rady se omezí na osm za rok. Vynechá se lednové, dubnové, červencové a říjnové zasedání.

Tato makroekonomická predikce vychází z předpokladu mírného růstu mezibankovních úrokových sazeb s následným pozvolným poklesem.

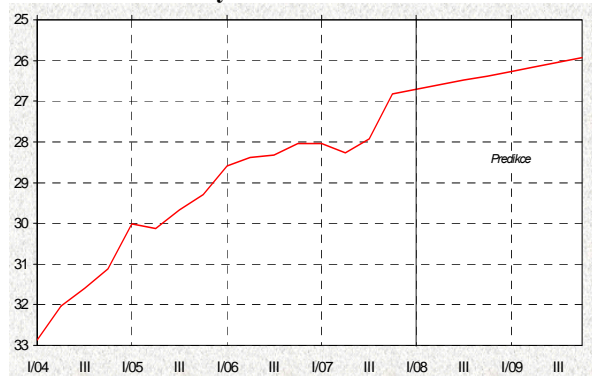
Graf A.3.1: PRIBOR 1R

Podrobnější údaje o úrokových sazbách jsou uvedeny v kapitole C.7.

Koncem roku 2007 došlo k prudkému zhodnocení směnného kurzu k euru. Domníváme se, že nebylo způsobeno fundamentálními příčinami. Proto předpokládáme, že v následujícím období by se měla obnovit dlouhodobá tendence k pouze mírnému nominálnímu i reálnému zhodnocování.

Graf A.3.2: Směnný kurz CZK/EUR

A.4 Strukturální politiky

Reformní opatření strukturálních politik mají za úkol podpořit hospodářský růst a zaměstnanost a zvýšit konkurenceschopnost české ekonomiky. Je třeba nadále zvyšovat flexibilitu trhu práce, kultivovat prostředí pro podnikatele, dbát na posilování hospodářské soutěže a efektivní fungování trhů produktů včetně finančních a kapitálových trhů.

Podnikatelské prostředí

Od 1. listopadu 2007 se u všech předkládaných právních předpisů provádí komplexní vyhodnocení jejich ekonomických, sociálních a environmentálních dopadů. Vládě jsou předkládány návrhy předpisů ve variantě, která je z těchto hledisek optimální. Z provedené „Analýzy administrativní zátěže podnikatelů“ vyplynulo, že celková roční administrativní zátěž podnikatelů činí přes 86 mld. Kč, tj. 2,5 % HDP. Česká republika se připojila k celoevropské iniciativě snižování administrativní zátěže podnikatelů a přijala národní závazek snížit do konce roku 2010 administrativní zátěž podnikatelů způsobenou informačními povinnostmi o 20 %.

Dlouhodobě problematickou oblast ukončení podnikání řeší **rekodifikace insolvenčního práva** účinná od 1. ledna 2008, jež by měla zkrátit délku procesu bankrotu, posílit roli věřitelů, omezit zájem na prodlužování bankrotů a umožnit pokračovat v činnosti životaschopným částem firem. Byl zřízen veřejně přístupný insolvenční rejstřík, který zvýší transparentnost insolvenčního řízení.

V rámci rozšiřování elektronických informačních systémů veřejné správy byl spuštěn projekt **Czech Point**¹, který má usnadnit komunikaci občanů s úřady. Zatímco v roce 2007 mohl občan žádat o elektronický výpis z veřejných registrů katastru nemovitostí, výpis z obchodního rejstříku a výpis ze živnostenského registru, v roce 2008 přibyla možnost požádat o výpis z prvního neveřejného registru – z rejstříku trestů.

Dalšímu významnému zlepšení kvality podnikatelského prostředí pomůže komplexní novela **živnostenského zákona**², která by měla vstoupit v účinnost v roce 2008. Jejím smyslem je dále snížit administrativu podnikatelů, zjednodušit a urychlit proces vzniku živnostenských oprávnění a usnadnit vstup do podnikání. Mezi navrhované změny patří zejména zrušení místní příslušnosti živnostenských úřadů, zrušení zásady vydávání živnostenského listu ke každé živnosti, zavedení platby jediného správního poplatku při ohlášení více živností (dříve za každý živnostenský list), zrušení prokazování bezdlužnosti, zjednodušení vstupu do podnikání mladým začínajícím podnikatelům (v některých případech nebude nutná praxe) a snížení počtu

¹ Další informace na www.czechpoint.cz.

² Přijata vládou dne 22.10.2007, nyní v Poslanecké sněmovně PČR.

živností. Dále dojde také ke zjednodušení vztahu zápisů do obchodního a živnostenského rejstříku.

Také opatření v oblasti **daní** by měla zvýšit konkurenceschopnost podnikatelského sektoru v důsledku přesunu daňového břemene z daní přímých na daně nepřímé. Je plánováno postupné snižování sazby daně z příjmů právnických osob ze současných 21 % na 19 % v roce 2010 spojené s rozšiřováním daňového základu. Změny v oblasti daně z příjmu fyzických osob by měly podpořit i zaměstnávání vysoce kvalifikovaných pracovníků. Zvažuje se zavedení jednotného výběrního místa pro placení daní a zákonného pojistného.

Trh práce

I přes pozitivní vývoj (klesající míra nezaměstnanosti, rostoucí zaměstnanost) lze stále na trhu práce identifikovat několik strukturálních problémů. Jde o nedostatek motivace k práci, diskriminaci starších pracovníků, nedostatečnou sladěnost systému vzdělávání s měnícími se požadavky trhu práce a nízkou regionální a profesní mobilitu. Důsledkem je nedostatek pracovníků, který se může stát limitujícím faktorem ekonomického růstu.

Nabídková strana trhu práce byla v roce 2007 ovlivněna především změnou v systému sociálních dávek. Změny obsažené v nových **zákonech o pomoci v hmotné nouzi a o životním a existenčním minimu** a v novele **zákona o státní sociální podpoře** s sebou přinesly například přechod na jednosložkovou konstrukci životního minima a zavedení institutu existenčního minima. Tento systém má prohloubit rozdíl v příjmech ze sociálních dávek mezi těmi, kteří aktivně práci hledají, a těmi, kteří odmítají pracovat.

Další změny v institucionálních podmínkách trhu práce přinesla opatření v daňové a sociální politice v souvislosti se Zákonem o stabilizaci veřejných rozpočtů. V oblasti **zdanění příjmů fyzických osob** došlo k zavedení jednotné sazby ve výši 15 % spolu s rozšířením daňového základu ve formě zrušení možnosti uplatnit zaplacené pojistné

na zákonné sociální a zdravotní pojištění jako daňový výdaj/náklad. V případě zaměstnanců se do daňového základu nově započítává i pojistné placené zaměstnavatelem. Růst daňového základu je současně více než kompenzován zvýšením slev na dani, které zaručují, že se daňové zatížení příjmů u žádné ze skupin obyvatelstva nezvýší a výrazně se sníží u poplatníků s nízkými a vyššími příjmy. Zákon rovněž zavádí **stropy pro vyměřovací základ sociálního a zdravotního pojištění**.

V oblasti sociálních dávek je navrženo několik změn, které vedle pozitivních dopadů na stabilitu veřejných rozpočtů mají zvýšit adresnost dávkového systému a zabránit jeho zneužívání.

V rámci opatření ke stabilizaci veřejných rozpočtů došlo v systému **nemocenského pojištění** ke zrušení výplaty dávek za první tři kalendářní dny nemoci. Původně plánované změny (pokles čisté míry náhrady spojené s absencí výplaty dávek během prvních třech dnů nemoci a převzetí zodpovědnosti za výplatu dávek během 4.-14. dne zaměstnavatelem spojené s poklesem sazby pojistného) se odsouvají až na rok 2009. Cílem těchto opatření je snížení míry nemocnosti v České republice, která se dlouhodobě pohybuje nad evropským průměrem.

V oblasti **dávek státní sociální podpory** došlo k 1.1.2008 ke změnám v rodičovské dovolené. Lidé si budou moci zvolit její délku a podle toho jim bude stanovena výše dávek. Přídatky na děti jsou jednotné dle věku dítěte a dostupné pouze pro osoby s příjmy nižšími než 2,4 násobek životního minima. U ostatních dávek kromě důchodů byla zrušena jejich automatická valorizace.

Všeobecným cílem všech výše uvedených opatření je zvýšení strukturálního podílu pracovních příjmů domácností, což by mělo mít pozitivní dopady na motivaci k vyhledávání a udržování pracovních míst. V tomto duchu je též připravována novela **Zákona o zaměstnanosti**, která některé liberalizační a proaktivizační prvky dále prohlubuje.

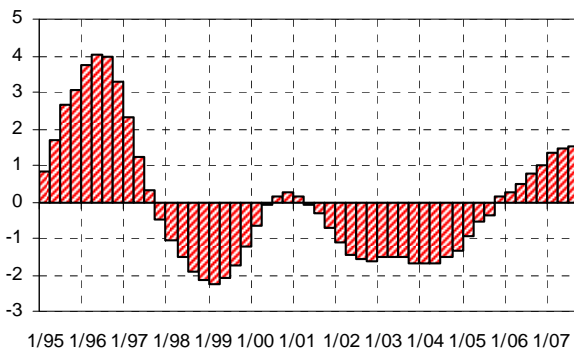
Problém rostoucího počtu neobsaditelných pracovních míst by měl řešit vládou schválený institut „zelených karet“ kombinující pracovní povolení a povolení k pobytu na území ČR pro osoby z třetích zemí.

B Ekonomický cyklus

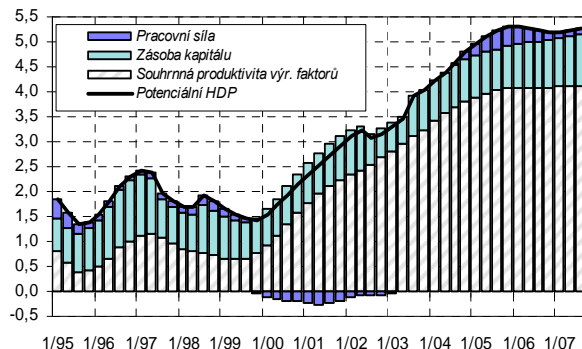
B.1 Pozice v rámci ekonomického cyklu

Potenciální produkt, specifikovaný na základě výpočtu Cobb-Douglasovy produkční funkce, udává úroveň HDP při průměrném využití výrobních faktorů. Růst potenciálního produktu popisuje možnosti udržitelného růstu ekonomiky bez vzniku nerovnováh. Lze ho rozložit na příspěvky pracovní síly, zásoby kapitálu a souhrnné produktivity výrobních faktorů. Produkční mezera identifikuje pozici ekonomiky v cyklu a vyjadřuje vztah mezi HDP a potenciálním produktem. Koncept potenciálního produktu a produkční mezery je používán pro analýzu ekonomického vývoje a pro výpočty strukturální bilance veřejných rozpočtů.

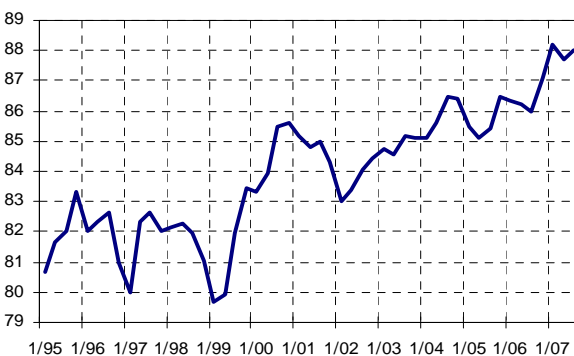
Graf B.1: Produkční mezera
v % potenciálního produktu

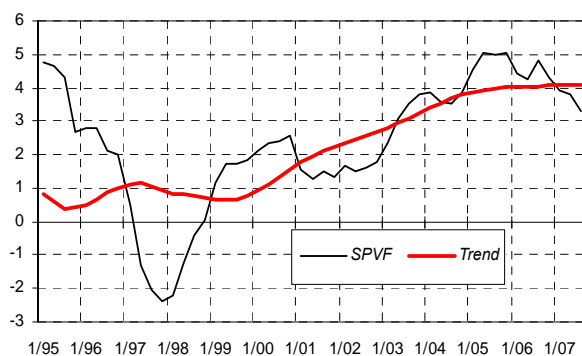
Graf B.2: Tempo růstu potenciálního produktu
v procentních bodech

Graf B.3: Využití výrobních kapacit v průmyslu
konjunkturální ukazatel, v %

Graf B.4: Souhrnná produktivita výrobních faktorů
meziroční růst v %

Pozn.: Zpomalení růstu potenciálního produktu a snížení příspěvku zásoby kapitálu ve 2. pololetí let 1997 a 2002 (Graf B.2) bylo způsobeno škodami při povodních.

Tabulka B.1: Produkční mezera a potenciální produkt

		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
											<i>Odhad</i>
Produkční mezera	%	-1,7	-1,9	-0,1	-0,3	-1,5	-1,6	-1,6	-0,4	0,6	1,5
Potenciální produkt	růst v %	1,8	1,5	1,8	2,6	3,1	3,7	4,5	5,1	5,3	5,2
Příspěvky:											
Souhrnná produktivita výr. faktorů	<i>p. b.</i>	0,8	0,7	1,2	2,0	2,5	3,0	3,6	4,0	4,1	4,1
Zásoba kapitálu	<i>p. b.</i>	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8	0,9	1,0
Míra participace	<i>p. b.</i>	0,0	-0,1	-0,4	-0,4	-0,2	-0,3	-0,2	0,1	0,0	-0,1
Demografie ¹⁾	<i>p. b.</i>	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3

¹⁾ Příspěvek růstu počtu obyvatel v produktivním věku (15-64 let)

Ve 3. čtvrtletí 2007 dosáhla kladná **produkční mezera** podle našich propočtů cca 1,5 % potenciálního produktu.

Tento výsledek je podpořen ostře klesající nezaměstnaností a rekordními hodnotami využití výrobních kapacit v průmyslu. Efekty působení kladné produkční mezery lze rovněž pozorovat na rychlém tempu růstu mezd i spotřeby domácností. Vliv na zrychlení spotřebitelské inflace není možné jednoznačně identifikovat vzhledem k velkému množství dalších faktorů, které se zde prosazují (více viz kapitola C.2).

V roce 2008 by se měla produkční mezera snížit vlivem reformních kroků v oblasti veřejných rozpočtů, které částečně ztlumí růst domácí poptávky.

Meziroční růst **potenciálního produktu** se od roku 2005 drží nad hranicí 5 %. V posledních čtvrtletích však lze identifikovat tendenci k mírnému zpomalení.

Za příčinu tohoto jevu považujeme **strukturální problémy trhu práce**, které se projevují v meziročním poklesu participace (poměr počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na populaci v produktivním věku), což lze interpretovat tak, že

se snižuje podíl lidí, kteří jsou schopni a ochotni pracovat. Přitom počet volných pracovních míst v ekonomice dosahuje rekordních hodnot a podnikatelé mají problémy s náborem pracovníků pro nové výrobní kapacity. Domníváme se, že reformní kroky přispějí ke zvýšení motivace k práci (více viz kapitola C.3).

Růst potenciálního produktu je z větší části tažen rychlým růstem trendu **souhrnné produktivity výrobních faktorů**, který ve 3. čtvrtletí 2007 dosáhl meziročně 4,1 %. Je výsledkem volného pohybu zboží i kapitálu v rámci EU, náběhu nových výrobních kapacit, stability finančního systému a snižování sazeb daně z příjmů právnických osob. Přesun od přímého k nepřímému zdanění v rámci daňových změn by měl mít rovněž pozitivní efekt. Trvalý předstih růstu souhrnné produktivity před zeměmi eurozóny se stává nejdůležitějším parametrem přibližování výkonnosti české ekonomiky k jejich úrovni.

Příspěvek zvýšení **kapitálové vybavenosti** ekonomiky mírně narůstá. Investiční aktivita vede ke zlepšení infrastruktury i k vytváření nových kvalitních a konkurenceschopných výrobních jednotek.

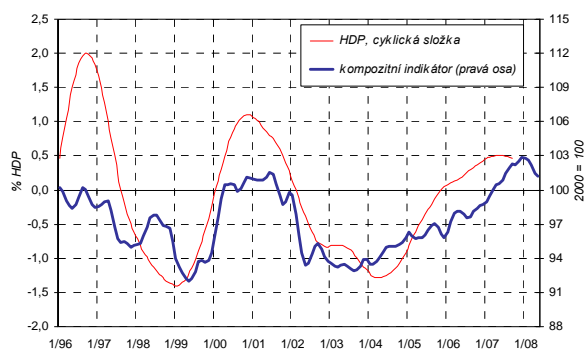
B.2 Kompozitní předstihový indikátor

Kompozitní předstihový indikátor je sestaven z výsledků konjunkturálních průzkumů, které splňují základní požadavky kladené na předstihové indikátory cyklu – jsou ekonomicky interpretovatelné, vykazují statisticky pozorovatelný vztah v předstihu k průběhu ekonomického cyklu a jsou rychle a pravidelně dostupné.

Na základě analýzy vztahů mezi jednotlivými konjunkturálními ukazateli a cyklickou složkou reálného HDP došlo ke změně složení kompozitního předstihového indikátoru. Indikátor je nyní sestaven z těch konjunkturálních ukazatelů, které vykazovaly vysoký stupeň korelace s průměrným předstihem 7 měsíců. Vývoj kompozitního indikátoru je v porovnání s předchozím méně volatilní a poskytuje delší pohled do budoucnosti.

Graf B.5: Kompozitní předstihový indikátor

synchronizováno s cyklickou složkou HDP zjištěnou na základě statistických metod (Hodrick-Prescottův filtr)

Kompozitní předstihový indikátor pro první tři čtvrtletí roku 2007 signalizoval mírný nárůst růstové dynamiky. Publikovaná data o vývoji reálného HDP částečně tento signál potvrdila, ačkoliv v posledním čtvrtletí cyklická složka HDP stagnuje.

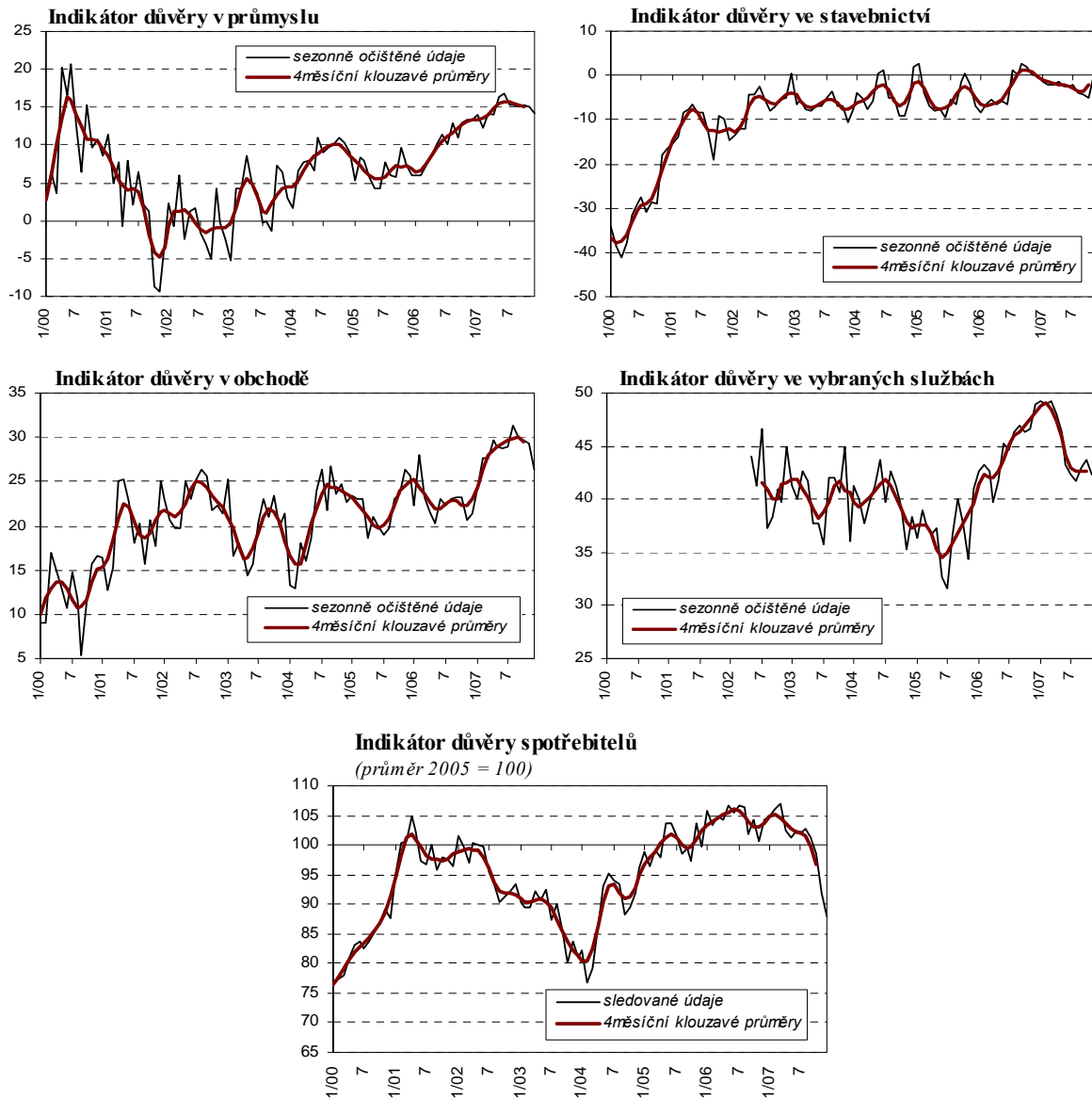
Na základě dalšího vývoje kompozitního předstihového indikátoru lze ve 4. čtvrtletí očekávat setrvalý stav. Zřetelný pokles hodnoty indexu pro prvních pět měsíců roku 2008 signalizuje zpomalení růstové dynamiky reálného HDP a postupné uzavírání kladné produkční mezery.

B.3 Individuální konjunkturální indikátory

Konjunkturální ukazatele vyjadřují názory respondentů na současnou situaci a vývoj v blízké budoucnosti a slouží k identifikaci možných bodů obratu ekonomického cyklu. Hlavní výhodou spočívá v rychlé dostupnosti výsledků, do kterých se promítá široký okruh vlivů formujících očekávání ekonomických subjektů.

Souhrnný indikátor důvěry je prezentován jako vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě, ve vybraných odvětvích služeb a indikátoru spotřebitelské důvěry. Váhy jsou nastaveny takto: indikátor důvěry v průmyslu 40 %, ve stavebnictví a v obchodě po 5 %, ve vybraných odvětvích služeb 30 % a indikátor důvěry spotřebitelů 20 %.

Graf B.6: Indikátory důvěry

U průmyslových podniků pokračoval ve 4. čtvrtletí stabilní ekonomický vývoj s jen nepatrným poklesem indikátoru důvěry. Respondenti mírně snížili hodnocení současné ekonomické situace, ale zlepšili hodnocení výrobní činnosti. Celková i zahraniční poptávka zůstala na vysoké úrovni, její neměnnost však může být varující. V tříměsíčním výhledu počítají podniky s dalším růstem výrobní činnosti, spojeným s růstem zaměstnanosti. Očekávání celkové ekonomické

situace jsou však pro horizont tři i šest měsíců mírně nižší.

Pro stavebnictví bylo 4. čtvrtletí 2007 úspěšné, indikátor důvěry se v prosinci dostal na nejvyšší hodnotu ve své historii. Hodnocení ekonomické situace zůstalo optimisticky na vysokých hodnotách, u celkové poptávky se ještě zvýšilo. Zajištění práce zakázkami odhadují stavební podniky na téměř 9 měsíců, což je růst proti konci září. Dostatek zakázek signalizuje pro příští tři měsíce

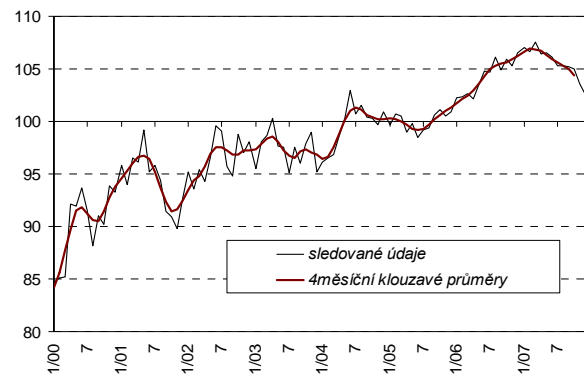
příznivý vývoj zaměstnanosti i udržení stávající úrovně ekonomické situace. Očekávání vývoje ekonomické situace pro příštích šest měsíců jsou nepatrně nižší.

Ve 4. čtvrtletí se začal v oblasti **obchodu** zpomalovat růst ekonomické aktivity, indikátor důvěry však stále dosahoval poměrně vysokých hodnot. Hodnocení vývoje ekonomické situace pro období příštích tří měsíců se zvýšilo vzhledem k nastávajícímu období sezónních výprodejů, ale v horizontu šesti měsíců je nižší.

Ve vybraných odvětvích **služeb** se ve 4. čtvrtletí podařilo udržet indikátor důvěry na jen mírně klesajících hodnotách. Respondenti zvýšili hodnocení poptávky, ale hodnocení ekonomické situace snížili. Pro období příštích tří i šesti měsíců předpokládají zlepšení hodnocení ekonomické situace.

Průzkum mezi **spotřebiteli** v prosinci 2007 potvrdil prudce klesající důvěru spotřebitelů ve vývoj ekonomiky. Respondenti očekávají pro příštích dvanáct měsíců zhoršení celkové ekonomické a zejména své finanční situace. Do odpovědí se promítly obavy z nadcházející reformy veřejných financí. U spotřebitelů se rovněž mírně zhoršila dlouhodobě příznivá očekávání nezaměstnanosti. Snížil se podíl těch, kteří mají v úmyslu spořit.

Graf B.7: **Souhrnný indikátor důvěry**
průměr 2005 = 100

Ve 4. čtvrtletí 2007 se **souhrnný indikátor důvěry** mírně snížil, a to zejména vlivem poklesu spotřebitelského indikátoru důvěry. Vyloučením spotřebitelského indikátoru získáme podnikatelský indikátor, u něhož nedochází k žádným výraznějším změnám, které by určovaly jednoznačnou tendenci k poklesu. Na základě hodnocení ekonomických subjektů je tak možné předpokládat, že dosavadní poměrně vysoké tempo ekonomického růstu by se nemělo ani ve 4. čtvrtletí zásadně zpomalit. Pro rok 2008 však jsou výrazně akcentována rizika zejména u spotřeby domácností.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Údaje z předchozí predikce z října 2007 jsou vyznačeny kurzívou. Údaje vztahující se k roku 2010 jsou extrapolacním scénářem, který naznačuje směr možného vývoje a není v dalším textu komentován.

Vývoj hlavních makroekonomických indikátorů české ekonomiky a jejich predikce jsou shrnuty v následující tabulce.

Tabulka C.1: Hlavní makroekonomické indikátory

		2004	2005	2006	2007	2008	2009		2007	2008
					Odhad	Aktuální predikce			Minulá predikce	
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	4,5	6,4	6,4	6,1	4,7	5,1		5,9	5,0
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	2,9	2,3	5,5	5,7	3,6	4,6		6,5	4,2
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	-3,5	2,2	0,0	0,1	-0,4	-0,3		-0,6	-0,4
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	3,9	2,3	5,5	5,7	8,0	7,8		6,0	9,0
Příspěvek ZO k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	1,3	4,8	0,9	0,8	0,5	1,0		-0,1	-0,1
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	4,5	-0,2	1,7	3,4	3,5	2,3		3,5	3,1
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	2,8	1,9	2,5	2,8	5,5	2,3		2,3	3,8
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	-0,6	1,2	1,3	1,9	1,6	0,8		1,5	1,1
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	8,3	7,9	7,1	5,3	4,4	4,1		5,5	4,8
Objem mezd a platů (dom.koncept)	<i>růst v %, b.c.</i>	6,3	6,8	7,8	9,3	9,0	7,5		9,1	7,4
Podíl BÚ na HDP	<i>%</i>	-5,2	-1,6	-3,1	-3,5	-3,5	-2,1		-2,8	-2,5
<i>Předpoklady:</i>										
Směnný kurz CZK/EUR		31,9	29,8	28,3	27,8	26,5	26,1		28,0	27,4
Dlouhodobé úrokové sazby	<i>% p.a.</i>	4,8	3,5	3,8	4,3	4,6	4,6		4,4	5,1
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	38,3	54,4	65,4	72,7	88,5	88,5		67,8	72,5
HDP eurozóny (EA-12)	<i>růst v %, s.c.</i>	2,0	1,5	2,8	2,6	2,2	2,2		2,6	2,4

C.1 Ekonomický výkon

Česká ekonomika se nachází v blízkosti vrcholu hospodářského cyklu. Začíná narážet na limity vyplývající z nedostatku kvalifikované pracovní síly. Po mnohaleté cenové stabilitě se zrychluje růst cen.

Meziroční přírůstek reálného HDP podle posledních platných údajů ČSÚ dosáhl ve 3. čtvrtletí 2007 hodnoty 6,0 % (proti odhadu z října 2007 ve výši 5,8 %). Tempo mezičtvrtletního růstu sezónně očištěného HDP se po dosažení vrcholu ve výši 1,8 % ve 4. čtvrtletí roku 2005 mírně zpomaluje. Ve 3. čtvrtletí 2007 byl dosažen přírůstek 1,4 %.

Pro rok 2007 odhadujeme, že přírůstek HDP činil 6,1 % (proti 5,9 %).

V následujícím období očekáváme postupné uzavírání kladné produkční mezery a návrat k potenciálnímu produktu spojený s mírným zpomalením růstu HDP. V roce 2008 je třeba očekávat zpomalení růstu spotřeby domácností jako důsledek fiskální konsolidace. Česká republika však zůstane dynamicky se rozvíjející ekonomikou atraktivní pro zahraniční investory. Postupně se začnou projevat i pozitivní efekty fiskální reformy stejně jako příliv prostředků z evropských zdrojů. V roce 2008 by měl růst HDP dosáhnout 4,7 % (proti 5,0 %), v roce 2009 potom 5,1 %.

Také tempo růstu **reálného hrubého domácího důchodu (RHDD)**, který odráží

důchodovou situaci české ekonomiky, se začíná zpomalovat. Ve 3. čtvrtletí dosáhlo 6,8 % (proti 6,9 %) po vrcholu 8,2 % v 1. čtvrtletí 2007, což byla nejvyšší hodnota v historii platné časové řady. Předstih růstu vývozních cen před dovozními v roce 2007 vede k rychlejšímu růstu RHDD v porovnání s růstem HDP. Očekáváme zvýšení RHDD o 7,2 % (proti 7,4 %).

V roce 2008 by se měl cenový růst vývozu a dovozu srovnat, přírůstek RHDD by měl proto odpovídat přírůstku HDP. Výsledkem by mělo být zpomalení na 4,7 % (proti 5,6 %).

Výdaje na HDP

Reálný růst HDP je tažen hlavně výdaji na konečné domácí užití. V současné době růst tvorby fixního kapitálu nepatrně předbíhá růst spotřeby domácností. Dynamický růst vývozu je provázen rostoucími dovozy, což vede ke snížení příspěvku salda zahraničního obchodu se zbožím i službami k růstu HDP. Extrémně vysoký příspěvek změny zásob k růstu HDP je obtížné ekonomicky interpretovat.

Od počátku roku 2008 se reforma veřejných rozpočtů začne projevat poklesem reálné spotřeby vlády a přesunem od spotřeby domácností k investicím. S uzavíráním produkční mezery se bude opět zvyšovat příspěvek zahraničního obchodu na úkor domácí poptávky

Meziroční růst reálných **výdajů domácností na konečnou spotřebu** ve 3. čtvrtletí 2007 dosáhl 5,5 % (proti 6,3 %, vybilancování předběžných národních účtů zvýšilo základnu roku 2006 o 0,8 %). Za rok 2007 očekáváme celoroční tempo růstu ve výši 5,7 % (proti 6,5 %), a to vzhledem k rychlému růstu mezd i sociálních dávek, zvyšujícímu se zadlužení domácností spotřebitelskými úvěry a přesunu části výdajů z roku 2008. Do konce roku 2007 se domácnosti snažily urychlit investice do bydlení i opravy a rekonstrukce bytů jako reakci na schválený růst snížené sazby DPH od počátku roku 2008. Ostatní komodity patří do snížené sazby umožňují jen omezené předzásobení. V 1. a částečně i ve 2. čtvrtletí 2008 lze očekávat komplementární efekt.

Pro rok 2008 odhadujeme zpomalení růstu spotřeby domácností na 3,6 % (proti 4,2 %) vlivem zrychlení inflace a zpomalení růstu disponibilního důchodu domácností. V roce 2009 by se spotřeba domácností měla zvýšit o 4,6 %.

Výdaje vlády na konečnou spotřebu ve 3. čtvrtletí 2007 klesly o 0,4 % (proti poklesu o 0,7 %). V roce 2007 předpokládáme přírůstek o 0,1 % (proti poklesu o 0,6 %). V roce 2008 by se měly projevit efekty fiskální reformy poklesem o 0,4 % (odhad neměníme).

Objem **tvorby hrubého fixního kapitálu** se ve 3. čtvrtletí 2007 meziročně zvýšil o 5,7 % (proti 7,5 %). Očekáváme, že v roce 2007 přírůstek tvorby hrubého fixního kapitálu dosáhl 5,7 % (proti 6,0 %).

Příznivý vývoj zisků zejména u podniků pod zahraniční kontrolou a trvajícím přílivem zahraničních investic by se měl v roce 2008 odrazit v dynamice investičních aktivit. Ty by měly být převážně proexportně orientovány. Dynamiku by měly podpořit i zvyšující se příspěvky z fondů EU, které jsou určeny převážně na zlepšení infrastruktury. Dalším významným faktorem je potřeba investic do technologií ke zvýšení produktivity práce při nedostatku pracovních sil. Pozitivní dopady lze očekávat i od fiskální reformy. Tempo růstu by v roce 2008 mělo dosáhnout 8,0 % (proti 9,0 %), v roce 2009 potom 7,8 %.

V roce 2007 očekáváme příspěvek **zahraničního obchodu** k růstu HDP ve výši 0,8 p.b. (proti -0,1 p.b.). V roce 2008 by měl dosáhnout 0,5 p.b. (proti -0,1 p.b.). V delším horizontu by se měla znovu projevit tendence ke zvyšujícímu se kladnému příspěvku při růstu podílu obrátu zahraničního obchodu na HDP.

Důchodová struktura HDP

(v nominálním vyjádření)

HDP v běžných cenách vzrostl ve 3. čtvrtletí 2007 proti stejnému období předchozího roku o 9,5 % (proti 9,3 %). Za rok 2007 čekáme růst o 9,8 % (proti 9,6 %), v roce 2008 pak o 8,3 % (odhad neměníme), v roce 2009 o 7,6 %.

Dynamický růst **náhrad zaměstnancům** podle domácího konceptu³ se ve 3. čtvrtletí mírně zklidnil na 9,2 % (proti 9,0 %). V roce 2007 čekáme růst 9,4 % (proti 9,2 %), v roce 2008 pak 8,9 % (proti 7,3 %). Mzdový vývoj a jeho rizika jsou podrobněji rozebrána v kap. C.3.

Hrubý provozní přebytek vzrostl ve 3. čtvrtletí o 10,0 % (proti 9,0 %). Celoroční růst odhadujeme na 9,9 % (proti 9,7 %) v roce 2007 a na 6,8 % (proti 7,7 %) v roce 2008. Pozitivně lze vnímat, že i přes vysoké ceny ropy a dalších surovin zůstává důchodová situace podnikové sféry příznivá.

C.2 Ceny zboží a služeb

Spotřebitelské ceny

Dramaticky rychlý růst spotřebitelských cen **na konci roku 2007** nás překvapil. Přitom ještě v období zpracování říjnové predikce se meziroční růst jejich hladiny vyvíjel v souladu s očekáváním. V srpnu 2007 dosahoval 2,4 % při příspěvku administrativních opatření ve výši 1,7 p.b. Prosincový meziroční přírůstek však činil 5,4 % (proti 2,9 %) při příspěvku administrativních vlivů ve výši 2,2 p.b. (proti 2,1 p.b.). **Průměrná míra inflace** ze spotřebitelských cen v roce 2007 dosáhla 2,8 % (proti 2,3 %).

Vyšší příspěvek administrativních opatření vyvolaný zvýšením cen zemního plynu byl v říjnové predikci obsažen. Akcelerace spotřebitelské inflace koncem roku se tedy týkala tržní složky spotřebitelského koše. Z příspěvku tržních cen ke zrychlení meziroční inflace ve výši 2,4 p.b. lze připisat 1,4 p.b. potravinám, 0,6 p.b. vyšším korunovým cenám ropy a 0,4 p.b. ostatním komoditám.

Během roku 2007 došlo v oddíle **potraviny** a nealkoholické nápoje ke zrychlení meziročního růstu cen o 9,3 p.b. na 11,2 % v prosinci 2007, z toho jen od srpna se meziroční růst cen zvýšil o 8,3 p.b. (z 2,9 %).

Akcelerace růstu cen potravin se netýkala všech položek rovnoměrně, jak ukazuje příložená tabulka (pramen ČSÚ):

Tabulka C.2: **Meziroční růsty cen potravin**

(sopr=100), váhy v promile spotřebního koše

	Váhy	8 / 07	12 / 08	Rozdíl
Celkem	162,6	102,9	111,2	8,3
Oleje a tuky	6,7	101,8	122,3	20,5
Pekárenské výrobky; obiloviny	24,9	102,2	120,5	18,3
Mléko, sýry a vejce	29,3	104,2	121,2	17,0
Zelenina	12,7	92,7	98,7	6,0
Ostatní	6,1	104,5	108,1	3,6
Cukr, marmeláda, med, čokoláda	11,0	103,8	106,7	2,9
Ovoce	12,9	113,4	115,8	2,4
Maso	39,6	102,1	103,6	1,5
Nealkoholické nápoje	17,2	103,8	104,7	0,9
Ryby	2,3	102,2	102,1	-0,1

³ Jedná se o objem náhrad vyplacených na území ČR jak rezidentům tak i nerezidentům - tedy bez náhrad vyplacených rezidentům mimo území ČR

Nárůst cen rostlinných olejů byl způsoben jejich používáním jako biopaliv. Ceny pekárenských výrobků odrážejí vývoj cen pšenice na světových trzích. Mléko a mléčné výrobky se zdraží vlivem zvýšené poptávky v zahraničí. Na druhé straně poměrně stabilní meziroční nárůst cen cukru, masa a ryb probíhá v podmínkách klesajících korunových světových cen těchto komodit. Přitom růsty spotřebitelských cen jsou u většiny komodit vyšší oproti analogickým nárůstům cen producentů.

V mezinárodním porovnání pomocí meziročních růstů HICP ve skupině potravin je vidět, že prosincový růst o 11,2 % byl opravdu vysoký. V eurozóně se ve stejném období zdražily potraviny o 4,7 %, na Slovensku o 7,2 % a v Polsku o 7,9 %.

Z toho usuzujeme, že u potravin ve většině případů obchodníci zahrnují změnu snížené sazby DPH od ledna 2008 do cen již v předstihu, a to v rozsahu cca 0,6 p.b.

Mimořádný vývoj z konce roku 2007 se odrazí i v údajích za **rok 2008**. Navíc se zde projeví i zvýšení příspěvku administrativních opatření.

Změna snížené sazby DPH z 5 % na 9 % se dotýká cca 28 % objemu položek spotřebního koše. Celkový vykázaný statistický dopad na cenový růst z tohoto titulu může činit cca 1,1 p.b. Část zvýšení cen mohou absorbovat i jednotlivé subjekty dodavatelských řetězců na úkor marží. Rozsah tohoto nerealizovaného cenového nárůstu odhadujeme na 0,3 p.b., takže celkový efekt zvýšení DPH odhadujeme na 0,8 p.b.

Mezi další administrativní faktory vyšší inflace bude patřit zejména zvýšení spotřební daně z cigaret (0,6 p.b.), poplatky u lékaře (0,5 p.b.), růst cen elektřiny (0,4 p.b.), zvýšení regulovaného nájemného (0,4 p.b.), cen tepla (0,3 p.b.), zemního plynu (0,2 p.b.) a zavedení ekologických daní (0,2 p.b.). Většina administrativních opatření vstoupí v platnost od počátku roku 2008.

Tržní pohyb cen by měl být brzděn posilováním směnného kurzu a poptávkovými omezeními, a tudíž by měl zůstat mírný. Velká nejistota s rizikem vyšší inflace je u cen potravin a cen energetických surovin.

Předpokládáme proto, že dojde oproti předchozímu roku k jednorázovému zvýšení míry inflace na 5,5 % (proti 3,8 %). Vzhledem k vysoké srovnávací základně roku 2007 odhadujeme prosincový meziroční nárůst cenové hladiny pouze na 3,3 % (proti 3,6 %). Poněkud paradoxní je, že příspěvek administrativních opatření by měl být vyšší a dosáhnout 3,7 p.b. (proti 3,0 p.b.). Příčinou je fakt, že tento příspěvek zahrnuje i efekty zvýšené DPH v cenách potravin, které však vzrostly již v roce 2007.

V roce 2009 by se průměrná míra inflace měla vrátit na akceptovatelnou úroveň cca 2,3 %.

Vyšší růst spotřebitelských cen povede k tomu, že ČR nebude v průběhu roku 2008 a v první

polovině roku 2009 plnit Maastrichtské kritérium pro inflaci (viz Graf 2.3). Podle našeho výhledu by se klouzavá míra inflace z HICP měla znovu dostat pod hodnotu Maastrichtského kritéria ve druhé polovině roku 2009.

Deflátoři

Proti dvouletému období, kdy se meziroční přírůstek **deflátoru hrubých domácích výdajů** pohyboval v rozmezí 1 % až 2 %, se jeho přírůstek ve 3. čtvrtletí 2007 zrychlil na hodnotu 2,6 % (proti 2,3 %). Za rok 2007 čekáme růst o 2,5 % (proti 2,1 %), v roce 2008 by se měl zrychlit na 3,8 % (proti 2,7 %) vzhledem k vyšší spotřebitelské inflaci.

Vlivem zhodnocování směnného kurzu zůstává růst deflátoru tvorby hrubého fixního kapitálu nízký zejména v segmentu investic do strojů a zařízení. Deflátor spotřeby domácností sleduje od konce roku 2006 vývoj CPI.

Růst **implicitního deflátoru HDP** ve 3. čtvrtletí 2007 dosáhl 3,3 % (v souladu s odhadem). Výše přírůstku byla ovlivněna především vývojem směnných relací. V roce 2007 by měl deflátor vzrůst o 3,4 % (proti 3,5 %), v roce 2008 pak o 3,5 % (proti 3,1 %).

C.3 Trh práce a domácnosti

Výrazný ekonomický růst umožňuje tvorbu nových pracovních příležitostí. Nadále výrazně roste zaměstnanost a klesá nezaměstnanost, přičemž míra ekonomické aktivity v meziročním srovnání klesá. Vysoká poptávka po zaměstnancích naráží na problém neodpovídající struktury kvalifikační nabídky a adaptability domácí pracovní síly a tak pokračuje výrazný přírůstek počtu zahraničních zaměstnanců.

Tato situace se může stát limitujícím faktorem dalšího ekonomického růstu a rovněž zakládá riziko zrychlení růstu mezd, které by ve svém důsledku mohlo podpořit inflaci.

Reformní opatření v oblasti veřejných financí by měla vést ke zvýšení motivace k práci posílením čistých pracovních příjmů na úkor sociálních dávek a usnadněním podnikatelských aktivit a měla by tak napomoci ke stabilizaci trhu práce.

Zaměstnanost

(podle *Výběrového šetření pracovních sil – VŠPS*)

Růst zaměstnanosti ve 3. čtvrtletí 2007 (meziročně o 102 tis. osob) v zásadě odpovídal cyklické pozici ekonomiky. Nadále se výrazně projevoval zejména v průmyslu a v oblasti nemovitostí, pronájmu a podnikatelských činností, přírůstek se zvýraznil i ve stavebnictví.

Z pohledu postavení v zaměstnání pokračoval shodný meziroční procentní přírůstek počtu podnikatelů i zaměstnanců (o 2,1 %).

Zvyšování počtu ekonomicky neaktivních osob se proti předchozímu čtvrtletí zpomalilo

zapojením většího počtu důchodců do pracovních aktivit. Pozitivní položkou celkového nárůstu ekonomicky neaktivních je pokračující přírůstek studujících.

Míra zaměstnanosti průběžně roste s různou intenzitou ve všech věkových kategoriích (s výjimkou stagnace mezi 35-39 roky, zde patrně v důsledku péče o děti), z regionálního hlediska lze výjimečné tendence k poklesu pozorovat na Ústecku a Liberecku.

K růstu ekonomiky i zaměstnanosti přispívali nadále zahraniční pracovníci (zaměstnanci i živnostníci podle údajů MPSV a MPO), jejichž celkový počet již patrně na konci roku překročil 300 tisíc (v zaměstnaneckém poměru jich legálně pracovalo 240 tis. osob, průměrný meziroční nárůst dosáhl téměř 28 %).

Vzhledem k očekávanému pokračování růstu ekonomiky a reformním opatřením očekáváme v konci roku 2007 a v průběhu roku 2008 pokračování růstu zaměstnanosti, u průměrné hodnoty růst o 1,9 % a 1,6 % (*proti 1,5 % a 1,1 %*).

Nezaměstnanost

Citelný pokles nezaměstnanosti v roce 2007 (v průměru meziročně o více než 80 tisíc u registrované a téměř o 100 tis. osob podle VŠPS) lze přičítat ekonomickému růstu, zpřísněným úpravám legislativy trhu práce i intenzivní činnosti úřadů práce při realizaci programů aktivní politiky zaměstnanosti. Vzhledem k tomu, že při trvalém dynamickém růstu ekonomiky dochází k minimálnímu uvolňování pracovníků při ukončování ekonomických aktivit, počet nově hlášených uchazečů klesá. Současně s celkovou nezaměstnaností nadále klesá i počet dlouhodobě nezaměstnaných (bez práce déle než jeden rok). Jejich podíl na registrované nezaměstnanosti představoval koncem roku 38,6 % (ve 3. čtvrtletí 40,6 %), podle VŠPS nadále tvoří více než polovinu nezaměstnaných (50,5 % ve 3. čtvrtletí).

Počet nahlášených a neobsazených volných pracovních míst se ve 4. čtvrtletí pohyboval již nad hranici 140 tisíc.

Regionální strukturální problémy v severních oblastech ČR přetrvávají v důsledku kvalifikačního nesouladu nabídky a poptávky po pracovní síle a nízké adaptability některých skupin nezaměstnaných.

Očekáváme, že počet nezaměstnaných bude se sezónními výkyvy nadále klesat v důsledku pokračujícího ekonomického růstu, tvrdšího přístupu úřadů práce, realizace programů aktivní politiky zaměstnanosti i nové legislativy. U obou základních statistik očekáváme v zásadě obdobný průběh.

Mezinárodně srovnatelná obecná míra nezaměstnanosti podle VŠPS by se měla v roce 2007 snížit na 5,3 % (*proti 5,5 %*), v roce 2008 by měla dále klesnout na 4,4 % (*proti 4,8 %*). Průměrná míra registrované nezaměstnanosti by měla v roce 2008

poklesnout na 5,4 % (*proti 5,9 %*) a v roce 2009 dále na 4,7 %.

Mzdy

Meziroční růst objemu mezd a platů v domácím pojetí podle důchodové struktury HDP se pohyboval nad hranici 9 %. Vzhledem k nárůstu zaměstnanosti dosahoval nominální přírůstek průměrné mzdy (podniková metoda) hodnoty mezi 7,5 a 8 %.

Poměrně vysoký růst mezd reflektoval zejména hospodářské výsledky podniků v podmínkách trvajících ekonomického růstu. Tempo přírůstu nebylo zatím v rozporu s růstem produktivity práce, a proto nezpůsobovalo ve větší míře inflační tlaky. Stabilizátorem mzdového vývoje byla nadále limitovaná státem kontrolovaná sféra, kde v průměru za tři čtvrtletí byl růst o 1 p.b. pomalejší než celkových 7,6 %.

Vzhledem k vývoji inflace na konci roku 2007 a očekávanému růstu cen v roce 2008 lze předpokládat zvýšený tlak na růst mezd, a to zejména v produkční sféře. Další výrazné zvýšení mezd by však již znamenalo posílení inflačních tlaků.

Objem mezd a platů podle domácího konceptu by měl vzrůst za rok 2007 o 9,3 % (*proti 9,1 %*). Průměrná hrubá měsíční mzda by měla dosáhnout cca 21 700 Kč v roce 2007 a 23 400 Kč v roce 2008 (*proti 21 800 Kč a 23 200 Kč*).

Jednotkové náklady práce by se za podmínek uvažovaných v predikci měly v roce 2007 zvýšit o 3,2 % a v roce 2008 o 4,4 %.

Domácnosti

(v metodice národních účtů v běžných cenách)

Snižující se nezaměstnanost, rostoucí zaměstnanost, růst pracovních i sociálních příjmů, nízké úrokové sazby a stabilní ekonomický výhled motivovaly v roce 2007 domácnosti k intenzivnější spotřebě. Podíl bankovních úvěrů na disponibilním důchodu setrvale roste. Lze však předpokládat, že část spotřeby realizovaná v roce 2007 souvisí i s modernizací domácího vybavení dlouhodobějšího charakteru.

V roce 2008 by se tempo spotřeby z tohoto titulu mělo zpomalit. Naopak např. u výdajů na nájemné a energie lze očekávat další nárůst.

V roce 2008 bude příjmová situace domácností rovněž ovlivněna úspornými opatřeními danými reformou veřejných financí. V objemu mzdových prostředků se projeví restrikce ve vládou kontrolované sféře, růst objemu sociálních dávek bude v tomto roce pomalejší (zejména díky úpravě „předvolebních“ dávek a zvyšování starobních důchodů jen mírně nad hranici zákonného minima), přímé daně by se naopak měly v důsledku nových opatření snížit.

C.4 Vztahy k zahraničí

(v metodice platební bilance)

Podíl salda běžného účtu (BÚ) na HDP se od roku 2005, kdy dosáhl nejlepšího výsledku ve výši -1,6 % HDP, postupně zhoršoval a ve 3. čtvrtletí 2007 (v ročním vyjádření) dosáhl -3,5 % HDP. Zvětšení deficitu BÚ souviselo především s nárůstem schodku bilance výnosů (na 7,0 % HDP) a od roku 2006 i běžných převodů. Bilance výnosů bude i v následujících letech tlačit BÚ do deficitu.

Obrat zahraničního obchodu dosahuje stále vysoké dynamiky a přebytek **obchodní bilance** roste. Výšší přebytek bude výrazně ovlivňovat vývoj cen paliv, především ropy na světových trzích. Jejich pokles v 1. pololetí 2007 bude znamenat snížení schodku palivové části obchodní bilance (SITC 3) za rok 2007 na cca 123 mld. Kč (*proti 125 mld. Kč*). Předpokládáme, že po tomto přechodném poklesu se udrží současná vysoká hladina cen paliv a schodek této části obchodní bilance by měl v roce 2008 dosáhnout rekordní úrovně cca 145 mld. Kč. Tento vliv pouze zmírní předpokládaná apreciacie koruny k dolaru. Přestože další posilování koruny zhoršuje pozici tuzemských exportérů na zahraničních trzích, pro obchodní bilanci nepředstavuje zásadní riziko.

Celkově pozitivní vývoj obchodní bilance vyplývá z příznivého působení volného pohybu zboží v rámci EU a z náběhu nových exportních kapacit odvětví zpracovatelského, zejména automobilového průmyslu. Navíc tyto kapacity ve stále větší míře využívají služeb tuzemských subdodavatelů, což vede k substituci dovozů. Příznivě působí dobrá ekonomická situace zemí eurozóny a ostatních rozhodujících obchodních partnerů ČR, zejména dynamický růst Slovenska. Přes tento fakt se rychlý růst exportních trhů⁴ v posledních letech (více než 8 %) zpomalil a v následujících letech by měl pokračovat růstem mezi 5 a 7 %.

Při trvajícím zlepšování exportní výkonnosti (o cca 9,0 % v roce 2007), které indikuje zvyšování podílu českého zboží na exportních trzích, očekáváme dosažení tempa růstu reálného vývozu zboží na úrovni cca 15 % v roce 2007. Na druhé straně zrychlení domácí poptávky udrží na vysoké hladině dynamiku růstu reálného i nominálního dovozu zboží.

Očekáváme, že saldo obchodní bilance v roce 2007 dosáhne (v metodice platební bilance) 116 mld. Kč (*proti 106 mld. Kč*). V roce 2008 by se měl přebytek při udržení naznačených tendencí zvyšovat jen pozvolna a dosáhnout cca 125 mld. Kč.

Saldo **bilance služeb** je v ročním klouzavém úhrnu od roku 2005 stabilní na úrovni 0,7 – 1,2 % HDP při dlouhodobém nárůstu výdajů i příjmů.

Schodek **bilance výnosů**, která zahrnuje reinvestované i repatriované zisky zahraničních

investorů, se po poklesu v 1. pololetí 2006 začal opět zvyšovat a ve 3. čtvrtletí 2007 (v ročním vyjádření) dosáhl 7,0 % HDP. Nárůst schodku souvisel především s vyšším odlivem zisků z přímých zahraničních investic a rovněž s plynulým nárůstem deficitu náhrad zaměstnancům vlivem rostoucí zaměstnanosti cizinců v ČR.

V roce 2007 očekáváme, že podíl schodku běžného účtu na HDP dosáhne 3,5 % (*proti 2,8 %*). Predikce na rok 2008 činí rovněž 3,5 % HDP (*proti 2,5 %*) s tím, že v delším horizontu by se měla projevit tendence k vyrovnávání běžného účtu.

C.5 Úspory a investice

Dynamický růst investic do tvorby hrubého fixního kapitálu i zvýšený přírůstek zásob a rezerv kladou zvýšené nároky na financování úsporami. Tvorba úspor v sektorech vlády i domácností má dlouhodobě klesající tendenci, úspory se zvyšují pouze v produkčních sektorech. Výsledkem je zvyšování deficitu běžného účtu platební bilance.

Tato situace by se měla zlepšit vlivem změny v hospodaření veřejných rozpočtů a odvrátit tak riziko dvojitého deficitu běžného účtu platební bilance a rozpočtového schodku.

C.6 Demografie⁵

Růst populace v ČR se v posledních letech zrychluje. Roste porodnost a snižuje se úmrtnost. V roce 2006 dosáhl přirozený přírůstek počtu obyvatel kladné hodnoty, což bylo poprvé od roku 1993. Vedle toho se zvětšuje aktivní saldo migrace.

Přesto v této oblasti není mnoho důvodů k optimismu. ČR je na počátku **procesu stárnutí obyvatelstva**. Vzhledem k hlubokému poklesu míry porodnosti v devadesátých letech se podíl mladých věkových kategorií bude nadále snižovat. V roce 2006 sice úhrnná plodnost⁶ vzrostla na 1,33 (proti minimu 1,13 v roce 1999), ale tato hodnota je stále velmi vzdálená referenční hodnotě 2,04, která zajišťuje dlouhodobou stabilitu populace.

Naopak počet i podíl seniorů v populaci poroste v důsledku demografické struktury a prodloužení střední délky života. Nepříznivý vývoj může být částečně přitlumen imigrací. Demografie tak představuje riziko pro vývoj ekonomiky ve středním a dlouhém období.

Od konce roku 2003 se počet i podíl starobních důchodců zvyšuje (viz graf 6.4).

⁵ Výsledky demografické projekce ČSÚ z konce roku 2003 se významně odlišují od aktuálních údajů o vývoji populace. Proto je projekce založena na údajích z konce roku 2006 a absolutních meziročních přírůstcích z vysoké varianty demografické projekce.

⁶ Počet živě narozených dětí připadajících na 1 ženu, pokud by po celé její reprodukční období zůstala její plodnost stejná jako v uvedeném roce.

⁴ Vážený průměr růstu dovozu zboží sedmi nejvýznamnějších obchodních partnerských zemí (SRN, Slovenska, Polska, Rakouska, Francie, Británie a Itálie).

V budoucnosti tak bude důchodový účet v tradičním průběžném systému vystaven deficitním tendencím.

Ministerstvo práce a sociálních věcí proto představilo další **záměry v oblasti změn důchodového systému** v rámci tohoto volebního období do roku 2010.

V rámci 1. etapy by měly být provedeny parametrické změny – další prodloužení věkové hranice pro nárok na starobní důchod na 65 let pro muže i ženy po roce 2030, prodloužení potřebné doby pojištění z 25 na 35 let, zvýšení motivace starobních důchodců k práci a parametrické změny invalidních a pozůstalostních důchodů. Opatření 1. etapy by měla být legislativně projednána a schválena v roce 2008⁷.

Druhá etapa by měla změnit strukturu financování základního důchodového systému a provést změny podmínek penzijního připojištění a životního pojištění. V rámci 3. etapy by pojištěnci měli mít možnost částečného dobrovolného vyvázání (opt-out) ze základního důchodového pojištění spojenou s individuálním spořením na důchod.

C.7 Úrokové sazby

Referenční úrokové sazby byly koncem listopadu opět zvýšeny o 0,25 p.b. a na konci roku dosáhly následující úrovně: 2T repo sazba na 3,50 %, diskontní sazba na 2,50 % a lombardní sazba na 4,50 %. Hlavní příčinou byl vyšší než očekávaný vývoj inflace a obavy ze sekundárních dopadů nákladových šoků, které vyplývají ze změny nepřímých daní, růstu regulovaných cen a cen potravin. Tyto proinflační faktory i nadále představují významná rizika přestřelení inflační prognózy ČNB. Jsou však zmírňována silným nominálním kurzem koruny a perspektivou pomalejšího hospodářského růstu v EMU.

ECB poslední dobou čelí značným protichůdným rizikům. Na jedné straně zesiluje obava ze zrychlující se inflace, která překračuje 2 % inflační cíl, na straně druhé stojí vyhlídka zpomalující se evropské ekonomiky. Ve 4. čtvrtletí ECB ponechala základní úrokovou sazbu beze změny na 4,00 %. Záporný úrokový diferenciel ČR vůči eurozóně tak dosahuje již jen -0,50 p.b.

Prohlubující se hospodářské potíže v USA, jež byly odstartované hypoteční krizí a napětím na finančních trzích, přiměly Fed dále uvolnit měnovou politiku. Základní sazba byla snížena ve dvou krocích, vždy o 0,25 p.b., na 4,25 %. Diferenciel vůči 2T repo ČNB se tak zúžil na 0,75 p.b.

Zvýšení základních úrokových sazeb ČNB a akcelerace inflace v posledních měsících roku 2007 posunuly krátkodobou výnosovou křivku mezibankovních sazeb směrem nahoru. Průměrná

hodnota tříměsíční sazby PRIBOR dosáhla ve 4. čtvrtletí 2007 hodnoty 3,75 %. Celkový průměr za rok 2007 činil 3,09 % V průměru za rok 2008 ji odhadujeme na úrovni 4,0 % (*proti 3,6 %*) a v roce 2009 potom na 3,5 %.

Výnosy do doby splatnosti 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely⁸ pokračovaly v posledním čtvrtletí v rostoucím trendu a dosáhly průměrné hodnoty 4,56 %. Celkový roční průměr činil 4,28 %. Pro rok 2008 odhadujeme průměrný výnos 10letých státních dluhopisů na 4,6 % (*oproti 5,1 %*), pro rok 2009 snížení na 4,2 %.

Průměrné **sazby z vkladů** domácností dosáhly ve 3. čtvrtletí 2007 hodnoty 1,26 %. Sazby z úvěrů nefinančních podniků se posunuly na 4,84 %. Ve 4. čtvrtletí 2007 předpokládáme jejich další mírný vzestup. Pro rok 2008 odhadujeme, že se sazby z vkladů domácnostem budou pohybovat okolo úrovně 1,4 % (*odhad neměníme*) a v roce 2009 okolo 1,3 % (*odhad neměníme*). V případě úrokových sazeb z celkového stavu **úvěrů** nefinančním podnikům předpokládáme vzestup na 5,2 % v roce 2008 (*oproti 5,0 %*), resp. 4,9 % v roce 2009 (*oproti 4,6 %*).

C.8 Vládní sektor⁹

(v metodice národních účtů)

Podle předběžných údajů činilo v roce 2006 saldo vládního sektoru -95,0¹⁰ mld. Kč, tedy 2,9 % HDP. Oproti roku 2005 tak došlo ke zlepšení o 10,7 mld. Kč.

Podle aktuálních odhadů dosáhl deficit v roce 2007 hodnoty 68,4 mld. Kč, což představuje 1,9 % HDP a setrval tak velmi pravděpodobně pod referenční hranicí danou maastrichtskými konvergenčními kritérii.

Oproti říjnové predikci roku 2007, kdy se očekávala hodnota 121,5 mld. Kč, tj. 3,4 %, tak nastala poměrně výrazná revize odhadu. Ke zlepšení došlo u všech subsektorů vládního sektoru. Největší podíl ovšem připadá na subsektor ústředních vládních institucí, kde došlo ke zlepšení státního rozpočtu o 41,4 mld. Kč a státních fondů o 2,4 mld. Kč.

Za takto příznivým vývojem stojí především rychlý hospodářský růst, který dosáhl hodnot vyšších, než se původně očekávalo, a byl současně doprovázen vyšším než očekávaným růstem spotřeby domácností a nižší než očekávanou mírou nezaměstnanosti. Tyto faktory se pak promítly do

⁸ Tento ukazatel odpovídá Maastrichtskému kritériu úrokových sazeb.

⁹ Vzhledem k nedostatečnému množství dat je vládní sektor předkládán v redukované podobě. Původní struktura bude opět v dubnovém vydání, kdy ČSU publikuje aktuální data.

¹⁰ Jedná se o saldo vládního sektoru z národních účtů upravené o úrokové deriváty, které zhoršují toto saldo v roce 2006 o 0,4 mld. Kč.

⁷ Současný stav jednání o 1. etapě je k dispozici na webu MPSV: http://www.mpsv.cz/files/clanky/4870/reforma_29-11-07.pdf

vyššího růstu daňových příjmů, což bylo patrné především u daně z příjmu právnických osob.

K výraznějšímu pozitivnímu vývoji v predikci oproti říjnu došlo také u subsektoru místních vládních institucí, který zlepšil své saldo o 8,9 mld. Kč. Vzhledem ke sdílení některých daní místními rozpočty stojí za tímto vývojem na příjmové straně především růst daňových příjmů. U výdajů naopak došlo k poklesu především díky nižším než očekávaným kapitálovým výdajům.

U subsektoru fondů sociálního zabezpečení (zdravotní pojišťovny) došlo k mírnému zlepšení salda oproti říjnové predikci o 0,3 mld. Kč, a to především díky zvýšeným příjmům z pojistného na všeobecné zdravotní pojištění a naopak nižším nákladům na zdravotní péči.

Dluh vládního sektoru z velké části odráží vývoj deficitů. V roce 2006 dosáhl dluh vládního sektoru výše 973,0 mld. Kč, tj. 30,1 % HDP. V posledních letech je podíl dluhu na HDP ovlivňován poměrně velkou dynamikou nominálního HDP.

Pro rok 2007 se očekává, že dluh vládního sektoru se zvýšil o 10,1 % a dosáhl 1071,2 mld. Kč, tj. 30,4 % HDP.

Z celkového objemu vládního dluhu je přibližně 57 mld. Kč tvořeno imputovanými půjčkami, které nejsou kryty reálně existujícími dluhovými instrumenty v závazcích vládních subjektů (v souvislosti s uplatněnými státními zárukami, pronájmem Gripenů, pořízením bran na výběr elektronického mytného a pořízením účastí ve společnosti ČEPS „na splátky“).

Výsledky vládního deficitu a dluhu vypočtené na základě účetních a finančních výkazů budou k dispozici v průběhu dubna 2008.

C.9 Světová ekonomika

Světová ekonomika v roce 2008 proti předchozímu roku poněkud zpomalí v souvislosti s úvěrovou krizí, která bude mít mimo jiné za důsledek zpomalení americké ekonomiky. Tahounem růstu by měly zůstat rozvojové země, zejména Čína a Indie. Zatímco prognózy růstu klesají, rostou naopak prognózy inflace vlivem vysokých cen komodit.

Ekonomika USA rostla v roce 2007 po jednotlivých čtvrtletích meziročně tempy 1,5 %, 1,9 % a 2,8 %. Zatímco růst ve 3. čtvrtletí předčil očekávání, ve čtvrtém se už očekává zpomalení, způsobené zejména krizí na finančních trzích. Ta začala v červenci na amerických hypotečních trzích a postupně ovlivnila světové finanční trhy. Předpovědi, že se krizi podaří časově omezit, se nespínily. Pokračující pokles cen nemovitostí totiž bankám brání v konečném vyčíslení škod a tak nadále ohrožuje mezibankovní výpůjčky.

V závěru roku také začala rapidně narůstat inflace (4,1 % meziročně v prosinci), patrně vlivem

extrémních cen ropy. Vzhledem k problémům na trhu práce (po dlouhé době v prosinci opět vzrostla nezaměstnanost o 0,3 %) je perspektiva americké ekonomiky vnímána s rostoucí skepsí a obavami z prudkého zpomalení.

Slábnutí ekonomiky se projevilo v dalším markantním poklesu kurzu dolaru, který se dotkl hranice 1,50 USD za euro. Tento vývoj bude nejspíše v blízké budoucnosti ještě pokračovat i vzhledem k tomu, že se očekává další snížení úrokové míry v USA (Fed naposled snížil hlavní úrokovou míru v prosinci na 4,25 %). Slabý dolar snížil deficit amerického BÚ.

Pro rok 2007 očekáváme v USA růst o 2,1 % (beze změny), v roce 2008 o 1,9 % (proti 2,5 %).

HDP v **eurozóně** (EA-12) po rekordním růstu v roce 2006 (2,8 %) rostl dynamicky i v roce 2007 (po čtvrtletích 3,2 %, 2,5 %, 2,7 %). Růst byl tažen exportem, který je ovšem poškozován apreciací eura, investicemi a do jisté míry i spotřebou domácností. Ekonomika rostla kolem potenciálu, od 2. čtvrtletí se však objevují náznaky zpomalení.

V Německu byl negativní vliv zvýšení DPH na spotřebu absorbován nárůstem investic a ekonomika byla tradičně tažena vysokou dynamikou exportu. Předstihové indikátory, stejně jako pokles průmyslových zakázek, však od konce léta naznačují zpomalení.

V závěru roku se projevily vysoké ceny komodit a počala výrazně růst inflace (3,1 % meziročně v prosinci). ECB přesto ponechává od září úrokovou sazbu na 4,00 %, čímž patrně naznačuje – podobně jako Fed – větší momentální obavy o ekonomický růst než o inflační rizika. Příznivý vliv má nízká nezaměstnanost, která klesla k nejnižším hodnotám za posledních více než 20 let.

Hlavním rizikem pro další vývoj zůstávají dopady možného hlubšího zpomalení americké ekonomiky a pokračování neklidu na finančních a akciových trzích. Na poptávkové straně se může projevit dopad dalšího růstu cen surovin.

Pro rok 2007 odhadujeme pro EA-12 růst HDP na 2,6 % (beze změny) a na 2,2 % (proti 2,4 %) pro rok 2008.

Středoevropské ekonomiky mají dlouhodobě vyšší dynamiku než západní Evropa a vylepšují růstové ukazatele Evropské unie.

Slovenská ekonomika vzrostla ve 2. a 3. čtvrtletí 2007 o více než 9 %. Růst HDP byl tažen i nadále rostoucí spotřebou domácností, exportem a investicemi. Dynamika ekonomiky přispěla k poklesu nezaměstnanosti, podařilo se také snížit deficit státního rozpočtu. Inflace se zrychlila ze srpnových 2,3 % na 3,3 % v říjnu a 3,1 % v listopadu. Vzhledem k cíli zavést od roku 2009 euro tak zůstává nadále ostře sledovaným ukazatelem.

Pro rok 2007 předpokládáme růst HDP o 9,0 % (proti 8,9 %), v roce 2008 pak o 7,8 % (proti 8,4 %).

V Polsku vzrostla ekonomika ve 2. čtvrtletí meziročně o 6,6 %, ve 3. čtvrtletí o 6,4 %. Růst byl tažen hlavně silným přílivem zahraničních investic a spotřebou domácností. Od roku 2006 rapidně klesá nezaměstnanost.

Pro rok 2007 předpokládáme růst HDP o 6,5 % (beze změny), pro rok 2008 potom 5,6 % (proti 5,9 %).

Cena ropy po dočasném útlumu v 1. čtvrtletí 2007 počala opět růst. Průměrná cena ropy Brent za rok 2007 dosáhla 72,7 USD, když v posledním čtvrtletí byla o 53 % vyšší než v prvním. K dlouho trvajícím důvodům, jako je vysoká poptávka v rozvíjejících se asijských ekonomikách a pokračující geopolitické napětí v oblasti Blízkého a Středního východu, se připojil slábnoucí dolar a rostoucí spekulace na trhu komodit. Vše nasvědčuje tomu, že nelze očekávat větší pokles.

Vzhledem k nejistotě prognóz jsme v souladu s praxí OECD i EK zvolili metodu technické předpovědi na konstantní úrovni. Na základě posledních hodnot jsme pro rok 2008 zvýšili předpověď na 88,5 USD za barel ropy Brent (proti 72,5 USD).

K inflačním tlakům přispívají také ceny potravin, zejména obilovin. V roce 2007 byly v dolarovém vyjádření proti roku 2005 (údaje MMF) o 58,7 % vyšší. Růst se zrychlil koncem roku, nejvyšší růst z komodit významných pro českou ekonomiku zaznamenaly pšenice (meziroční růst v prosinci 2007 o 80,4 %), sojový olej (o 63,4 %) a rýže (o 22,2 %). Rostou ceny mléka a mléčných výrobků. Na druhé straně ceny vepřového a hovězího masa klesají v korunovém i dolarovém vyjádření, ceny kuřecího masa pouze v korunovém vyjádření.

Příčinou růstu cen je několik. Jde zejména o neúrodu způsobenou suchem ve velkých obilnářských oblastech, slábnoucí dolar, rostoucí poptávku po kvalitnějším jídelníčku (maso, mléčné výrobky) ve velkých asijských zemích. Potravinářské komodity se navíc stávají oblíbeným předmětem investic. Specifickou oblastí je rozvoj a podpora výroby paliv z obilovin v USA. Vzájemná propojenost řady těchto faktorů dává tušit, že dražší potraviny nebudou jen krátkodobou záležitostí.

C.10 Mezinárodní srovnání¹¹

V této predikci byla provedena metodická změna v porovnávání ekonomického výkonu jednotlivých zemí. Vzhledem k ustálené praxi Eurostatu a vysoké volatilitě americké měny byl změněn základ parit kupní síly z USD na PPS¹² (EU-27). PPS (EU-27) je umělá měnová jednotka, která vyjadřuje množství statků, které je v průměru možné zakoupit za 1 euro na teritoriu EU-27 (po kurzovém přepočtu u zemí, které nepřijaly euro).¹³ Velikost poměrových veličin (např. EA-12 = 100) změnou základu parit kupní síly dotčena není.¹⁴

Při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly má proces přibližování ekonomické úrovně ČR směrem k průměru eurozóny, podobně jako v ostatních středoevropských ekonomikách, setvalou tendenci. Průměrné „tempo přibližování“ po roce 2002 přesahuje 2 p.b. ročně.

V roce 2007 dosáhl HDP České republiky na obyvatele cca 20 000 PPS (EU-27), což odpovídá dosažení 74 % ekonomického výkonu eurozóny. V roce 2009 by se měla česká ekonomika přiblížit hranici čtyř pětina.

Alternativní přepočet prostřednictvím běžného směnného kurzu bere v úvahu tržní ocenění měny jako důsledek ekonomické konkurenceschopnosti a z něho vyplývající různou úroveň cenových hladin. HDP na obyvatele v tomto vyjádření v roce 2007 dosáhl úrovně cca 12 400 EUR, což odpovídá cca 45 % úrovně EA-12.

Komparativní cenová hladina HDP činila v roce 2007 cca 61 % průměru EA-12. Od roku 2003 se česká cenová hladina přibližuje hladině eurozóny průměrným tempem cca 2,5 p.b. ročně.

Je zajímavé, že komparativní cenová úroveň všech čtyř středoevropských nových členských zemí se nachází v úzkém koridoru 57 až 62 % průměru EA-12 bez ohledu na jejich relativní ekonomickou úroveň.

¹¹ Srovnání za období do roku 2006 vychází ze statistik Eurostatu a OECD. Od roku 2007 jsou použity vlastní propočty na bázi reálných směnných kurzů.

¹² PPS je zkratka Purchasing Power Standard, tj. standard kupní síly.

¹³ Například parita kupní síly 15,27 CZK/PPS (EU-27) v roce 2006 vyjadřuje fakt, že za uvedenou sumu českých korun bylo možné zakoupit stejný soubor reprezentativních statků jako za 1 euro v rámci EU-27. Dále ještě Eurostat používá jednotky PPS (EU-25) a PPS (EU-15)

¹⁴ Na druhé straně přestává platit identita, že podíl ekonomického výkonu v kurzovém a paritním přepočtu dává index komparativní cenové hladiny. Příčinou je odlišné teritoriální vymezení měnových jednotek.

D Monitoring predikcí ostatních institucí

MF ČR pořádá dvakrát ročně setkání institucí, které se zabývají analýzou a prognózováním makroekonomického vývoje ČR – tzv. Kolokvium. Posledního, v pořadí 24. Kolokvia, které se konalo 28. listopadu 2007, se zúčastnilo 15 institucí včetně MF ČR.

V rámci této akce zúčastněné instituce předkládají své představy o očekávaném vývoji ekonomiky v běžném a následujícím roce. Výsledná konsensuální předpověď je reprezentativním přehledem názoru české ekonomické veřejnosti na budoucí vývoj.

Shrnutí předpovědi je uvedeno v tabulce.

Tabulka D.1: **Konsensuální předpověď**

		2007				2008			
		listopad 2007			leden 2008	listopad 2007			leden 2008
		min.	max.	konsenzus	predikce MF	min.	max.	konsenzus	predikce MF
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	4,5	6,2	5,8	6,1	3,7	5,2	4,7	4,7
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	5,0	7,0	6,2	5,7	3,2	4,7	4,1	3,6
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	-0,9	2,0	0,2	0,1	-2,0	2,0	0,1	-0,4
Tvorba fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	4,0	6,0	5,1	5,7	5,0	9,0	6,8	8,0
Deflátor HDP	<i>růst v %, s.c.</i>	3,3	4,0	3,7	3,4	2,7	4,8	3,8	3,5
Průměrná míra inflace	%	2,3	3,5	2,7	2,8 ¹⁾	3,6	5,6	4,7	5,5
Zaměstnanost	<i>růst v %</i>	1,5	2,2	1,8	1,9	-0,1	1,4	0,8	1,6
Míra nezaměstnanosti VŠPS	%	5,2	5,6	5,4	5,3	4,3	6,3	5,1	4,4
Podíl BÚ na HDP	%	-3,8	-2,6	-3,3	-3,5	-3,8	-2,2	-3,2	-3,5

¹⁾ Skutečná hodnota byla zveřejněna ČSÚ dne 9.1.2008

Většina institucí potvrzuje tyto základní tendence hospodářského vývoje:

- Postupné zpomalování ekonomického růstu k hodnotě kolem 4,5 % v letech 2008 až 2010.
- Zrychlení růstu spotřeby domácností v roce 2007 na cca 6 %, v dalších letech zpomalení pod tempa růstu HDP.
- Po zpomalování růstu hrubé tvorby fixního kapitálu k 5 % v roce 2007 jeho následné zrychlení k 7 % v letech 2008 až 2010.
- Přestřelení inflačního cíle v roce 2008 a návrat ke 3 % v roce 2009 a pod 3 % v roce 2010.
- Pokračující zlepšování indikátorů trhu práce; postupné zpomalování růstu zaměstnanosti s tím, že pokles míry nezaměstnanosti může narážet na strukturální bariéry.

- Pokračující posilování měnového kurzu koruny k euru v průměru na 25,60 v roce 2010.
- Mírné zlepšování podílu deficitu běžného účtu na HDP jako výsledek rostoucího salda obchodní bilance (zlepšování však nebude tolik výrazné jako v minulosti) a zhoršující se bilance výnosů.
- Stabilizace ceny ropy Brent, která by v následujících letech měla klesnout zpět k 70 USD/barel.

Celkově lze shrnout, že současná předpověď MF ČR je ve shodě s ostatními institucemi a pohybuje se v mezích daných jejich prognózami. Rozdíly jsou minimální a ve většině případů jsou pod hranicí přesnosti statistických zjišťování.

Box D.1: Respondenti

Výsledek podzimního 24. Kolokvia byl sestaven na základě podkladů obdržených ze strany následujících institucí, jimž tímto způsobem děkujeme za spolupráci:

Ministerstvo průmyslu a obchodu
 Ministerstvo práce a sociálních věcí
 Česká národní banka
 Bankovní asociace
 CERGE
 Česká spořitelna
 ČSOB

ING
 Komerční banka
 Liberální institut
 Patria Finance
 Raiffeisen Bank
 Unicredit bank
 VŠE

1. Ekonomický výkon

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka 1.1: HDP reálně – roční
zřetězené objemy, referenční rok 2000

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
								Odhad	Předikce	Předikce	Výchled
Hrubý domácí produkt	<i>m ld. Kč 2000</i>	2242,9	2285,5	2367,8	2474,0	2631,7	2799,0	2971	3110	3269	3443
	<i>předch.r.=100</i>	102,5	101,9	103,6	104,5	106,4	106,4	106,1	104,7	105,1	105,3
Výdaje domácností na spotřebu¹⁾	<i>m ld. Kč 2000</i>	1174,0	1199,7	1271,5	1309,0	1339,7	1412,7	1494	1548	1619	1691
	<i>předch.r.=100</i>	102,2	102,2	106,0	102,9	102,3	105,5	105,7	103,6	104,6	104,4
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>m ld. Kč 2000</i>	477,6	509,6	546,0	526,7	538,5	538,6	539	537	536	533
	<i>předch.r.=100</i>	103,6	106,7	107,1	96,5	102,2	100,0	100,1	99,6	99,7	99,5
Tvorba hrubého kapitálu	<i>m ld. Kč 2000</i>	688,0	720,0	709,6	773,9	770,9	855,4	934	1019	1089	1160
	<i>předch.r.=100</i>	106,6	104,6	98,6	109,1	99,6	111,0	109,2	109,2	106,9	106,4
- fixní kapitál	<i>m ld. Kč 2000</i>	652,9	686,1	689,1	716,3	732,6	772,8	817	882	951	1020
	<i>předch.r.=100</i>	106,6	105,1	100,4	103,9	102,3	105,5	105,7	108,0	107,8	107,2
- změna zásob a ceností	<i>m ld. Kč 2000</i>	35,2	33,9	20,5	57,6	38,3	82,6	117	137	138	140
Vývoz zboží a služeb	<i>m ld. Kč 2000</i>	1542,5	1575,2	1688,5	2038,6	2279,8	2608,5	2974	3315	3694	4187
	<i>předch.r.=100</i>	111,2	102,1	107,2	120,7	111,8	114,4	114,0	111,5	111,4	113,4
Dovoz zboží a služeb	<i>m ld. Kč 2000</i>	1639,2	1721,7	1859,1	2192,3	2301,7	2620,2	2972	3314	3669	4122
	<i>předch.r.=100</i>	112,8	105,0	108,0	117,9	105,0	113,8	113,4	111,5	110,7	112,3
Domácí konečné užití	<i>m ld. Kč 2000</i>	2339,6	2429,2	2530,2	2608,3	2649,3	2799,8	2953	3081	3213	3342
	<i>předch.r.=100</i>	103,7	103,8	104,2	103,1	101,6	105,7	105,5	104,4	104,3	104,0
Metodická diskrepance²⁾	<i>m ld. Kč 2000</i>	0,0	2,6	11,2	18,1	4,4	4,1	3	4	0	-5
Reálný hrubý domácí důchod	<i>m ld. Kč 2000</i>	2279,9	2372,9	2466,3	2582,8	2710,6	2863,5	3071	3214	3395	3590
	<i>předch.r.=100</i>	104,1	104,1	103,9	104,7	105,0	105,6	107,2	104,7	105,6	105,7
Příspěvky k růstu HDP³⁾:											
- domácí konečné užití	<i>proc.body</i>	3,9	3,9	4,2	3,2	1,6	5,5	5,3	4,2	4,1	3,8
- - konečná spotřeba	<i>proc.body</i>	1,9	2,6	4,7	0,7	1,7	2,7	2,8	1,7	2,2	2,0
- - hrubá tvorba kapitálu	<i>proc.body</i>	2,0	1,4	-0,4	2,5	-0,1	2,8	2,5	2,5	1,9	1,8
- saldo zahraničního obchodu	<i>proc.body</i>	-1,4	-2,0	-0,6	1,3	4,8	0,9	0,8	0,5	1,0	1,5

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

²⁾ Deterministicky určený vliv používání cen a struktury předchozího roku jako základu pro výpočet reálných přírůstků.

³⁾ Výpočet na základě cen a struktury předchozího roku, kde jsou příspěvky beze zbytku sčitatelné.

Tabulka 1.2: HDP reálně – čtvrtletní
zřetězené objemy, referenční rok 2000

		2006				2007			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Předb.	Předb.	Předb.	Odhad
Hrubý domácí produkt	<i>m ld. Kč 2000</i>	654,7	712,4	708,7	723,2	697,0	757,2	751,5	765
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	106,6	106,4	106,3	106,2	106,4	106,3	106,0	105,8
Výdaje domácností na spotřebu	<i>m ld. Kč 2000</i>	324,9	351,3	360,0	376,5	346,3	372,4	379,8	395
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	105,0	105,4	105,0	106,3	106,6	106,0	105,5	105,0
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>m ld. Kč 2000</i>	126,3	133,3	130,8	148,1	128,2	133,5	130,3	147
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	102,6	98,5	97,8	101,4	101,5	100,2	99,6	99,4
Hrubá tvorba kapitálu	<i>m ld. Kč 2000</i>	190,4	229,0	226,6	209,5	206,2	252,2	247,9	227
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	107,0	113,1	113,5	109,8	108,3	110,2	109,4	108,6
- fixní kapitál	<i>m ld. Kč 2000</i>	173,9	197,2	197,5	204,2	182,0	209,0	208,8	217
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	105,9	105,7	105,2	105,2	104,7	106,0	105,7	106,2
- změna zásob a ceností	<i>m ld. Kč 2000</i>	16,4	31,8	29,1	5,3	24,2	43,2	39,1	11
Vývoz zboží a služeb	<i>m ld. Kč 2000</i>	617,3	643,1	631,0	717,1	712,6	730,2	724,1	807
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	119,3	111,4	111,3	116,0	115,4	113,5	114,8	112,5
Dovoz zboží a služeb	<i>m ld. Kč 2000</i>	603,3	642,3	638,7	736,0	695,7	728,7	729,4	818
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	117,8	111,1	110,7	116,1	115,3	113,4	114,2	111,2
Metodická diskrepance	<i>m ld. Kč 2000</i>	-0,9	-2,0	-1,0	7,9	-0,7	-2,5	-1,2	7
Reálný hrubý domácí důchod	<i>m ld. Kč 2000</i>	668,3	726,1	725,0	744,0	723,1	782,0	774,4	791
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	104,5	104,9	106,3	106,8	108,2	107,7	106,8	106,3

Tabulka 1.3: HDP - užití v běžných cenách - roční

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
								<i>Odhad</i>	<i>Předikce</i>	<i>Předikce</i>	<i>Výhled</i>
Hrubý domácí produkt	<i>ml. Kč</i>	2352,2	2464,4	2577,1	2814,8	2987,7	3231,6	3548	3843	4134	4450
	<i>předch.r.=100</i>	107,4	104,8	104,6	109,2	106,1	108,2	109,8	108,3	107,6	107,6
Výdaje domácností na spotřebu	<i>ml. Kč</i>	1220,3	1262,4	1332,5	1416,9	1462,7	1577,1	1715	1866	1994	2128
	<i>předch.r.=100</i>	106,2	103,4	105,6	106,3	103,2	107,8	108,8	108,8	106,9	106,7
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>ml. Kč</i>	496,7	549,5	603,2	621,6	658,2	685,4	711	744	768	791
	<i>předch.r.=100</i>	107,8	110,6	109,8	103,1	105,9	104,1	103,8	104,6	103,2	103,0
Tvorba hrubého kapitálu	<i>ml. Kč</i>	694,0	704,0	700,3	774,4	771,1	869,6	960	1058	1139	1219
	<i>předch.r.=100</i>	107,6	101,4	99,5	110,6	99,6	112,8	110,4	110,2	107,7	107,0
- fixní kapitál	<i>ml. Kč</i>	659,3	677,8	687,5	727,2	746,1	794,8	853	926	1006	1086
	<i>předch.r.=100</i>	107,6	102,8	101,4	105,8	102,6	106,5	107,3	108,6	108,6	108,0
- změna zásob a ceností	<i>ml. Kč</i>	34,8	26,2	12,8	47,2	25,0	74,8	106	131	133	134
Saldo zahraničního obchodu	<i>ml. Kč</i>	-58,8	-51,4	-58,8	1,9	95,7	99,6	162	176	233	312
- vývoz zboží a služeb	<i>ml. Kč</i>	1537,2	1484,1	1592,2	1974,5	2156,0	2448,6	2797	3042	3379	3820
	<i>předch.r.=100</i>	110,8	96,5	107,3	124,0	109,2	113,6	114,2	108,7	111,1	113,1
- dovoz zboží a služeb	<i>ml. Kč</i>	1596,0	1535,5	1651,0	1972,6	2060,3	2349,0	2636	2866	3145	3508
	<i>předch.r.=100</i>	109,8	96,2	107,5	119,5	104,4	114,0	112,2	108,7	109,7	111,5
Hrubý národní důchod¹⁾	<i>ml. Kč</i>	2273,2	2352,1	2466,1	2660,1	2841,4	3057,2	3284	3539	3798	4080
	<i>předch.r.=100</i>	106,2	103,5	104,8	107,9	106,8	107,6	107,4	107,8	107,3	107,4
Saldo prvotních důchodů²⁾	<i>ml. Kč</i>	-79,0	-112,3	-111,0	-154,6	-146,3	-174,4	-264	-304	-337	-370

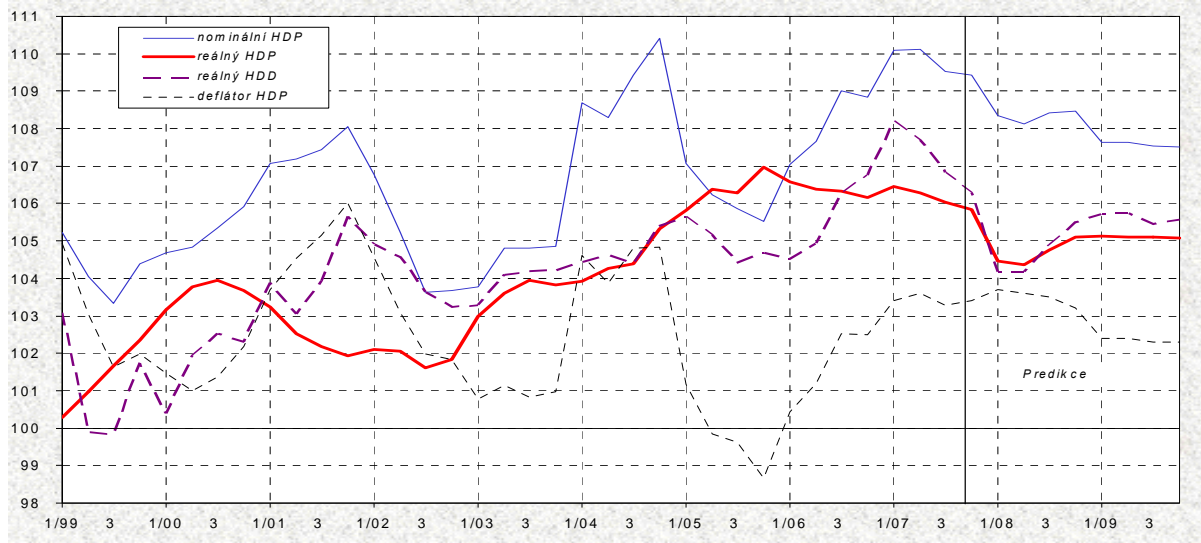
¹⁾ Hrubý národní důchod je součtem HDP a salda čistých prvotních důchodů se zahraničím. Představuje úhrn prvotních příjmových důchodů rezidentů (náhrady zaměstnancům, čisté daně na výrobu a dovoz, důchody z vlastnictví, hrubý provozní přebytek a smíšený důchod).

²⁾ Saldo čistých prvotních důchodů rezidentů ve vztahu k zahraničí je součtem rozdílu přijatých a vyplacených mezd a důchodů z vlastnictví (úroků, dividend a reinvestovaných zisků z aktiv vlastněných nerezidenty). Věcně odpovídá bilanci výnosů platební bilance.

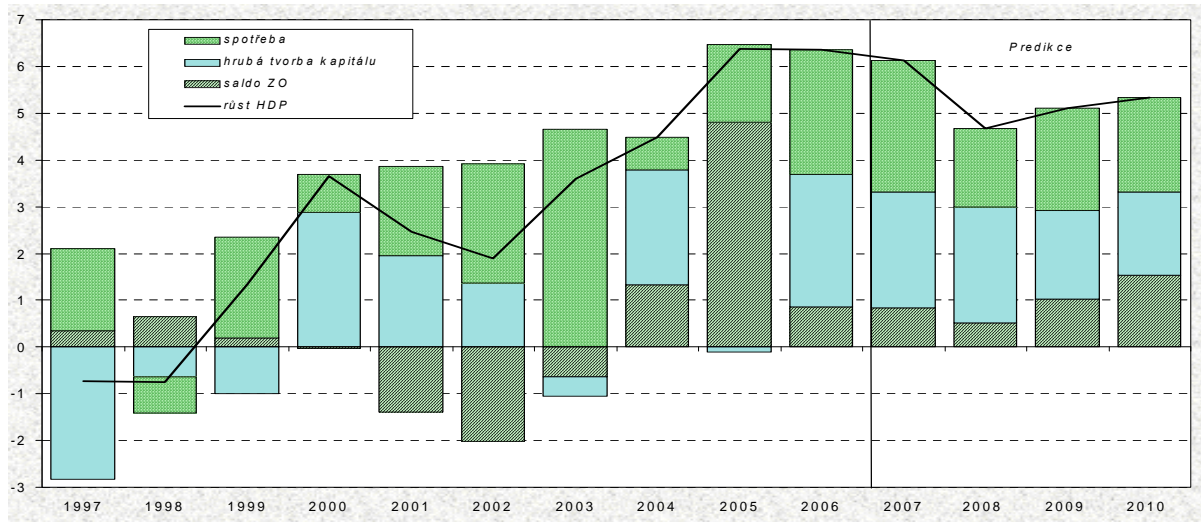
Tabulka 1.4: HDP - užití v běžných cenách – čtvrtletní

		2006				2007			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Odhad</i>
Hrubý domácí produkt	<i>ml. Kč</i>	745,5	817,9	821,8	846,5	820,7	900,6	900,0	926
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	107,1	107,7	109,0	108,8	110,1	110,1	109,5	109,4
Výdaje domácností na spotřebu	<i>ml. Kč</i>	361,2	392,0	405,0	418,9	391,3	425,9	438,5	460
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	107,5	108,1	107,8	107,8	108,3	108,7	108,3	109,7
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>ml. Kč</i>	155,4	168,4	165,9	195,7	161,5	173,0	171,2	205
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	106,8	102,6	101,9	105,3	103,9	102,7	103,2	105,0
Hrubá tvorba kapitálu	<i>ml. Kč</i>	191,8	232,7	231,3	213,8	211,2	260,8	257,9	230
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	108,2	115,0	115,4	112,0	110,1	112,1	111,5	107,5
- fixní kapitál	<i>ml. Kč</i>	177,8	202,4	203,7	211,0	188,7	218,2	219,6	227
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	106,8	106,7	106,3	106,3	106,1	107,8	107,8	107,5
- změna zásob a ceností	<i>ml. Kč</i>	14,0	30,3	27,7	2,8	22,6	42,6	38,3	3
Saldo zahraničního obchodu	<i>ml. Kč</i>	37,1	24,8	19,5	18,2	56,7	41,0	32,5	31
- vývoz zboží a služeb	<i>ml. Kč</i>	580,1	604,4	595,2	668,9	674,8	698,7	689,3	734
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	118,1	109,9	111,4	115,2	116,3	115,6	115,8	109,8
- dovoz zboží a služeb	<i>ml. Kč</i>	543,1	579,5	575,7	650,8	618,1	657,8	656,8	703
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	119,7	111,7	110,8	114,5	113,8	113,5	114,1	108,0

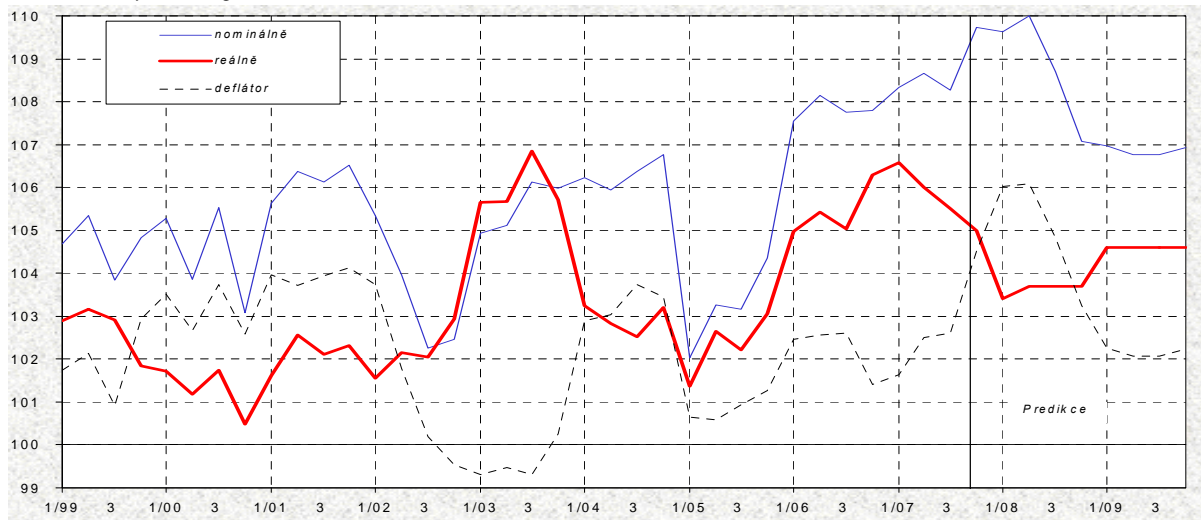
Graf 1.1: Hrubý domácí produkt a reálný hrubý domácí důchod
meziroční indexy růstu, *sopr = 100 %*

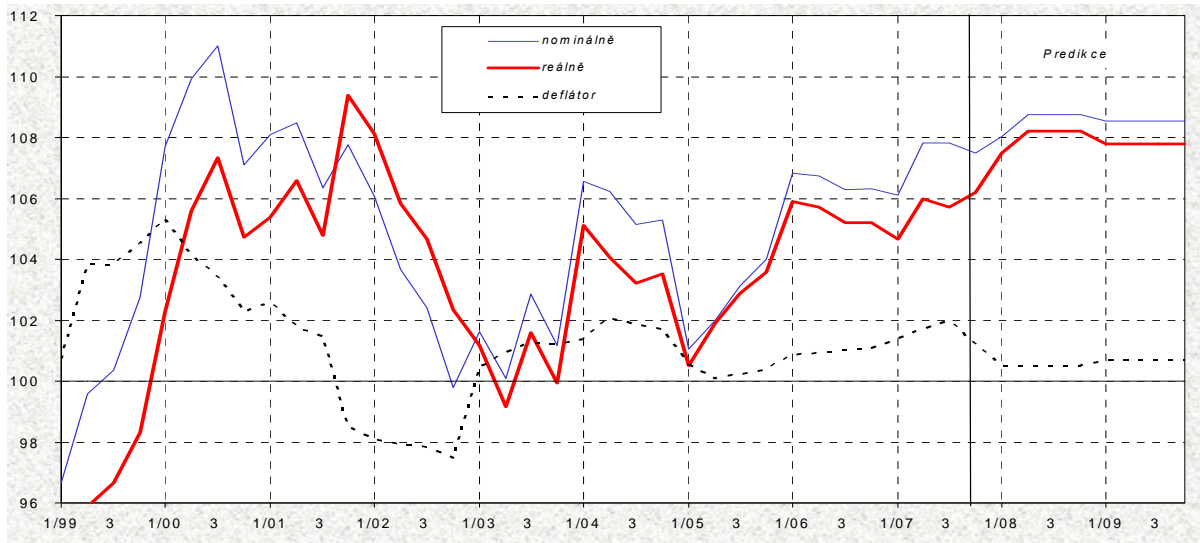
Graf 1.2: Hrubý domácí produkt – příspěvky k růstu
rozklad meziročního růstu, procentní body

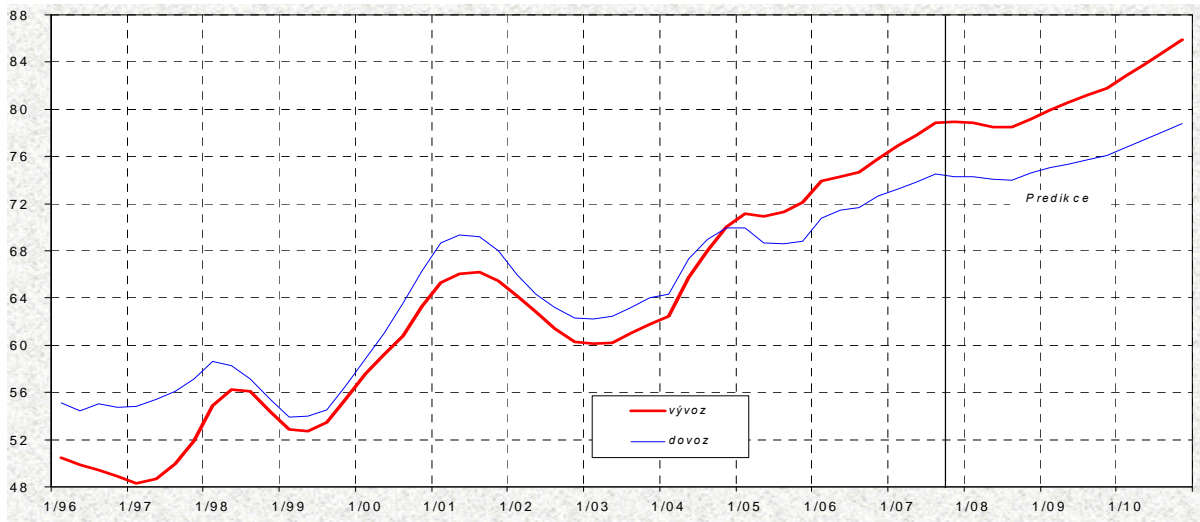
Graf 1.3: Spotřeba domácností (včetně neziskových institucí)
meziroční indexy růstu, *sopr = 100 %*

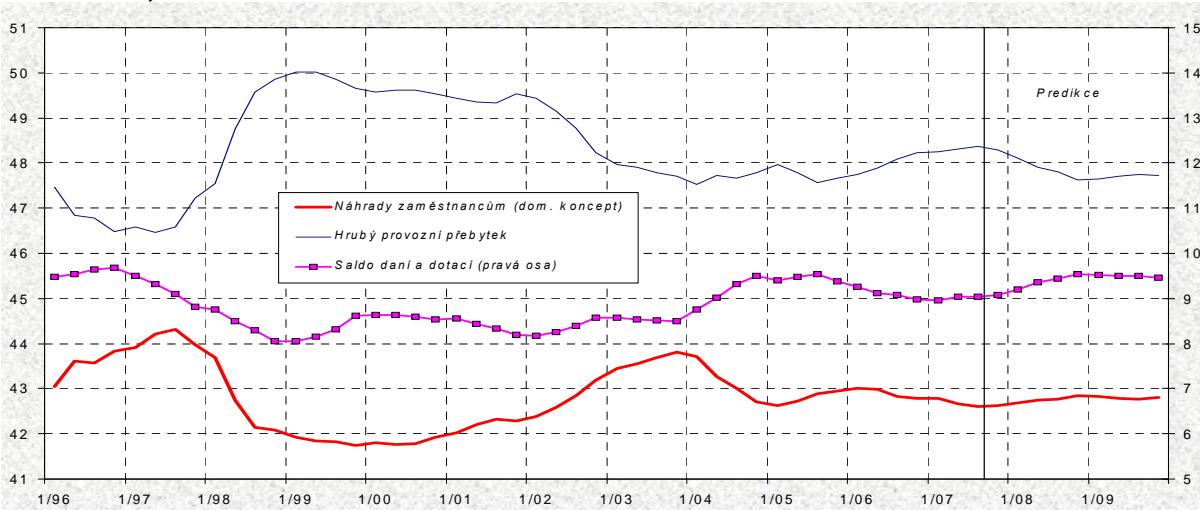
Graf 1.4: Tvorba hrubého fixního kapitálu
meziroční indexy růstu, $sopr = 100\%$

Graf 1.5: Podíl vývozu a dovozu zboží a služeb na HDP (v b.c.)
z ročních klouzavých úhrňů, v %

Graf 1.6: HDP - důchodová struktura
z ročních klouzavých úhrňů, v %

Tabulka 1.5: HDP - důchodová struktura – roční

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
									<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
HDP	<i>mld. Kč</i>	2189,2	2352,2	2464,4	2577,1	2814,8	2987,7	3231,6	3548	3843	4134
	<i>předch.r.=100</i>	105,2	107,4	104,8	104,6	109,2	106,1	108,2	109,8	108,3	107,6
Saldo daní a dotací	<i>mld. Kč</i>	186,9	192,6	211,5	218,7	267,2	280,3	289,9	322	367	391
	<i>předch.r.=100</i>	104,3	103,0	109,8	103,4	122,2	104,9	103,4	111,1	113,9	106,6
- Daně z výroby a dovozu	<i>mld. Kč</i>	247,9	258,0	268,0	286,9	331,4	352,8	368,1	406	457	486
	<i>předch.r.=100</i>	103,2	104,1	103,9	107,1	115,5	106,4	104,3	110,3	112,5	106,5
- Dotace na výrobu	<i>mld. Kč</i>	61,0	65,4	56,6	68,2	64,2	72,5	78,2	84	90	95
	<i>předch.r.=100</i>	99,8	107,3	86,5	120,6	94,1	113,0	107,9	107,3	107,0	106,0
Náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	917,9	994,7	1064,4	1129,0	1202,2	1283,2	1382,9	1512	1646	1770
domácí	<i>předch.r.=100</i>	105,7	108,4	107,0	106,1	106,5	106,7	107,8	109,4	108,9	107,5
- Mzdy a platy domácí	<i>mld. Kč</i>	693,6	754,8	804,8	853,3	907,3	968,6	1043,9	1141	1244	1337
	<i>předch.r.=100</i>	105,1	108,8	106,6	106,0	106,3	106,8	107,8	109,3	109,0	107,5
- Příspěvky na SZ placené	<i>mld. Kč</i>	224,4	239,8	259,6	275,6	294,9	314,6	339,0	371	402	433
zaměstnavatelem	<i>předch.r.=100</i>	107,5	106,9	108,3	106,2	107,0	106,7	107,8	109,5	108,4	107,5
Hrubý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	1084,3	1164,9	1188,6	1229,4	1345,3	1424,3	1558,8	1713	1830	1974
	<i>předch.r.=100</i>	105,0	107,4	102,0	103,4	109,4	105,9	109,4	109,9	106,8	107,8
- Spotřeba fixního kapitálu	<i>mld. Kč</i>	451,5	477,4	491,6	508,7	537,5	553,5	571,9	592	616	644
	<i>předch.r.=100</i>	107,0	105,8	103,0	103,5	105,7	103,0	103,3	103,6	104,0	104,5
- Čistý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	632,9	687,5	697,0	720,7	807,8	870,7	987,0	1121	1214	1330
	<i>předch.r.=100</i>	103,6	108,6	101,4	103,4	112,1	107,8	113,3	113,5	108,3	109,5

Tabulka 1.6: HDP - důchodová struktura – čtvrtletní

		2006				2007			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Odhad</i>
HDP	<i>mld. Kč</i>	745,5	817,9	821,8	846,5	820,7	900,6	900,0	926
	<i>st.obd.př.r.=100</i>	107,1	107,7	109,0	108,8	110,1	110,1	109,5	109,4
Saldo daní a dotací	<i>mld. Kč</i>	64,7	73,5	81,4	70,3	70,8	83,6	88,3	79
	<i>st.obd.př.r.=100</i>	100,8	101,9	106,8	103,7	109,4	113,8	108,5	112,6
Náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	320,2	341,1	342,9	378,6	352,5	371,8	374,6	414
domácí	<i>st.obd.př.r.=100</i>	107,6	107,8	107,4	108,2	110,1	109,0	109,2	109,2
- Mzdy a platy domácí	<i>mld. Kč</i>	242,1	257,2	258,9	285,7	265,9	280,5	282,9	312
	<i>st.obd.př.r.=100</i>	107,8	107,5	107,5	108,3	109,8	109,1	109,3	109,2
- Příspěvky na SZ placené	<i>mld. Kč</i>	78,1	84,0	84,0	92,9	86,7	91,3	91,7	102
zaměstnavatelem	<i>st.obd.př.r.=100</i>	107,2	108,8	107,2	107,7	111,0	108,8	109,2	109,3
Hrubý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	360,6	403,3	397,5	397,5	397,4	445,2	437,1	433
	<i>st.obd.př.r.=100</i>	107,7	108,6	110,9	110,5	110,2	110,4	110,0	109,0

2. Ceny zboží a služeb

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka 2.1: Ceny zboží a služeb – roční

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
									<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Spotřebitelské ceny											
průměr roku	<i>průměr 2005=100</i>	89,5	93,7	95,4	95,5	98,2	100,0	102,5	105,4	111,3	113,8
- průměrná míra inflace	<i>růst v %</i>	3,9	4,7	1,8	0,1	2,8	1,9	2,5	2,8	5,5	2,3
koncem roku	<i>průměr 2005=100</i>	90,6	94,3	94,8	95,8	98,5	100,6	102,3	107,9	111,5	114,1
- zvýšení cen v průběhu roku	<i>růst v %</i>	4,0	4,1	0,6	1,0	2,8	2,2	1,7	5,4	3,3	2,4
- z toho příspěvek administrativních¹⁾ opatření	<i>proc. body</i>	1,8	2,3	0,7	0,3	1,7	1,9	0,8	2,2	3,7	1,3
HICP²⁾	<i>průměr 2005=100</i>	90,6	94,7	96,1	96,0	98,4	100,0	102,1	105,1	111,1	113,7
	<i>růst v %</i>	3,9	4,5	1,4	-0,1	2,6	1,6	2,1	3,0	5,7	2,4
Deflátoři											
HDP	<i>průměr 2000=100</i>	100,0	104,9	107,8	108,8	113,8	113,5	115,5	119,4	123,6	126,5
	<i>předch.r.=100</i>	101,5	104,9	102,8	100,9	104,5	99,8	101,7	103,4	103,5	102,3
Hrubé domácí výdaje	<i>průměr 2000=100</i>	100,0	103,1	103,6	104,2	107,8	109,2	111,9	114,7	119,0	121,4
	<i>předch.r.=100</i>	103,4	103,1	100,5	100,6	103,5	101,2	102,5	102,5	103,8	102,0
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>průměr 2000=100</i>	100,0	103,9	105,2	104,8	108,2	109,2	111,6	114,8	120,6	123,1
	<i>předch.r.=100</i>	103,1	103,9	101,2	99,6	103,3	100,9	102,2	102,9	105,0	102,2
Spotřeba vlády	<i>průměr 2000=100</i>	100,0	104,0	107,8	110,5	118,0	122,2	127,3	131,9	138,5	143,3
	<i>předch.r.=100</i>	103,9	104,0	103,7	102,4	106,8	103,6	104,1	103,6	105,0	103,5
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 2000=100</i>	100,0	101,0	98,8	99,8	101,5	101,8	102,8	104,5	105,0	105,7
	<i>předch.r.=100</i>	103,7	101,0	97,8	101,0	101,8	100,3	101,0	101,6	100,5	100,7
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 2000=100</i>	100,0	99,7	94,2	94,3	96,9	94,6	93,9	94,1	91,8	91,5
	<i>předch.r.=100</i>	103,2	99,7	94,5	100,1	102,7	97,6	99,3	100,2	97,5	99,7
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 2000=100</i>	100,0	97,4	89,2	88,8	90,0	89,5	89,6	88,7	86,5	85,7
	<i>předch.r.=100</i>	106,1	97,4	91,6	99,6	101,3	99,5	100,2	98,9	97,5	99,1
Směnné relace	<i>průměr 2000=100</i>	100,0	102,4	105,6	106,2	107,6	105,6	104,7	106,1	106,1	106,7
	<i>předch.r.=100</i>	97,2	102,4	103,2	100,5	101,4	98,1	99,1	101,3	100,0	100,6

¹⁾ Změna regulovaných maximálních nebo věcně usměrňovaných cen a nepřímých daní.

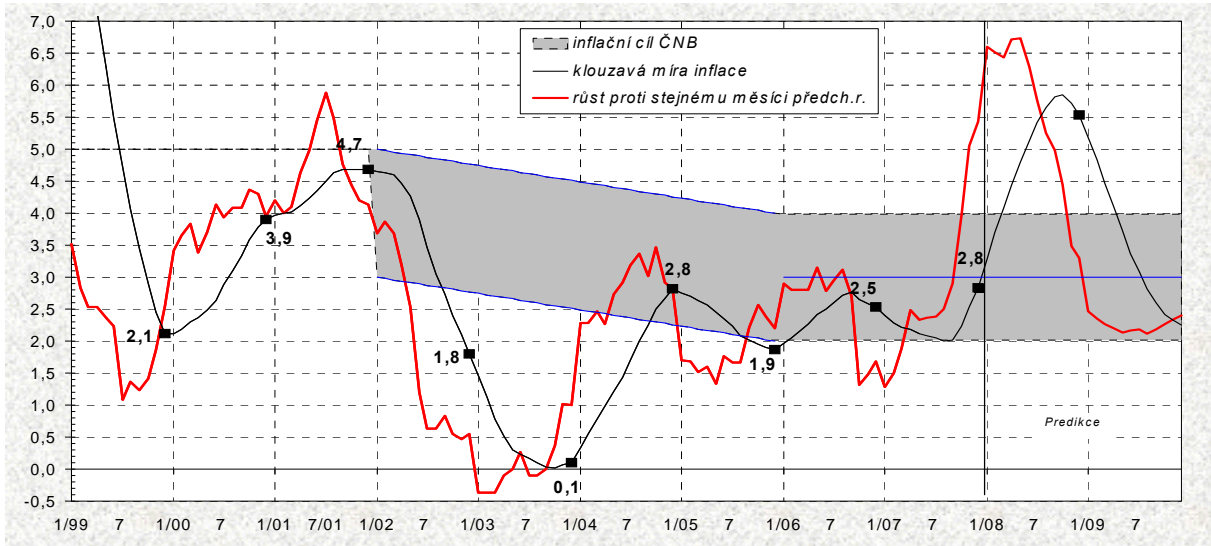
²⁾ HICP – harmonizovaný index spotřebitelských cen. Slouží mimo jiné k posouzení cenové stability podle Maastrichtských kritérií.

Tabulka 2.2: Ceny zboží a služeb – čtvrtletní průměr období

		2006				2007			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
									<i>Odhad</i>
Spotřebitelské ceny	<i>průměr 2005=100</i>	102,1	102,6	103,2	102,3	103,7	105,0	105,9	107,2
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	102,8	102,9	102,9	101,5	101,6	102,4	102,6	104,8
HICP	<i>průměr 2005=100</i>	101,6	102,2	102,7	101,9	103,3	104,7	105,5	106,9
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	102,4	102,5	102,4	101,1	101,7	102,5	102,7	104,9
Deflátoři	<i>průměr 2000=100</i>	113,9	114,8	115,9	117,0	117,8	118,9	119,8	121,0
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	100,4	101,2	102,5	102,5	103,4	103,6	103,3	103,4
Deflátoři hrubých domácích výdajů	<i>průměr 2000=100</i>	110,5	111,6	112,3	112,8	112,5	114,2	115,3	116,4
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	102,5	102,7	102,7	102,1	101,8	102,3	102,6	103,2
Směnné relace	<i>průměr 2000=100</i>	104,4	104,2	104,7	105,5	106,6	106,0	105,7	106,0
	<i>předch.r.=100</i>	97,4	98,2	99,9	100,6	102,1	101,8	101,0	100,4

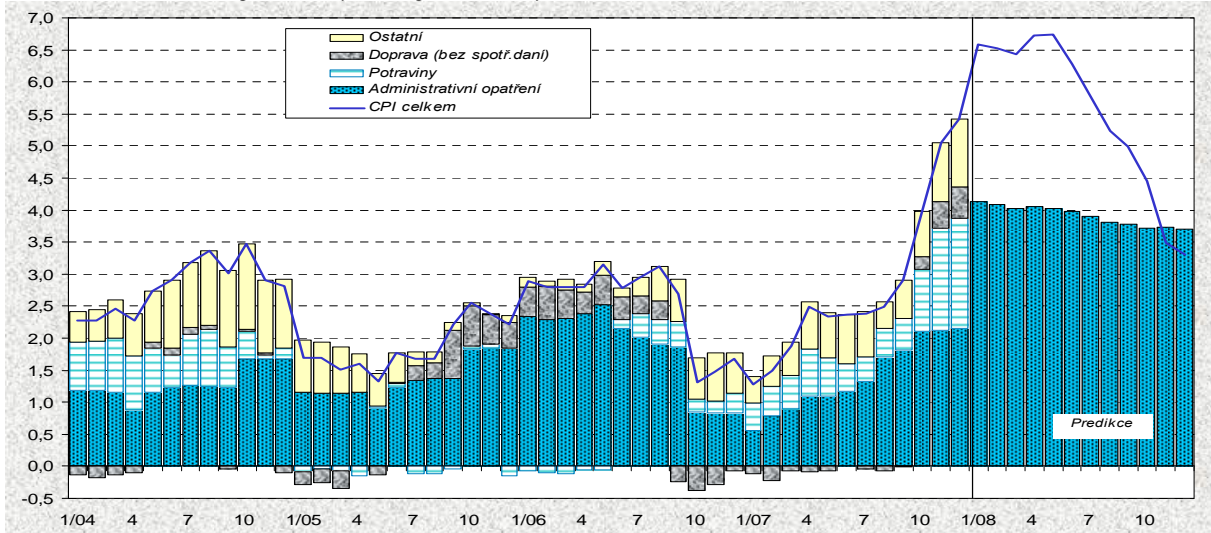
Graf 2.1: Spotřebitelské ceny

v %

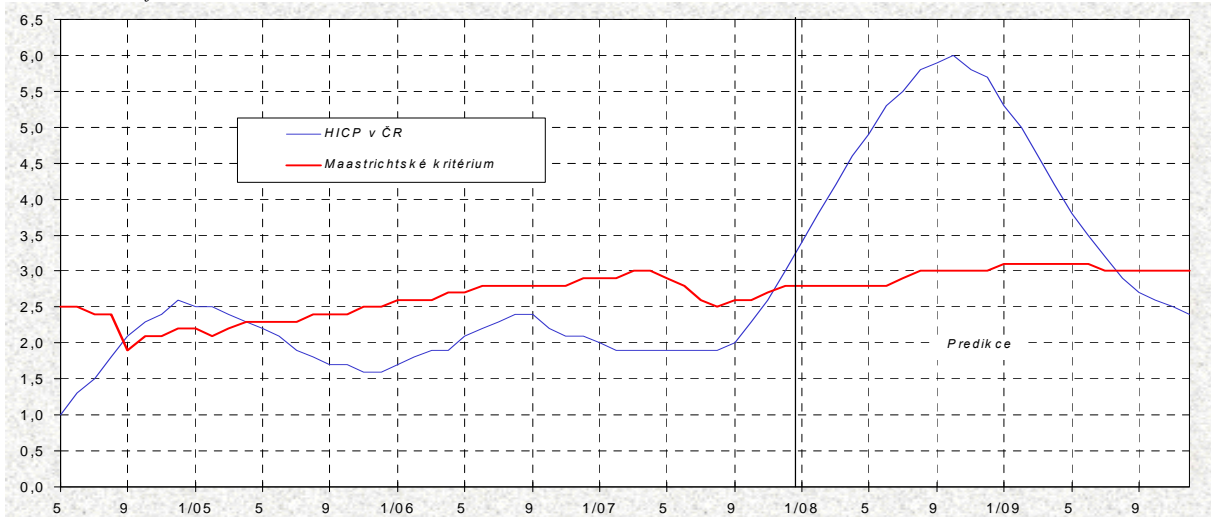
Graf 2.2: Spotřebitelské ceny

rozklad meziročního růstu spotřebitelských cen, procentní body

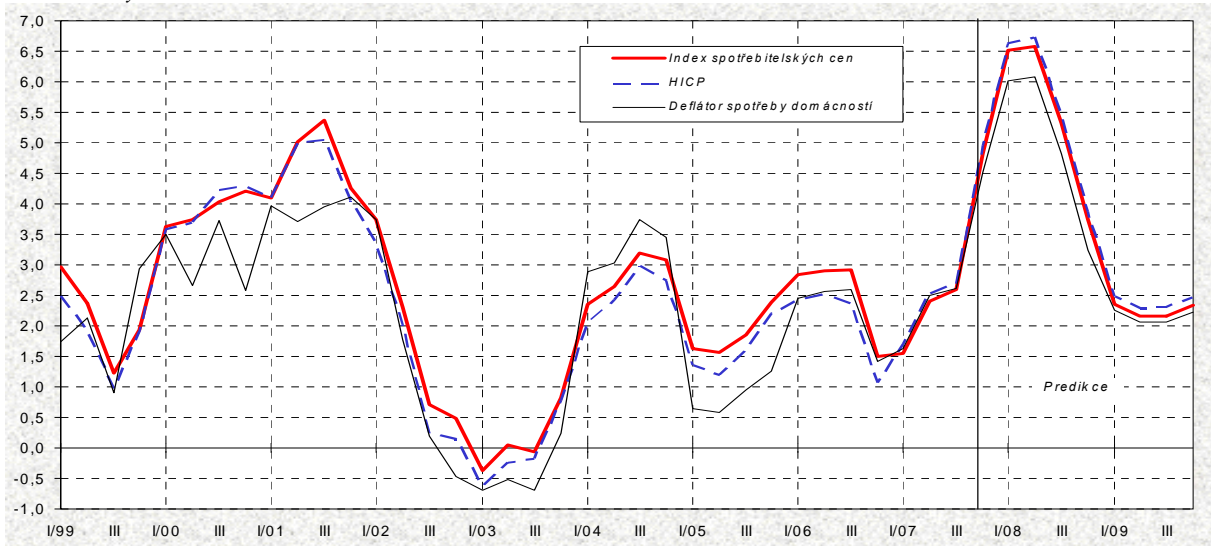

Graf 2.3: HICP a Maastrichtské kritérium inflace

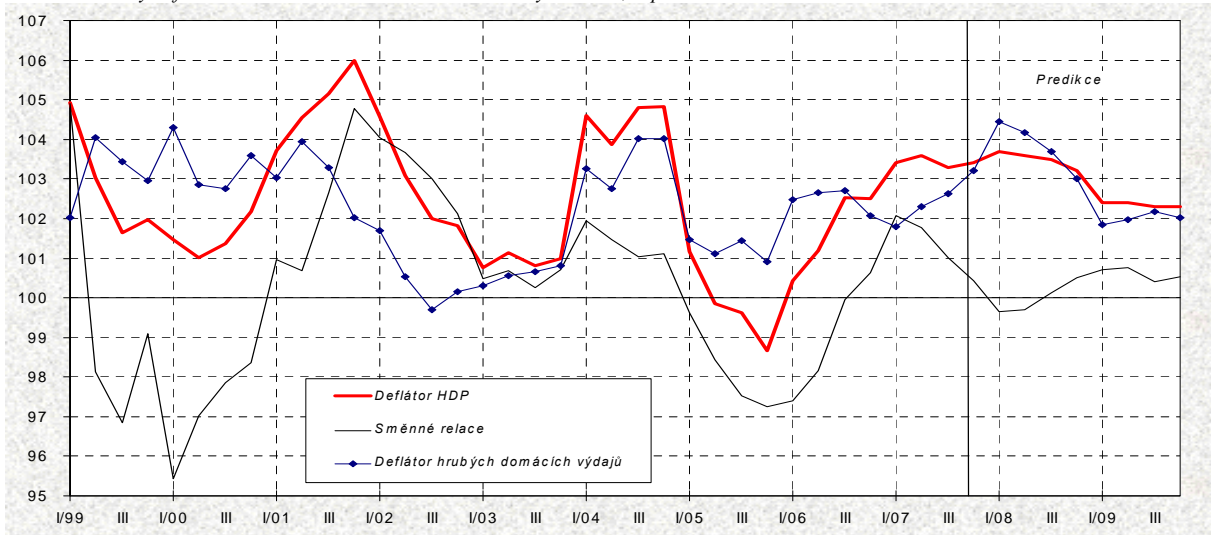
klouzavá míra inflace z HICP

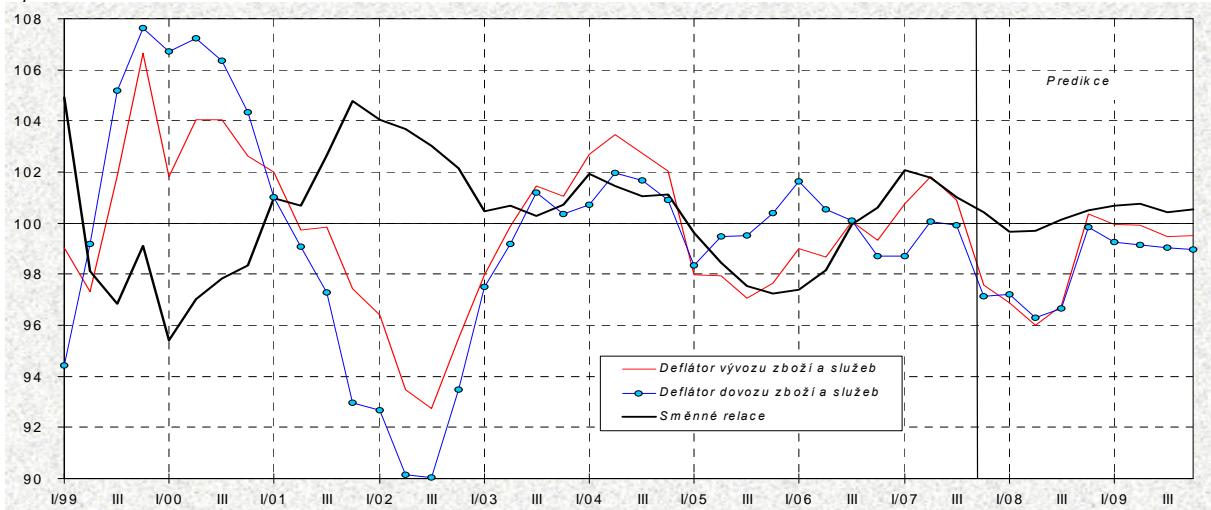
Graf 2.4: Indikátory spotřebitelských cen
meziroční růsty cen v %

Graf 2.5: Deflátor HDP
meziroční indexy deflátoru domácího konečného užití a směnných relací, sopr = 100

Graf 2.6: Směnné relace
sopr = 100

3. Trh práce a domácnosti

Prameny kapitoly 3: ČSÚ, MPSV ČR, propočty MF ČR.

Tabulka 3.1: Zaměstnanost – roční

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
									Odhad	Predikce	Predikce
Výběrové šetření pracovních sil - ČSÚ:											
Zaměstnanost ¹⁾	průměr v tis.osob	.	4728	4765	4733	4707	4764	4828	4918	4999	5037
	předch.r.=100	99,3	100,4	(100,8)	99,3	99,4	101,2	101,3	101,9	101,6	100,8
- zaměstnanci ²⁾	průměr v tis.osob	.	4014	4002	3922	3914	4001	4048	4119	4168	4188
	předch.r.=100	98,6	100,2	(99,7)	98,0	99,8	102,2	101,2	101,7	101,2	100,5
- podnikatelé ³⁾	průměr v tis.osob	.	714	763	811	792	763	780	800	831	849
	předch.r.=100	103,4	100,8	(106,8)	106,4	97,6	96,3	102,2	102,5	103,9	102,2
Nezaměstnanost	průměr v tis.osob	.	421	374	399	426	410	371	278	227	213
Míra nezaměstnanosti	průměr v %	8,8	8,1	7,3	7,8	8,3	7,9	7,1	5,3	4,4	4,1
Pracovní síla	průměr v tis.osob	.	5149	5139	5132	5133	5174	5199	5196	5226	5249
	předch.r.=100	99,4	99,7	99,8	99,9	100,0	100,8	100,5	99,9	100,6	100,4
Populace ve věku 15 - 64 let	průměr v tis.osob	.	7165	7183	7214	7247	7270	7307	7345	7364	7365
	předch.r.=100	100,4	100,4	100,3	100,4	100,4	100,3	100,5	100,5	100,3	100,0
Zaměstnanost / Populace 15 - 64	průměr v %	66,0	66,0	66,3	65,6	64,9	65,5	66,1	67,0	67,9	68,4
Míra zaměstnanosti 15 - 64 let ⁴⁾	průměr v %	65,2	65,2	65,6	64,9	64,2	64,8	65,3	66,1	66,9	67,3
Prac.síla / Populace 15 - 64	průměr v %	72,4	71,9	71,5	71,1	70,8	71,2	71,2	70,7	71,0	71,3
Míra ekon.aktivity 15 - 64 let ⁵⁾	průměr v %	71,6	71,1	70,8	70,4	70,1	70,4	70,3	69,8	70,0	70,2
Národní účty - ČSÚ:											
Zaměstnanost (domácí koncept)	průměr v tis.osob	4940	4963	4991	4923	4940	4988	5082	5171	5255	5295
	předch.r.=100	99,8	100,5	100,6	98,7	100,3	101,0	101,9	101,8	101,6	100,8
Registrovaná nezaměstnanost - MPSV:											
Nezaměstnanost	průměr v tis.osob	470,0	443,8	477,5	521,6	537,4	514,3	474,8	392,8	319	283
Míra nezaměstnanosti ⁶⁾	průměr v %	9,02	8,54	9,16	9,90	10,24	9,79
	průměr v %	9,2	8,97	8,13	6,62	5,4	4,7
Registrace zahraniční pracovníci - MPSV, MPO											
Celkem	průměr v tis.osob	155,1	166,7	167,6	163,2	169,4	195,2	233,2	.	.	.
	předch.r.=100	103,3	107,5	100,5	97,4	103,8	115,3	119,4	.	.	.
- zaměstnanci	průměr v tis.osob	95,7	105,1	106,0	102,3	106,1	131,2	165,5	209,7	.	.
	předch.r.=100	96,0	109,8	100,9	96,5	103,7	123,7	126,1	126,7	.	.
- podnikatelé	průměr v tis.osob	59,4	61,7	61,6	60,9	63,3	64,0	67,7	.	.	.
	předch.r.=100	117,9	103,8	99,9	98,9	103,9	101,2	105,7	.	.	.

U ukazatelů Výběrového šetření pracovních sil nejsou data za rok 2001 srovnatelná s následujícími roky vlivem harmonizace dotazníku se standardem Eurostatu. Rozdíly mezi nezaměstnaností podle VŠPS a podle registrace na úřadech práce vyplývají jednak z odlišné definice obou ukazatelů a jednak ze způsobu šetření VŠPS, který pravděpodobně systémově snižuje vykazovaný počet nezaměstnaných (pořadí otázek v dotazníku, struktura non-response).

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

⁵⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

⁶⁾ V prvním řádku podle „staré“ metodiky, ve druhém řádku podle „nové“ metodiky.

Tabulka 3.2: Zaměstnanost – čtvrtletní

		2006				2007			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4 <i>Odhad</i>
Výběrové šetření pracovních sil - ČSÚ:									
Zaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	4785	4826	4839	4862	4865	4914	4942	4953
	<i>st. obd. p.r. = 100</i>	101,7	101,6	100,9	101,2	101,7	101,8	102,1	101,9
- zaměstnanci	<i>průměr v tis. osob</i>	4025	4045	4051	4073	4078	4119	4136	4142
	<i>st. obd. p.r. = 100</i>	102,2	101,6	100,3	100,7	101,3	101,8	102,1	101,7
- podnikatelé	<i>průměr v tis. osob</i>	760	781	789	789	787	795	806	811
	<i>st. obd. p.r. = 100</i>	99,1	101,6	104,0	104,0	103,5	101,8	102,1	102,7
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis. osob</i>	414	367	365	339	311	275	267	258
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	8,0	7,1	7,0	6,5	6,0	5,3	5,1	5,0
Pracovní síla	<i>průměr v tis. osob</i>	5199	5193	5204	5201	5176	5189	5209	5211
	<i>st. obd. p.r. = 100</i>	101,3	100,8	100,0	99,9	99,6	99,9	100,1	100,2
Populace ve věku 15 - 64 let	<i>průměr v tis. osob</i>	7297	7304	7309	7319	7328	7344	7350	7357
	<i>předch. r. = 100</i>	100,6	100,5	100,5	100,5	100,4	100,5	100,6	100,5
Zaměstnanost / Populace 15 - 64	<i>průměr v %</i>	65,6	66,1	66,2	66,4	66,4	66,9	67,2	67,3
	<i>m eziroční přírůstek</i>	0,7	0,7	0,3	0,5	0,8	0,8	1,0	0,9
Míra zaměstnanosti 15 - 64 let ¹⁾	<i>průměr v %</i>	64,8	65,3	65,4	65,6	65,5	66,0	66,3	66,4
	<i>m eziroční přírůstek</i>	0,7	0,6	0,2	0,5	0,7	0,7	0,9	0,8
Prac. síla / Populace 15 - 64	<i>průměr v %</i>	71,3	71,1	71,2	71,1	70,6	70,6	70,9	70,8
	<i>m eziroční přírůstek</i>	0,5	0,2	-0,3	-0,4	-0,6	-0,4	-0,3	-0,2
Míra ekonom. aktivity 15 - 64 let ²⁾	<i>průměr v %</i>	70,5	70,3	70,4	70,2	69,8	69,7	69,9	69,9
	<i>m eziroční přírůstek</i>	0,4	0,1	-0,3	-0,5	-0,7	-0,5	-0,4	-0,3
Národní účty - ČSÚ:									
Zaměstnanost (domácí koncept)	<i>průměr v tis. osob</i>	5011	5074	5105	5137	5114	5154	5182	5233
	<i>předch. r. = 100</i>	101,5	101,6	102,1	102,3	102,1	101,6	101,5	101,9
Registovaná nezaměstnanost - MPSV:									
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis. osob</i>	524,0	477,4	456,5	441,2	453,2	395,4	372,4	350,1
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	9,02	8,16	7,87	7,48	7,68	6,65	6,33	5,83
Registování zahraniční pracovníci - MPSV, MPO									
Celkem	<i>průměr v tis. osob</i>	218,0	227,2	237,7	249,7	252,1	266,6	282,9	.
	<i>předch. r. = 100</i>	124,8	120,5	118,0	115,5	115,6	117,4	119,0	.
- zaměstnanci ³⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	148,0	158,4	172,0	183,6	186,6	201,1	216,2	235,0
	<i>předch. r. = 100</i>	134,4	126,0	124,1	122,0	126,1	127,0	125,7	128,1
- podnikatelé ⁴⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	70,0	68,8	65,7	66,1	65,5	65,5	66,7	.
	<i>předch. r. = 100</i>	108,4	109,5	104,4	100,7	93,5	95,2	101,5	.

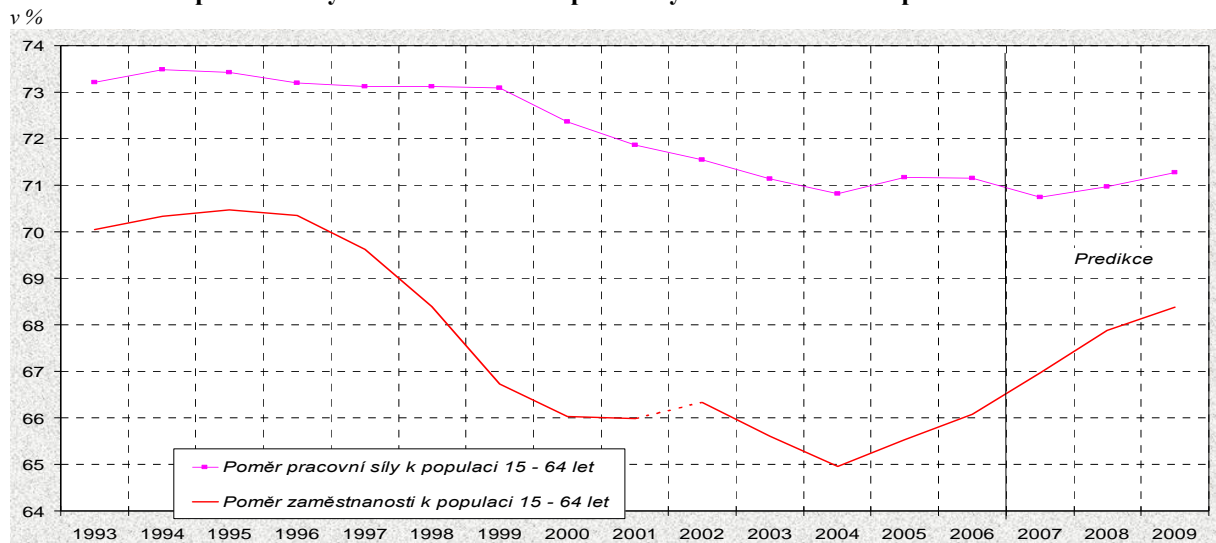
¹⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

²⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

³⁾ Vážený aritmetický průměr počátečního, průběžných a koncového stavu.

⁴⁾ Prostý aritmetický průměr počátečního a koncového stavu.

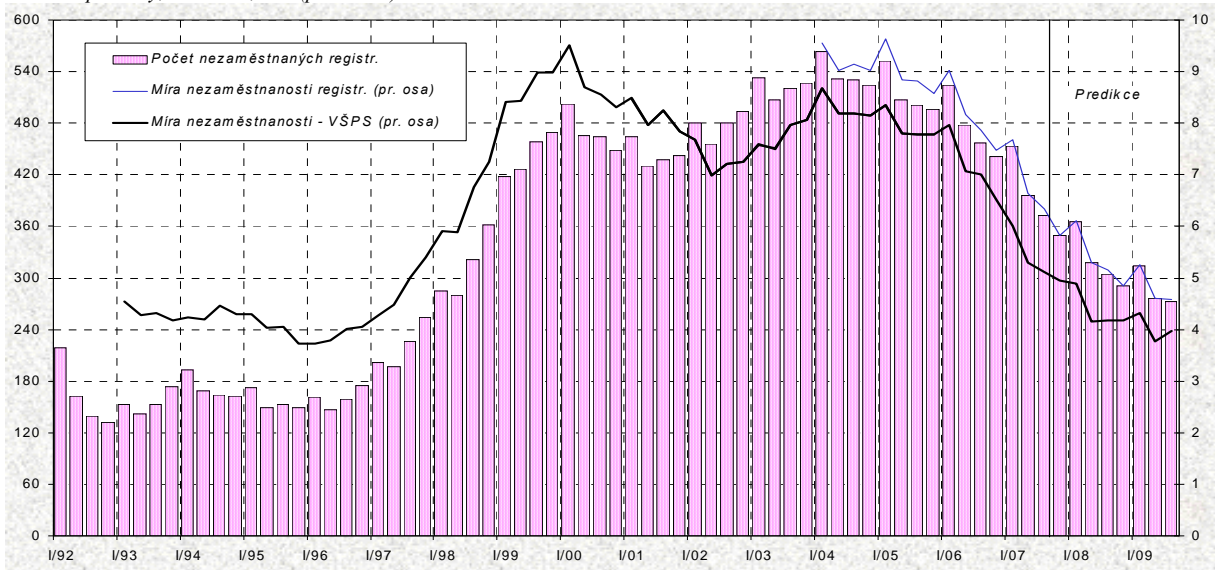
Graf 3.1: Poměr pracovní síly a zaměstnanosti na počtu obyvatel ve věkové skupině 15-64 let

Časová řada míry zaměstnanosti mezi roky 2001 a 2002 není metodicky konzistentní. Bližší viz pozn. u tab. 3.1.

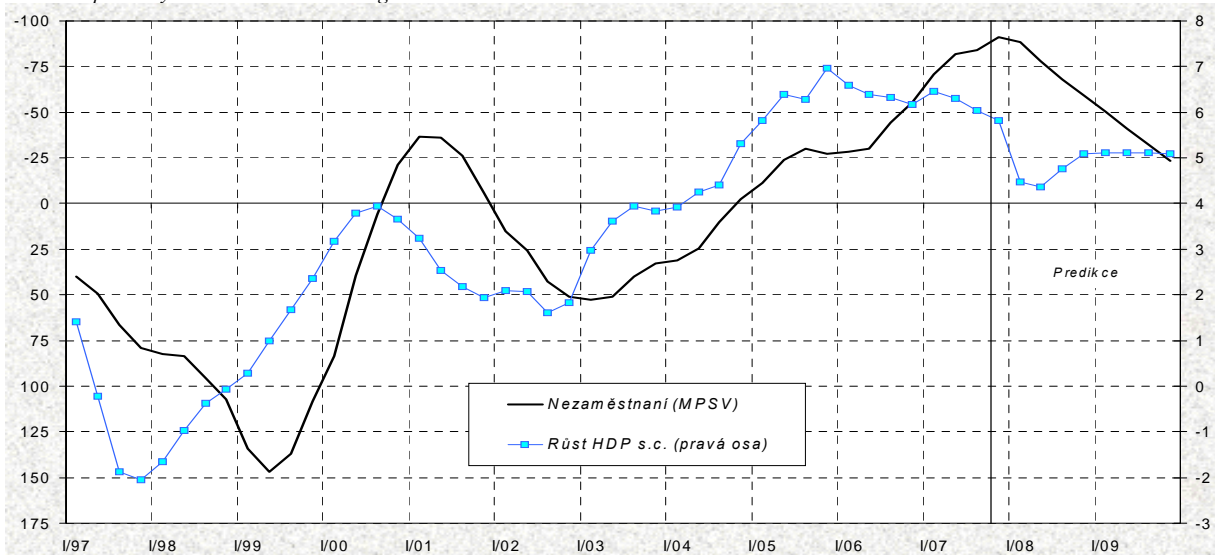
Graf 3.2: Nezaměstnanost

čtvrtletní průměry, v tis. osob, v % (pravá osa)

Graf 3.3: Ekonomický výkon a nezaměstnanost

meziroční přírůstek reálného HDP v % a registrované nezaměstnanosti v tis. osob

Tabulka 3.3: Trh práce - analytické ukazatele

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
									Odhad	Predikce	Predikce
Náhrady na 1 zaměstnance: ¹⁾											
- nominální	předch.r.=100	107,2	108,1	107,3	108,2	106,7	104,4	106,5	107,5	107,6	107,0
- reálné ²⁾	předch.r.=100	103,1	103,3	105,4	108,1	103,8	102,5	103,9	104,5	101,9	104,6
Průměrná měsíční mzda ³⁾											
- nominální	Kč	13 614	14 793	15 866	16 917	18 041	18 992	20 207	21 700	23 400	25 000
	předch.r.=100	106,4	108,7	107,3	106,6	106,6	105,3	106,4	107,5	107,7	107,0
- reálná	Kč 2005	15 211	15 788	16 632	17 716	18 377	18 992	19 707	20 600	21 000	22 000
	předch.r.=100	102,4	103,8	105,4	106,5	103,7	103,3	103,8	104,6	102,1	104,6
Produktivita práce	předch.r.=100	104,4	102,1	101,1	104,3	105,1	105,1	104,9	104,2	103,0	104,3
Jednotkové náklady práce ⁴⁾	předch.r.=100	102,7	105,9	106,1	103,8	101,5	99,4	101,5	103,2	104,4	102,6
Náhrady zaměstnancům / HDP	%	41,9	42,3	43,2	43,8	42,7	42,9	42,8	42,6	42,8	42,8

¹⁾ Náhrady zaměstnancům (domácí koncept) na 1 zaměstnance podle VŠPS.

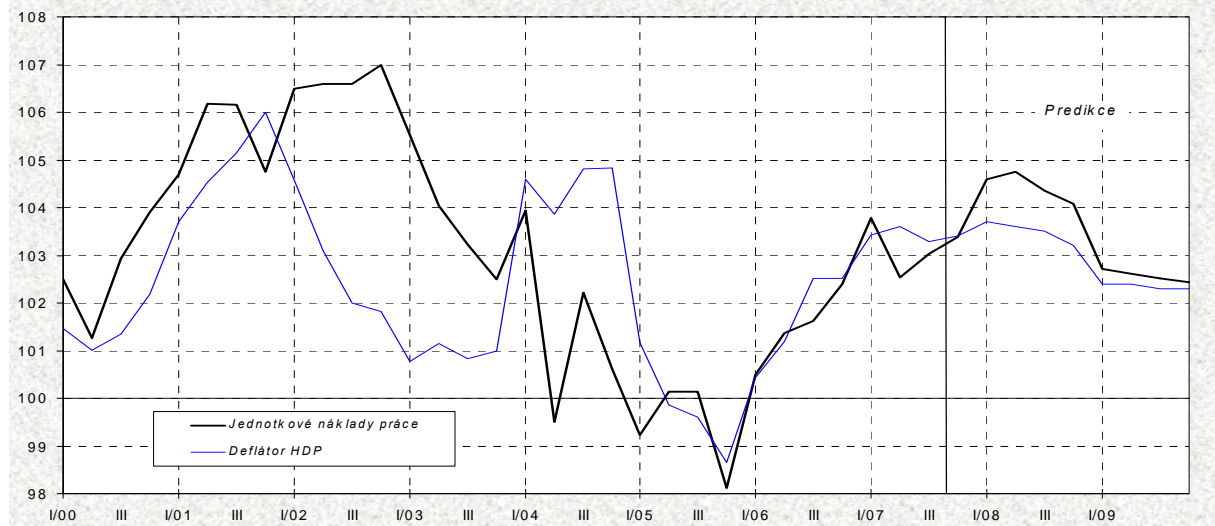
²⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

³⁾ Zahnuje pouze subjekty podnikatelské sféry s 20 a více zaměstnanci a všechny organizace nepodnikatelské sféry.

⁴⁾ Podíl nominálních náhrad na 1 zaměstnance a reálné produktivity práce.

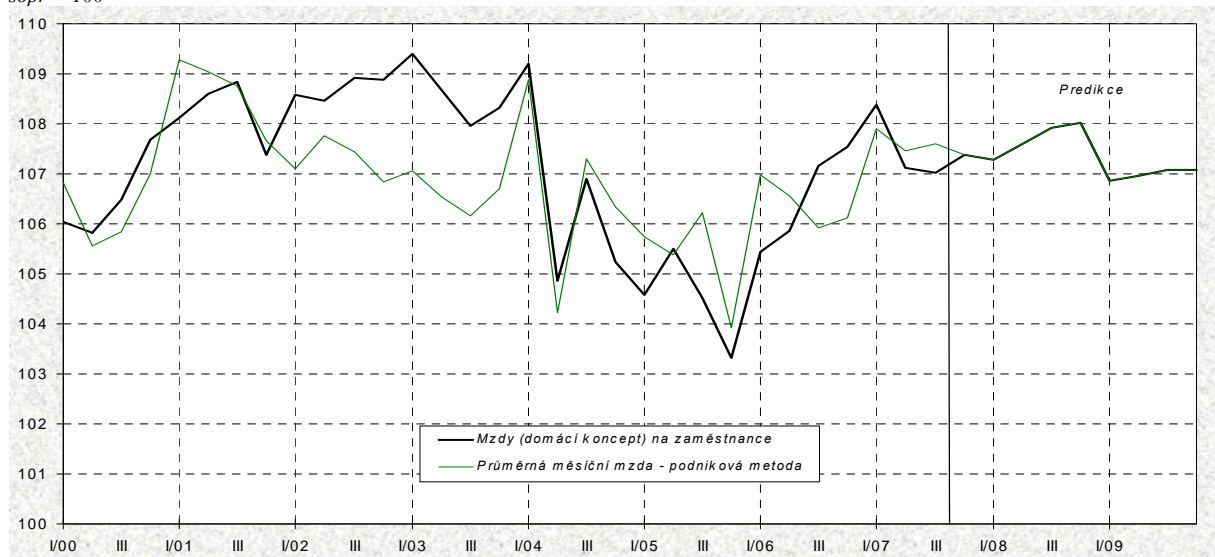
Graf 3.4: Jednotkové náklady práce

(domácí koncept), *sopr* = 100

Graf 3.5: Průměrná mzda – nominální

sopr = 100

Tabulka 3.4: Zdroje a užití důchodů v sektoru domácností – roční
metodika národních účtů – národní koncept

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
									Odhad	Predikce	Predikce
Běžné příjmy	<i>m ld. Kč</i>	1748,5	1844,2	1940,0	2057,0	2193,3	2288,2	2460,4	2658	2845	3037
	<i>předch.r.=100</i>	104,9	105,5	105,2	106,0	.	104,3	107,5	108,0	107,0	106,7
Náhrady zaměstnancům	<i>m ld. Kč</i>	909,6	981,8	1048,9	1120,1	1186,3	1259,6	1349,4	1462	1587	1703
	<i>předch.r.=100</i>	106,4	107,9	106,8	106,8	105,9	106,2	107,1	108,4	108,5	107,3
- Mzdy a platy (včetně naturálních)	<i>m ld. Kč</i>	688,0	745,7	793,7	848,2	895,1	951,2	1019,3	1104	1200	1288
	<i>předch.r.=100</i>	105,8	108,4	106,4	106,9	105,5	106,3	107,2	108,3	108,7	107,3
- Sociální příspěvky zaměstnavatelů	<i>m ld. Kč</i>	221,6	236,1	255,1	271,9	291,2	308,5	330,1	358	387	415
	<i>předch.r.=100</i>	108,3	106,6	108,0	106,6	107,1	105,9	107,0	108,5	108,0	107,3
Hrubý smíšený důchod ¹⁾	<i>m ld. Kč</i>	374,0	390,6	395,2	425,0	449,1	444,6	470,6	497	532	572
	<i>předch.r.=100</i>	104,3	104,4	101,2	107,5	105,7	99,0	105,8	105,6	107,0	107,5
Přijaté důchody z vlastnictví ²⁾	<i>m ld. Kč</i>	101,7	103,4	98,1	97,0	96,1	97,3	113,4	126	136	146
	<i>předch.r.=100</i>	81,1	101,6	94,9	98,9	99,0	101,2	116,6	111,1	108,0	107,0
Sociální dávky	<i>m ld. Kč</i>	276,8	289,7	312,9	324,3	368,6	386,0	418,3	459	470	489
	<i>předch.r.=100</i>	109,6	104,6	108,0	103,6	.	104,7	108,4	109,8	102,4	104,0
Ostatní přijaté běžné transfery ³⁾	<i>m ld. Kč</i>	86,3	78,7	84,8	90,6	93,3	100,7	108,7	113	120	127
	<i>předch.r.=100</i>	113,7	91,2	107,8	106,8	102,9	107,9	108,0	104,1	106,0	106,0
Běžné výdaje	<i>m ld. Kč</i>	517,4	551,0	591,5	648,2	732,7	766,1	835,7	904	954	1018
	<i>předch.r.=100</i>	106,5	106,5	107,4	109,6	.	104,6	109,1	108,2	105,6	106,7
Placené důchody z vlastnictví ⁴⁾	<i>m ld. Kč</i>	16,4	15,5	12,7	18,9	21,3	20,1	24,9	35	45	56
	<i>předch.r.=100</i>	70,4	94,6	82,0	149,0	112,4	94,6	123,7	141,2	128,0	125,0
Běžné daně z důchodu a jmění ⁵⁾	<i>m ld. Kč</i>	100,1	106,0	114,6	128,2	138,0	139,7	153,6	157	145	145
	<i>předch.r.=100</i>	107,1	105,9	108,0	111,9	107,6	101,2	109,9	102,2	92,5	100,0
Sociální příspěvky ⁶⁾	<i>m ld. Kč</i>	328,0	350,4	382,4	408,1	473,7	504,6	549,5	597	645	692
	<i>předch.r.=100</i>	109,0	106,8	109,2	106,7	.	106,5	108,9	108,7	108,0	107,3
Ostatní placené běžné transfery ⁷⁾	<i>m ld. Kč</i>	72,9	79,1	81,9	93,0	99,7	101,7	107,8	115	119	125
	<i>předch.r.=100</i>	106,9	108,5	103,4	113,7	107,2	101,9	106,0	106,5	104,0	104,5
Disponibilní důchod	<i>m ld. Kč</i>	1231,1	1293,2	1348,4	1408,8	1460,6	1522,0	1624,7	1754	1891	2019
	<i>předch.r.=100</i>	104,2	105,0	104,3	104,5	103,7	104,2	106,7	107,9	107,8	106,8
Výdaje na konečnou spotřebu	<i>m ld. Kč</i>	1134,7	1206,9	1248,1	1317,4	1399,2	1442,9	1554,4	1691	1839	1965
	<i>předch.r.=100</i>	104,4	106,4	103,4	105,6	106,2	103,1	107,7	108,8	108,8	106,9
Změny čistého podílu v penzijních fondech ⁸⁾	<i>m ld. Kč</i>	7,6	9,4	11,5	13,3	17,1	19,0	23,2	27	30	35
Hrubé úspory	<i>m ld. Kč</i>	103,9	95,6	111,8	104,6	78,5	98,1	93,5	90	81	88
Kapitálové transfery (příjem (-) / výdaj (+))	<i>m ld. Kč</i>	-16,4	-16,5	-35,9	-21,1	-23,3	-25,2	-22,8	-22	-21	-18
Tvorba hrubého kapitálu	<i>m ld. Kč</i>	115,5	117,0	125,2	119,3	132,9	123,6	131,4	148	157	166
	<i>předch.r.=100</i>	103,8	101,3	107,0	95,3	111,4	93,0	106,3	112,7	106,0	106,0
Změna finančních aktiv a pasiv	<i>m ld. Kč</i>	4,9	-4,8	22,6	6,4	-31,1	-0,3	-15,1	-36	-55	-60
Disponibilní důchod reálný ⁹⁾	<i>m ld. Kč 2000</i>	1375,5	1380,1	1413,6	1475,3	1487,8	1522,0	1584,5	1663	1699	1774
	<i>předch.r.=100</i>	100,3	100,3	102,4	104,4	100,8	102,3	104,1	105,0	102,1	104,4
Míra hrubých úspor ¹⁰⁾	%	8,4	7,4	8,3	7,4	5,4	6,4	5,8	5,1	4,3	4,4

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.

²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z půdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.

³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.

⁴⁾ Placené úroky.

⁵⁾ Daň z příjmu, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky a používání dálnic.

⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).

⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.

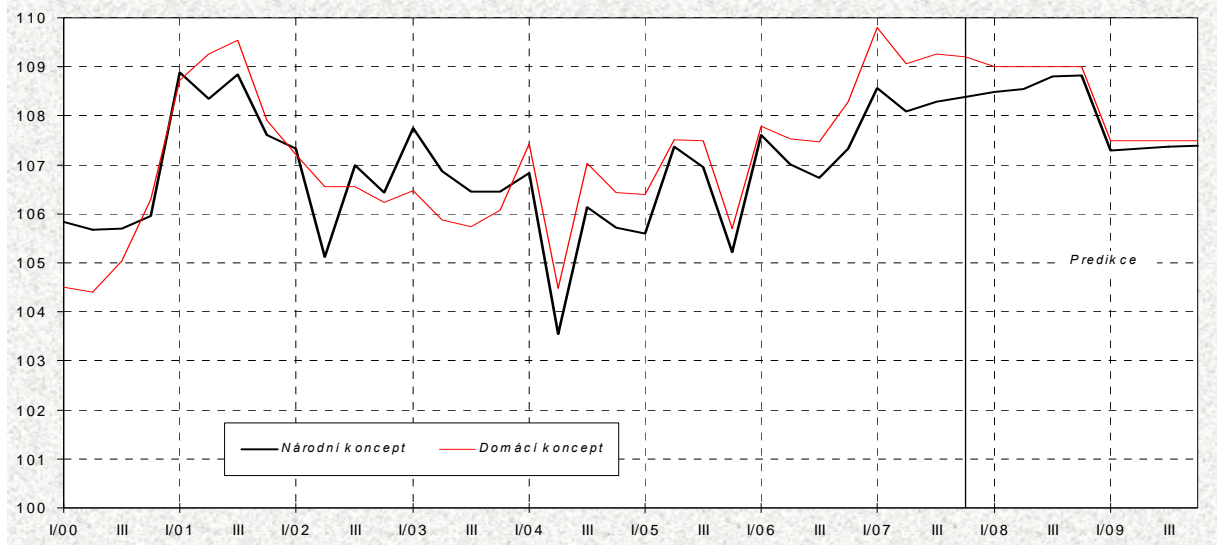
⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody.

⁹⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

¹⁰⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu.

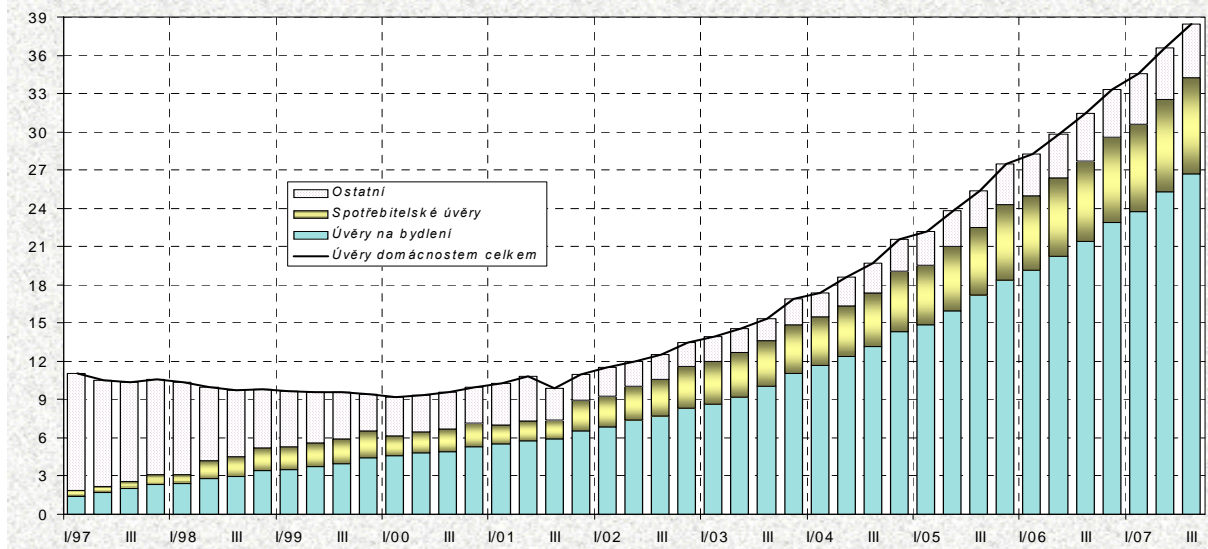
Graf 3.6: Mzdy a platy

sopr = 100

Graf 3.7: Podíl bankovních úvěrů domácnostem na disponibilním důchodu

z ročních klouzavých úhrnů, v %

4. Vztahy k zahraničí

Prameny: ČNB, ČSÚ, Eurostat, propočty MF ČR.

Tabulka 4.1: Směnné kurzy – roční

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
									Odhad	Predikce	Predikce
Směnné kurzy nominální:											
CZK / EUR	roční průměr	35,61	34,08	30,81	31,84	31,90	29,78	28,34	27,76	26,5	26,1
	index zhodnocení předch.r.=100	103,6	104,5	110,6	96,8	99,8	107,1	105,1	102,1	104,6	101,7
CZK / USD	roční průměr	38,59	38,04	32,74	28,23	25,70	23,95	22,61	20,31	18,3	18,0
	index zhodnocení předch.r.=100	89,7	101,5	116,2	116,0	109,8	107,3	105,9	111,3	110,9	101,7
NEER¹⁾	průměr 2005=100	80,9	84,4	94,3	94,0	94,4	100,0	104,8	107	112	114
	index zhodnocení předch.r.=100	101,2	104,3	111,7	99,7	100,4	105,9	104,8	101,9	105,2	101,7
Reálný směnný kurz²⁾											
vůči EA-12	průměr 2000=100	100,0	107,0	118,6	113,4	116,0	121,7	127,6	132	140	143
	index zhodnocení předch.r.=100	103,8	107,0	110,9	95,6	102,3	104,9	104,9	103,3	106,0	102,3

¹⁾ Nominální efektivní směnný kurz – index agregující směnné kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

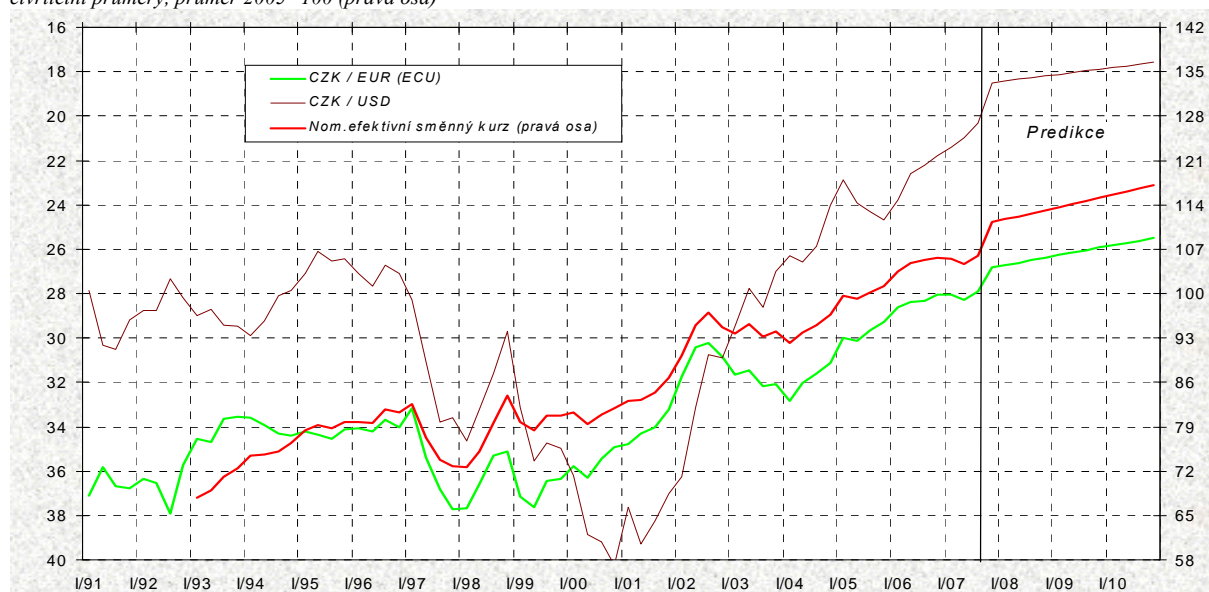
²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení CZK proti EUR, deflováno deflátory HDP.

Tabulka 4.2: Směnné kurzy – čtvrtletní

		2006				2007			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
									Odhad
Směnné kurzy nominální:									
CZK / EUR		28,60	28,38	28,33	28,04	28,04	28,27	27,92	26,83
	index zhodnocení st.obd.p.r.=100	104,9	106,1	104,8	104,5	102,0	100,4	101,5	104,5
CZK / USD		23,79	22,59	22,23	21,77	21,39	20,97	20,33	18,53
	index zhodnocení st.obd.p.r.=100	96,3	106,0	109,3	113,3	111,2	107,7	109,3	117,5
Nominální efektivní směnný kurz	průměr 2005=100	103,4	104,9	105,3	105,7	105,4	104,7	106,0	111
	index zhodnocení st.obd.p.r.=100	103,7	105,7	105,1	104,5	102,0	99,8	100,7	105,2
Reálný směnný kurz									
vůči EA-12	průměr 2000 = 100	125,7	127,0	127,9	129,9	129,8	129,2	131,1	137
	index zhodnocení st.obd.p.r.=100	103,5	105,4	105,3	105,2	103,3	101,8	102,5	105,9

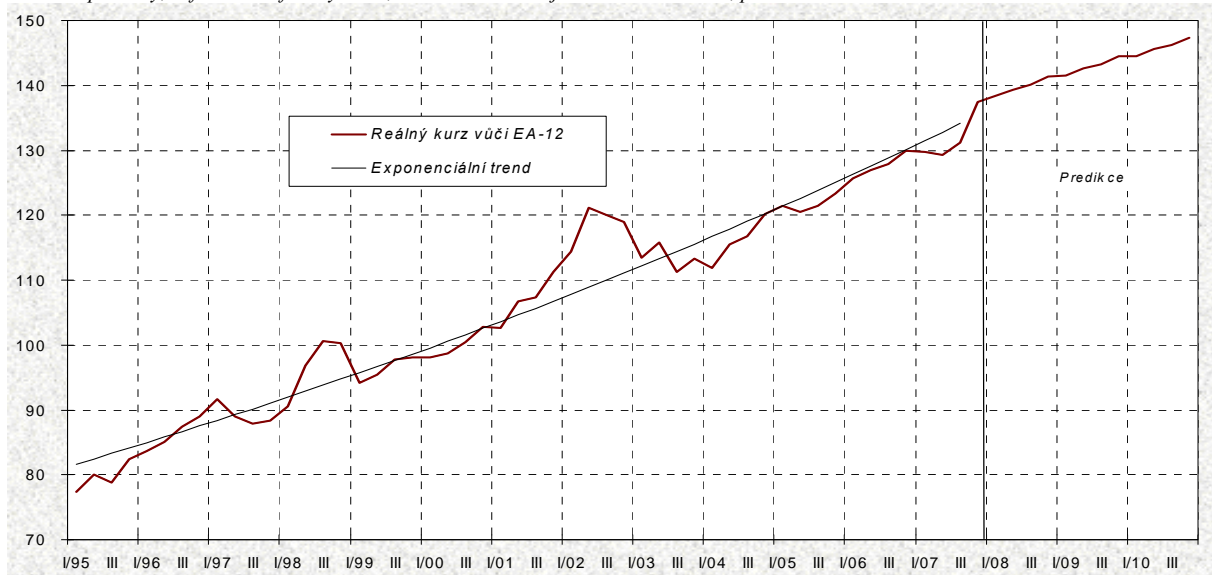
Graf 4.1: Nominální směnné kurzy

čtvrtletní průměry, průměr 2005=100 (pravá osa)

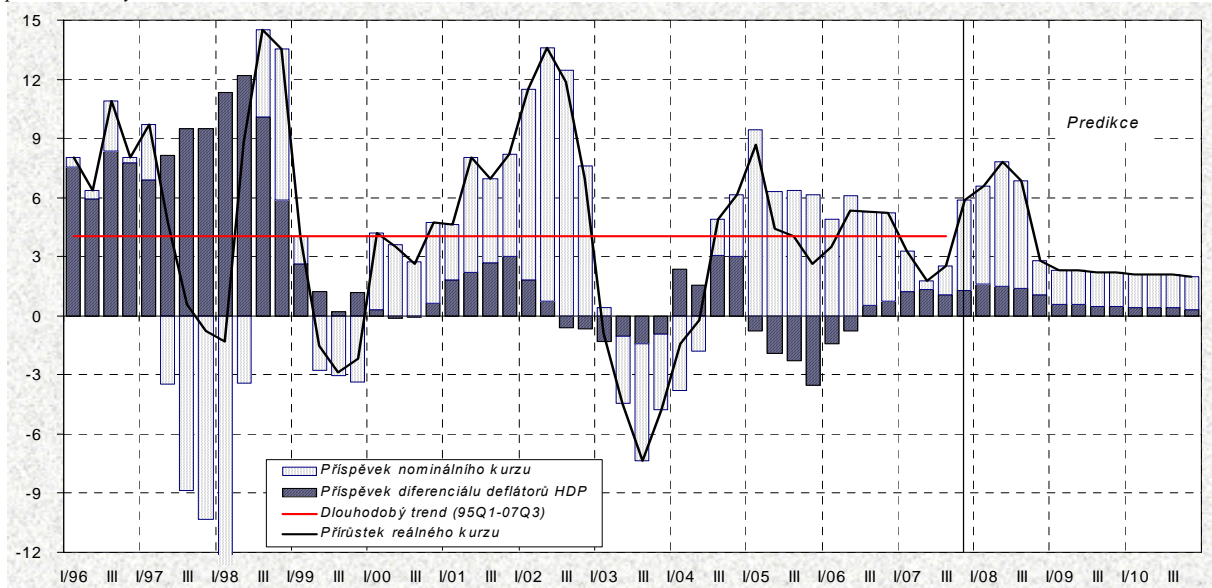
Graf 4.2: Reálný směnný kurz vůči EA-12

čtvrtletní průměry, deflováno deflátory HDP, růst indexů indikuje reálné zhodnocení, průměr 2000=100

Graf 4.3: Reálný směnný kurz vůči EA-12

rozklad meziročního přírůstku na příspěvek nominálního kurzu a cenového diferenciálu deflátorů HDP, růst indikuje reálné zhodnocení, procentní body

Tabulka 4.3: Platební bilance – roční

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
									<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Vývoz zboží (fob)	<i>m ld. Kč</i>	1121	1270	1254	1371	1723	1869	2144	2465	2696	3012
	<i>předch.r.=100</i>	123,4	113,2	98,8	109,3	125,7	108,5	114,7	115,0	109,4	111,7
Dovoz zboží (fob) ¹⁾	<i>m ld. Kč</i>	1242	1386	1326	1441	1736	1809	2076	2349	2571	2835
	<i>předch.r.=100</i>	127,4	111,6	95,6	108,7	.	104,2	114,7	113,2	109,4	110,3
Obchodní bilance ²⁾	<i>m ld. Kč</i>	-120,8	-116,7	-71,3	-69,8	-13,4	59,4	68,2	116	125	177
z toho:											
- minerální paliva (SITC 3) ³⁾	<i>m ld. Kč</i>	-85,7	-87,6	-64,3	-68,4	-72,2	-110,2	-139,0	-123	-145	-143
- ostatní ³⁾	<i>m ld. Kč</i>	-35,1	-29,1	-7,0	-1,4	45,8	148,8	181,9	208	235	282
- rozdíl mezi dovozem cif a fob	<i>m ld. Kč</i>	13,1	20,7	25,2	31	35	38
Vývoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	264,8	269,7	231,1	219,2	247,1	282,0	300,4	324	337	357
	<i>předch.r.=100</i>	108,6	101,8	85,7	94,8	.	114,1	106,5	107,9	104,0	106,0
Dovoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	210,2	211,7	209,3	205,9	230,5	245,5	265,8	280	289	303
	<i>předch.r.=100</i>	103,9	100,7	98,9	98,4	.	106,5	108,3	105,5	103,0	105,0
Bilance služeb	<i>m ld. Kč</i>	54,6	58,0	21,9	13,2	16,6	36,5	34,6	44	48	54
Bilance výnosů	<i>m ld. Kč</i>	-53,0	-83,5	-115,6	-119,9	-156,6	-155,7	-183,4	-264	-304	-337
z toho:											
- náhrady zaměstnancům	<i>m ld. Kč</i>	-8,3	-17,3	-18,3	-17,0	-15,9	-23,5	-35,7	-50	-60	-67
- investiční výnosy	<i>m ld. Kč</i>	-44,7	-66,3	-97,3	-102,8	-140,7	-132,2	-147,7	-213	-244	-270
Bilance převodů	<i>m ld. Kč</i>	14,4	17,8	28,7	15,8	6,0	11,3	-19,7	-19	-4	20
Běžný účet	<i>m ld. Kč</i>	-104,9	-124,5	-136,4	-160,6	-147,5	-48,5	-100,3	-123	-134	-85
Kapitálový účet	<i>m ld. Kč</i>	-0,2	-0,3	-0,1	-0,1	-14,2	4,7	8,5	.	.	.
Finanční účet	<i>m ld. Kč</i>	148,0	172,8	347,8	157,1	177,3	154,8	111,6	109	142	121
- přímé zahraniční investice	<i>m ld. Kč</i>	190,8	208,3	270,9	53,5	101,8	279,6	104,3	.	.	.
- portfoliové investice	<i>m ld. Kč</i>	-68,2	34,9	-46,7	-35,7	53,0	-81,2	-26,9	.	.	.
- deriváty	<i>m ld. Kč</i>	-1,4	-3,2	-4,3	3,9	-3,2	-2,8	-6,3	.	.	.
- ostatní investice	<i>m ld. Kč</i>	26,9	-67,1	127,9	135,5	25,7	-40,8	40,5	.	.	.
Změna devizových rezerv	<i>m ld. Kč</i>	31,6	67,2	216,9	12,9	6,8	92,9	2,1	.	.	.
Zahraniční zadluženost ⁴⁾	<i>m ld. Kč</i>	817	811	813	895	1012	1142	1217	1330	1350	1377
Obchodní bilance / HDP ²⁾	%	-5,5	-5,0	-2,9	-2,7	-0,5	2,0	2,1	3,3	3,3	4,3
Běžný účet / HDP	%	-4,8	-5,3	-5,5	-6,2	-5,2	-1,6	-3,1	-3,5	-3,5	-2,1
Finanční účet / HDP	%	6,8	7,3	14,1	6,1	6,3	5,2	3,5	3,1	3,7	2,9
Zahr. zadluženost / HDP ⁵⁾	%	37,3	34,5	33,0	34,7	35,9	38,2	37,7	37	37	37

¹⁾ v metodice fob (v cenách na hranici vyvážející země) od května 2004

²⁾ dovoz v metodice fob od května 2004

³⁾ dovoz v metodice cif (v cenách na hranici ČR včetně nákladů na přepravu a pojištění)

⁴⁾ Zahraniční zadluženost je sumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.

⁵⁾ Podíl zahraniční zadluženosti v Kč koncem roku na HDP v Kč vytvořeném v průběhu roku.

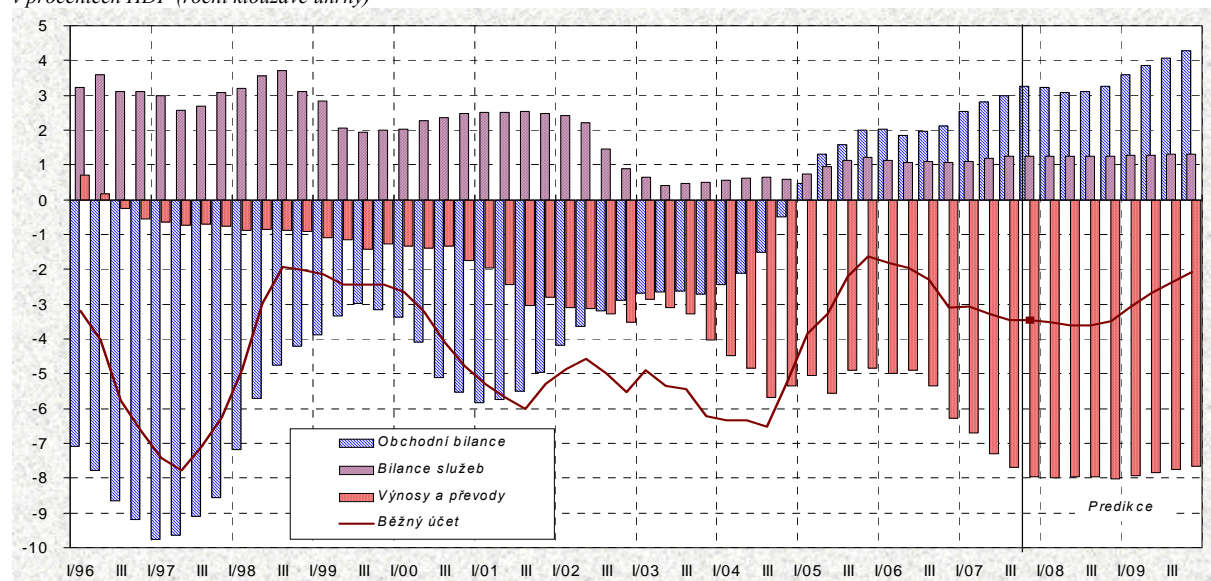
Tabulka 4.4: Platební bilance – čtvrtletní

		2006				2007			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
									<i>Odhad</i>
Vývoz zboží (fob)	<i>m ld. Kč</i>	513,1	527,3	515,3	588,4	602,1	613,1	600,3	650
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	119,0	110,7	112,4	117,0	117,4	116,3	116,5	110,4
Dovoz zboží (fob)	<i>m ld. Kč</i>	482,1	513,0	505,2	575,5	555,7	587,7	581,4	625
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	119,7	112,1	111,4	116,1	115,3	114,6	115,1	108,6
Obchodní bilance	<i>m ld. Kč</i>	31,0	14,3	10,0	12,9	46,4	25,3	19,0	25
- minerální paliva (SITC 3) ¹⁾	<i>m ld. Kč</i>	-34,9	-36,9	-36,7	-30,4	-28,8	-31,0	-32,8	-31
- ostatní ¹⁾	<i>m ld. Kč</i>	58,8	44,7	39,6	35,6	67,7	48,4	43,7	49
- rozdíl mezi dovozem cif a fob	<i>m ld. Kč</i>	7,1	6,4	7,2	7,8	7,6	7,9	8,0	7
Vývoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	67,6	76,9	78,2	77,6	70,8	84,2	87,6	82
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	115,2	106,5	104,6	101,7	104,6	109,5	112,1	105,0
Dovoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	60,4	65,7	67,2	72,5	61,4	69,1	74,4	75
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	122,2	109,4	103,9	101,7	101,7	105,2	110,7	104,0
Bilance služeb	<i>m ld. Kč</i>	7,2	11,2	10,9	5,2	9,3	15,2	13,2	6
Bilance výnosů	<i>m ld. Kč</i>	-20,5	-55,3	-52,2	-55,5	-35,0	-76,2	-75,4	-77
- náhrady zaměstnancům	<i>m ld. Kč</i>	-6,9	-8,3	-9,9	-10,7	-10,9	-11,7	-13,4	-14
- investiční výnosy	<i>m ld. Kč</i>	-13,5	-47,1	-42,3	-44,8	-24,1	-64,5	-61,9	-63
Bilance převodů	<i>m ld. Kč</i>	-0,1	-2,7	-8,4	-8,5	-4,2	-7,0	-4,6	-3
Běžný účet	<i>m ld. Kč</i>	17,6	-32,5	-39,6	-45,8	16,5	-42,7	-47,8	-49
Kapitálový účet	<i>m ld. Kč</i>	2,4	-1,5	2,2	5,4	2,6	0,2	3,5	.
Finanční účet	<i>m ld. Kč</i>	-10,4	30,1	47,3	44,6	-3,4	22,2	40,1	50
- přímé zahraniční investice	<i>m ld. Kč</i>	13,0	21,5	40,3	29,5	35,6	28,9	37,5	.
- portfoliové investice	<i>m ld. Kč</i>	-8,1	-36,1	-12,5	29,8	-19,6	-5,9	-40,3	.
- deriváty	<i>m ld. Kč</i>	-1,6	2,2	-1,9	-5,0	4,0	11,1	-11,7	.
- ostatní investice	<i>m ld. Kč</i>	-13,7	42,5	21,4	-9,7	-23,4	-11,8	54,7	.
Změna devizových rezerv	<i>m ld. Kč</i>	0,7	-1,0	2,5	-0,1	0,8	-8,5	5,2	.
Zahraniční zadluženost	<i>m ld. Kč</i>	1104	1157	1188	1217	1240	1317	1308	1330

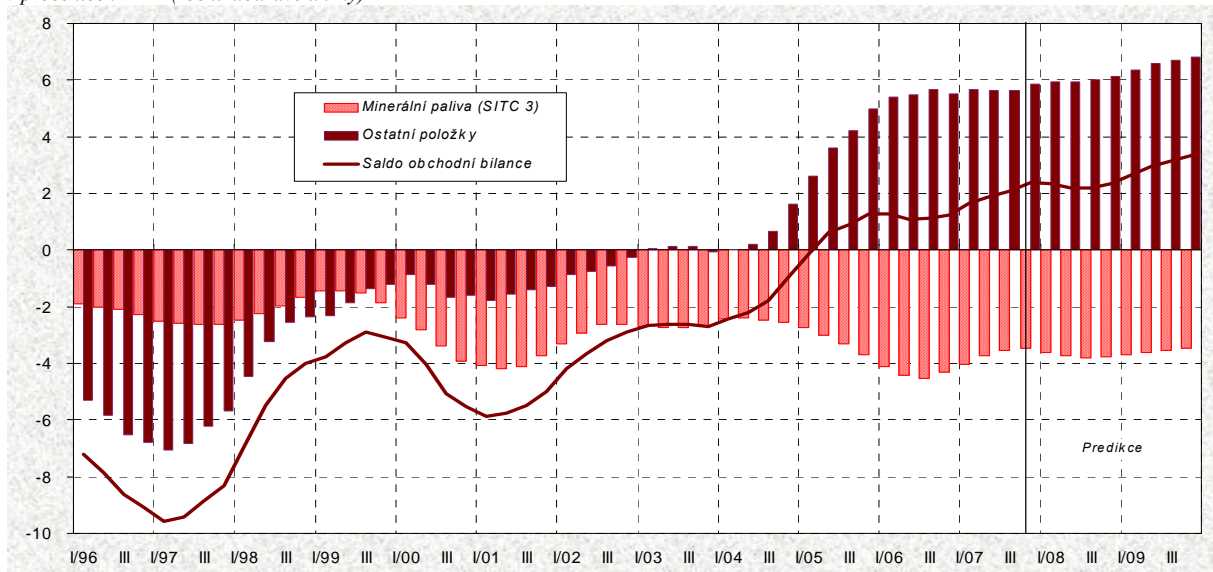
¹⁾ Dovoz v metodice cif

Graf 4.4: Běžný účet platební bilance

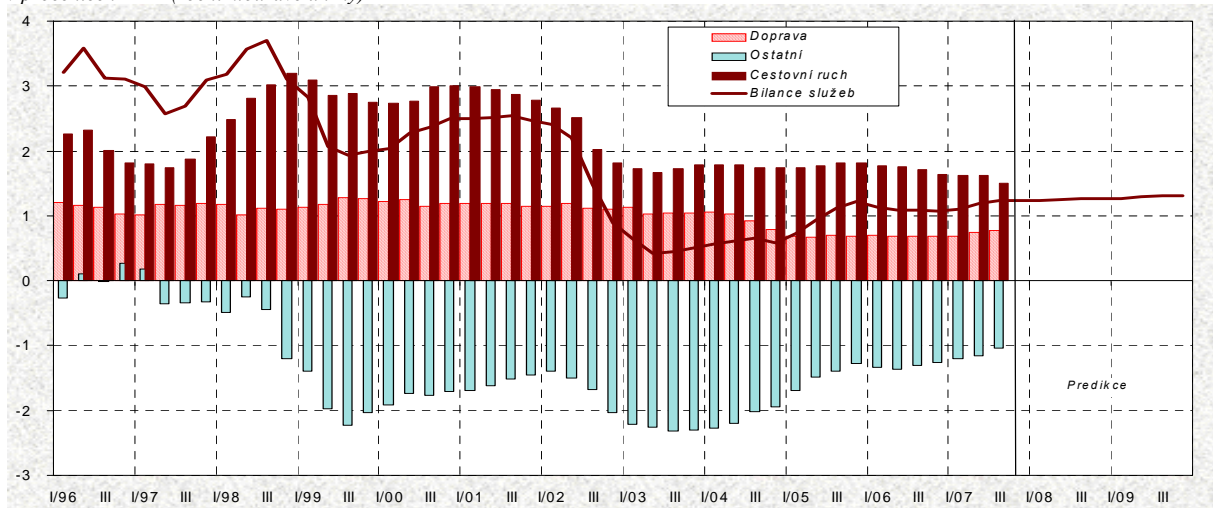
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)

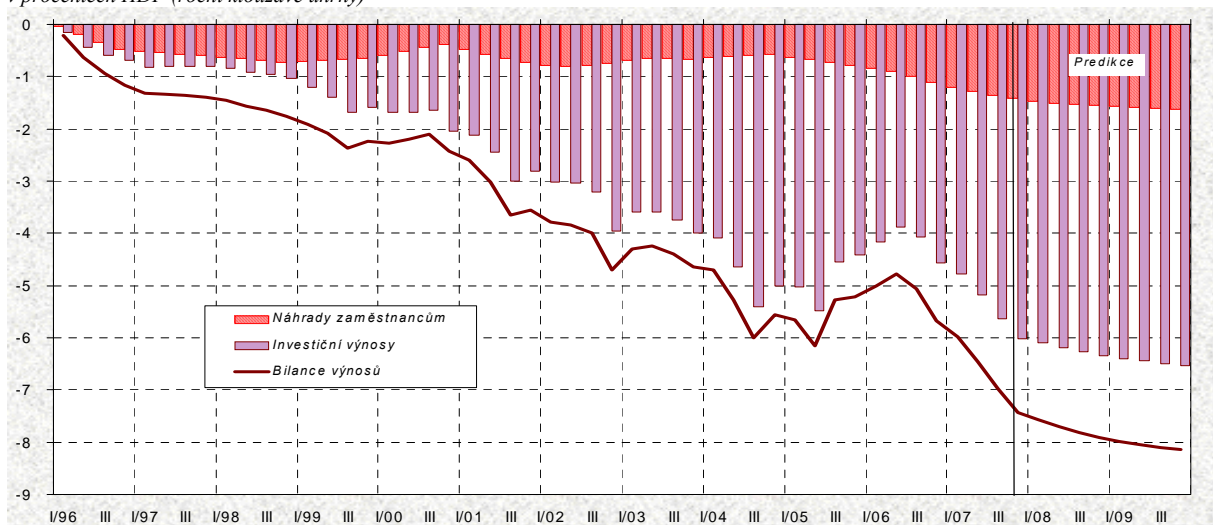
Graf 4.5: **Obchodní bilance** (vývoz fob, dovoz cif)
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)

Graf 4.6: **Bilance služeb**
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)

Graf 4.7: **Bilance výnosů**
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)

Tabulka 4.5: Rozklad vývozu zboží – roční

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
									Odhad	Predikce	Predikce
HDP ¹⁾	průměr 2000=100	100,0	101,6	102,6	103,7	105,7	107,8	111,9	116	120	123
	předch.r.=100	103,3	101,6	100,9	101,1	101,9	102,0	103,9	103,8	102,9	102,7
Dovozní náročnost ²⁾	průměr 2000=100	100,0	101,2	101,3	105,8	112,1	119,0	128,1	130	135	141
	předch.r.=100	106,9	101,2	100,1	104,4	106,0	106,2	107,6	101,6	103,9	104,6
Exportní trhy ³⁾	průměr 2000=100	100,0	102,9	103,9	109,7	118,5	128,3	143,4	151	162	174
	předch.r.=100	110,4	102,9	101,0	105,6	108,0	108,3	111,7	105,5	106,9	107,4
Exportní výkonnost ⁴⁾	průměr 2000=100	100,0	110,9	116,2	120,3	137,1	141,4	146,8	160	169	176
	předch.r.=100	108,3	110,9	104,8	103,5	113,9	103,1	103,8	109,0	105,4	104,5
Export reálně	průměr 2000=100	100,0	114,1	120,8	132,0	162,4	181,4	210,4	242	273	306
	předch.r.=100	119,6	114,1	105,9	109,3	123,0	111,7	116,0	115,0	112,6	112,2
Směnný kurz ⁵⁾	průměr 2000=100	100,0	95,9	85,9	86,1	85,7	80,9	77,2	76	72	71
	předch.r.=100	98,8	95,9	89,6	100,2	99,6	94,3	95,5	98,2	95,0	98,3
Dosahované ceny na zahr.trzích ⁶⁾	průměr 2000=100	100,0	103,6	107,9	107,7	110,4	113,7	117,8	120	123	124
	předch.r.=100	104,4	103,6	104,1	99,8	102,5	103,0	103,6	102,0	102,1	101,2
Deflátor exportu	průměr 2000=100	100,0	99,3	92,7	92,7	94,6	91,9	90,9	91	88	88
	předch.r.=100	103,1	99,3	93,3	100,0	102,1	97,2	98,9	100,1	97,0	99,5
Export nominálně	průměr 2000=100	100,0	113,2	111,9	122,3	153,7	166,7	191,3	220	241	269
	předch.r.=100	123,4	113,2	98,8	109,3	125,7	108,5	114,8	115,0	109,4	111,7

¹⁾ Vážený průměr růstu HDP sedmi nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR, jimiž jsou od roku 1998 stabilně Německo, Slovensko, Rakousko, Británie, Polsko, Francie a Itálie.

²⁾ Index podílu reálného dovozu na reálném HDP těchto zemí.

³⁾ Index vyjadřující vážený průměr dovozů zboží.

⁴⁾ Index vyjadřující změnu podílu ČR na exportních trzích. Tento ukazatel vystihuje konkurenceschopnost českých výrobců na zahraničních trzích.

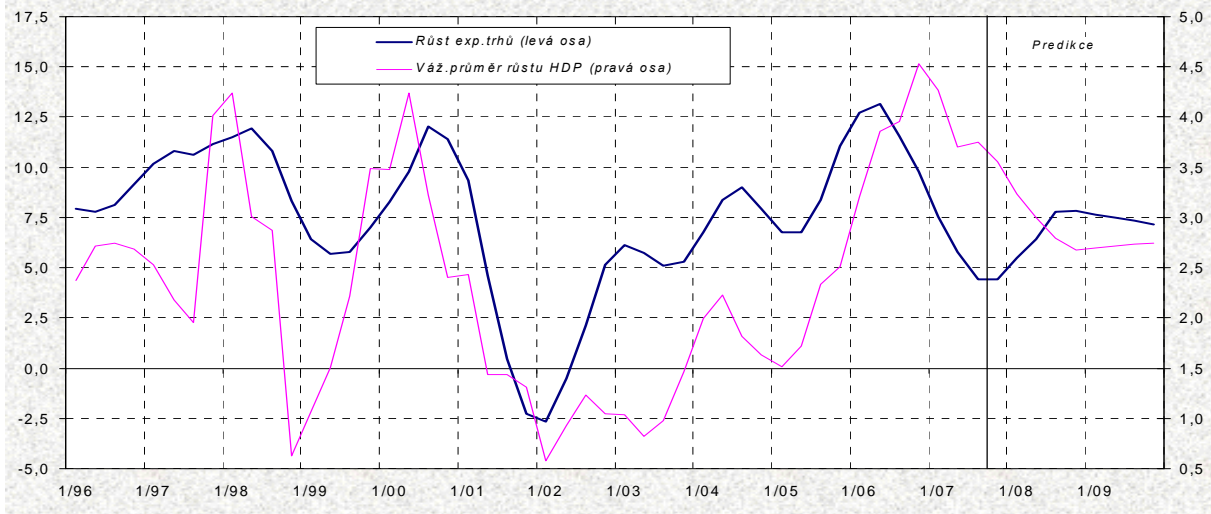
⁵⁾ Převrácená hodnota nominálního efektivního směnného kurzu z tabulky 4.1.

⁶⁾ Index vyjadřující změnu dosahovaných cen na exportních trzích v příslušných měnách.

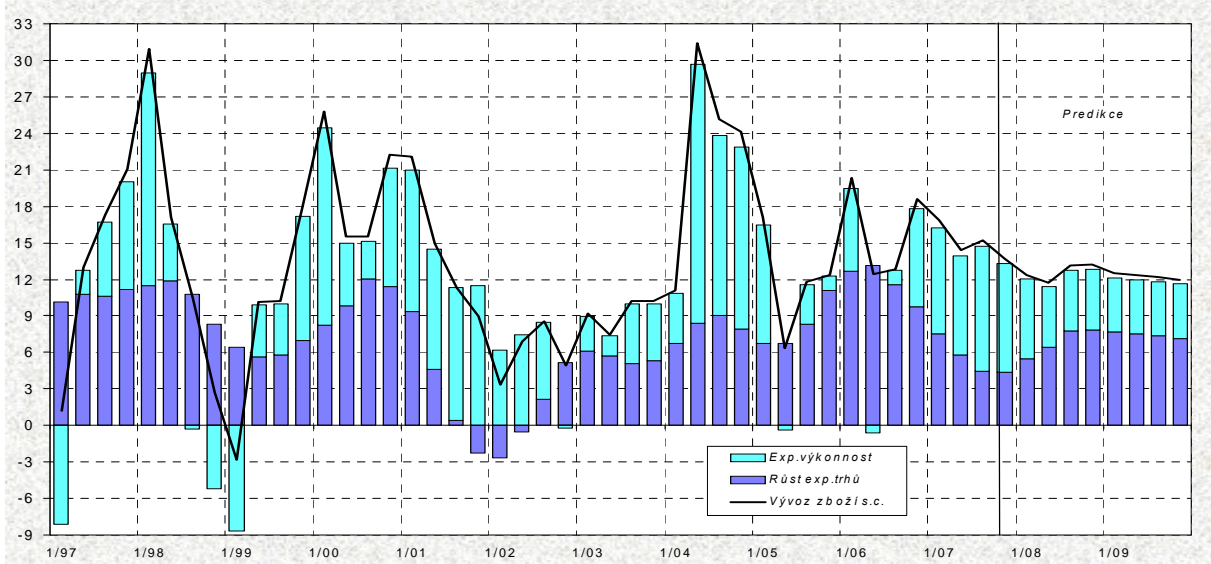
Tabulka 4.6: Rozklad vývozu zboží – čtvrtletní

		2006				2007			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Odhad							
HDP	průměr 2000=100	110,0	111,4	112,5	113,8	114,7	115,5	116,6	118
	předch.r.=100	103,2	103,8	103,9	104,5	104,3	103,7	103,7	103,5
Dovozní náročnost	průměr 2000=100	125,9	127,7	128,9	129,8	129,8	130,2	129,8	131
	předch.r.=100	109,3	109,0	107,3	105,0	103,1	102,0	100,7	100,8
Exportní trhy	průměr 2000=100	138,5	142,2	145,0	147,7	148,9	150,4	151,4	154
	st.obd.p.r.=100	112,7	113,2	111,5	109,8	107,5	105,8	104,4	104,4
Exportní výkonnost	průměr 2000=100	144,8	145,3	139,1	157,6	157,4	157,1	153,4	172
	st.obd.p.r.=100	106,8	99,3	101,2	108,1	108,7	108,1	110,3	108,9
Export reálně	průměr 2000=100	200,6	206,7	201,7	232,7	234,5	236,4	232,3	265
	st.obd.p.r.=100	120,3	112,4	112,9	118,6	116,9	114,4	115,2	113,7
Směnný kurz	průměr 2000=100	78,2	77,1	76,9	76,5	76,7	77,3	76,3	73
	st.obd.p.r.=100	96,4	94,6	95,2	95,7	98,1	100,2	99,3	95,0
Dosahované ceny na zahr. trzích	průměr 2000=100	116,3	117,9	118,9	118,2	119,4	119,7	120,9	121
	st.obd.p.r.=100	102,2	104,0	104,9	103,4	102,7	101,5	101,6	102,2
Deflátor exportu	průměr 2000=100	91,0	91,0	91,4	90,5	91,6	92,5	92,2	88
	st.obd.p.r.=100	98,6	98,4	99,8	98,9	100,7	101,7	100,9	97,1
Export nominálně	průměr 2000=100	182,4	188,0	184,3	210,5	214,8	218,7	214,2	233
	st.obd.p.r.=100	118,6	110,6	112,6	117,4	117,8	116,4	116,2	110,4

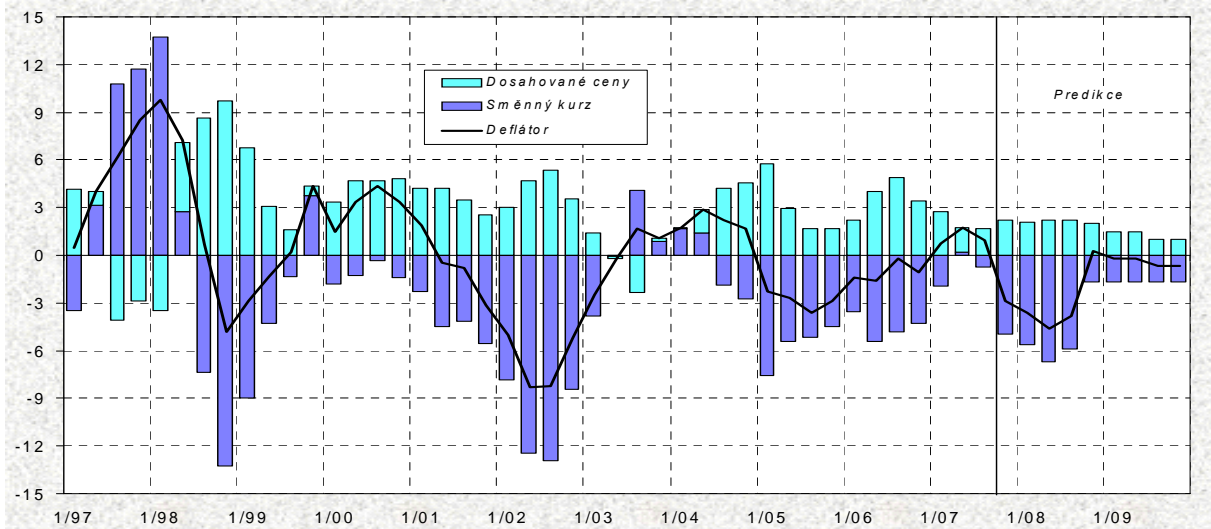
Graf 4.8: HDP a dovoz zboží partnerských zemí
tempa růstu v %

Graf 4.9: Vývoz zboží reálně
rozklad meziročního růstu v %

Graf 4.10: Deflátor vývozu zboží
rozklad meziročního růstu v %

5. Úspory a investice

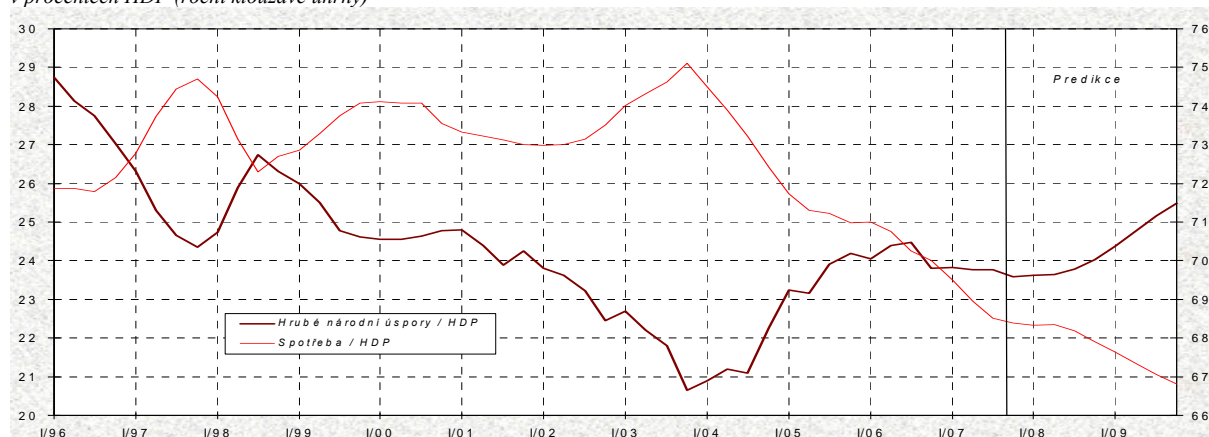
Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka 5.1: Úspory a investice – roční

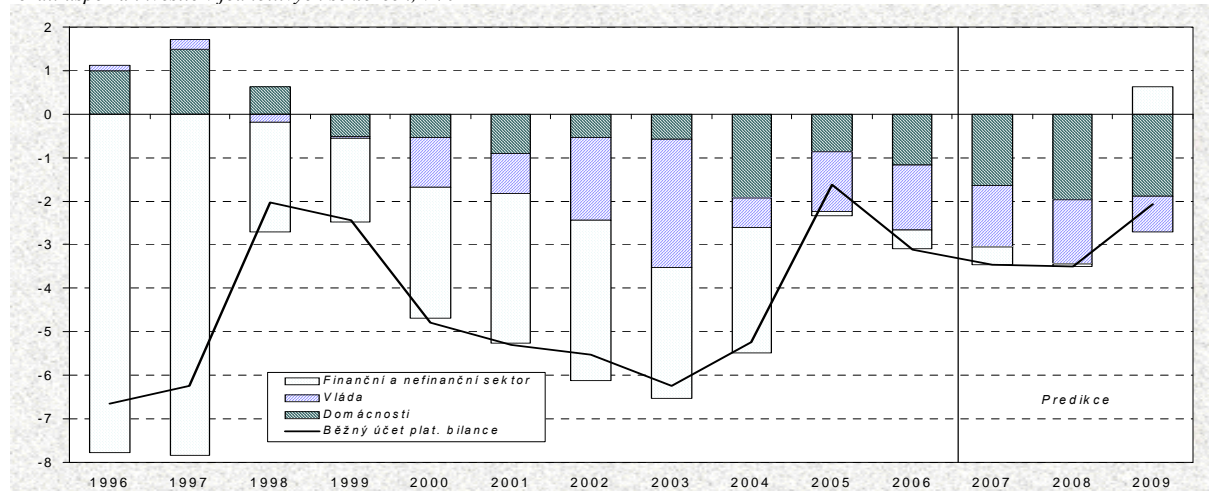
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
									Odhad	Predikce	Predikce
Tvorba hrubého kapitálu	% HDP	29,5	29,5	28,6	27,2	27,5	25,8	26,9	27,1	27,5	27,6
- fixní kapitál	% HDP	28,0	28,0	27,5	26,7	25,8	25,0	24,6	24,0	24,1	24,3
- změna zásob a rezerv	% HDP	1,5	1,5	1,1	0,5	1,7	0,8	2,3	3,0	3,4	3,2
- vládní sektor	% HDP	3,5	3,6	3,9	4,4	4,7	4,9	5,0	5,1	5,3	4,9
- domácnosti	% HDP	5,3	5,0	5,1	4,6	4,7	4,1	4,1	4,2	4,1	4,0
- nefinanční a finanční sektor	% HDP	20,7	20,9	19,6	18,2	18,1	16,8	17,9	17,8	18,2	18,6
Hrubé národní úspory	% HDP	24,8	24,2	22,4	20,7	22,0	23,5	23,8	23,6	24,0	25,5
- vládní sektor	% HDP	2,4	2,7	2,0	1,4	4,0	3,5	3,5	3,7	3,8	4,1
- domácnosti	% HDP	4,7	4,1	4,5	4,1	2,8	3,3	2,9	2,5	2,1	2,1
- nefinanční a finanční sektor	% HDP	17,7	17,5	15,9	15,2	15,2	16,7	17,5	17,4	18,1	19,3
Finanční bilance											
- vládní sektor	% HDP	-1,2	-0,9	-1,9	-2,9	-0,7	-1,4	-1,5	-1,4	-1,5	-0,8
- domácnosti	% HDP	-0,5	-0,9	-0,5	-0,6	-1,9	-0,9	-1,2	-1,6	-2,0	-1,9
- nefinanční a finanční sektor	% HDP	-3,0	-3,4	-3,7	-3,0	-2,9	-0,1	-0,4	-0,4	-0,1	0,6
- metodologická diference ¹⁾	% HDP	-0,1	0,0	0,6	0,3	0,2	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Běžný účet platební bilance	% HDP	-4,8	-5,3	-5,5	-6,2	-5,2	-1,6	-3,1	-3,5	-3,5	-2,1

¹⁾ Diference mezi saldem běžných transakcí se zahraničím v pojetí národních účtů a běžným účtem v pojetí statistiky platební bilance.

Graf 5.1: Hrubé národní úspory a spotřeba
v procentech HDP (roční klouzavé úhrny)

Graf 5.2: Finanční bilance sektorů
rozdíl úspor a investic v jednotlivých sektorech, v % HDP

Pozn.: Rozdíl mezi součtem finančních bilancí a běžným účtem je způsoben metodologickou diferencí mezi národními účty a statistikou platební bilance.

6. Demografie

Prameny: ČSÚ, ČSSZ, propočty MF ČR podle Demografické projekce ČSÚ 2003, vysoká varianta

Tabulka 6.1: Demografie
v tis. osob koncem roku

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
							<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>
Počet obyvatel	10 206	10 203	10 211	10 221	10 251	10 287	10 319	10 351	10 383	10 414
<i>předch.r.=100</i>	99,7	100,0	100,1	100,1	100,3	100,4	100,3	100,3	100,3	100,3
Věkové skupiny:										
(0 - 19)	2 296	2 255	2 219	2 184	2 155	2 131	2 104	2 076	2 052	2 025
<i>předch.r.=100</i>	97,8	98,2	98,4	98,5	98,7	98,9	98,8	98,7	98,8	98,7
(20 - 59)	6 005	6 016	6 022	6 020	6 042	6 033	6 024	6 025	6 027	6 028
<i>předch.r.=100</i>	100,0	100,2	100,1	100,0	100,4	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0
(60 a více)	1 905	1 932	1 971	2 017	2 054	2 123	2 190	2 250	2 304	2 361
<i>předch.r.=100</i>	101,2	101,4	102,0	102,3	101,9	103,4	103,2	102,7	102,4	102,5
Starobní důchodci	1 935	1 921	1 933	1 945	1 962	1 995	2 026	2 060	2 094	2 126
<i>předch.r.=100</i>	100,8	99,3	100,6	100,6	100,9	101,7	101,6	101,7	101,6	101,5
Míry závislosti (v %):										
Demografická ¹⁾	31,7	32,1	32,7	33,5	34,0	35,2	36,4	37,3	38,2	39,2
Podle platné legislativy ²⁾	32,8	32,8	32,8	32,8	33,0	33,3	33,5	33,9	34,2	34,5
Efektivní míra závislosti ³⁾	40,8	40,1	40,9	41,1	40,8	41,0	40,9	41,0	41,5	42,0
Úhrnná plodnost ⁴⁾	1,146	1,171	1,179	1,226	1,28	1,33	1,31	1,33	1,34	1,36
Přírůstek populace	-26	-3	8	9	31	36	32	32	32	31
Přirozený přírůstek	-17	-15	-18	-10	-6	1	-8	-8	-8	-9
Živě narození	91	93	94	98	102	106	103	104	104	104
Zemřelí	108	108	111	107	108	104	111	112	112	112
Saldo migrace	-9	12	26	19	36	35	40	40	40	40
Imigrace	13	45	60	53	60	68
Emigrace	21	32	34	35	24	33

Údaje se týkají obyvatel, kteří mají na území ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na jejich státní občanství.

Údaje o struktuře populace za rok 2006 (předběžná skutečnost) jsou odděleny od dat za rok 2007, protože data za minulost se do jisté míry odchylní od projekce.

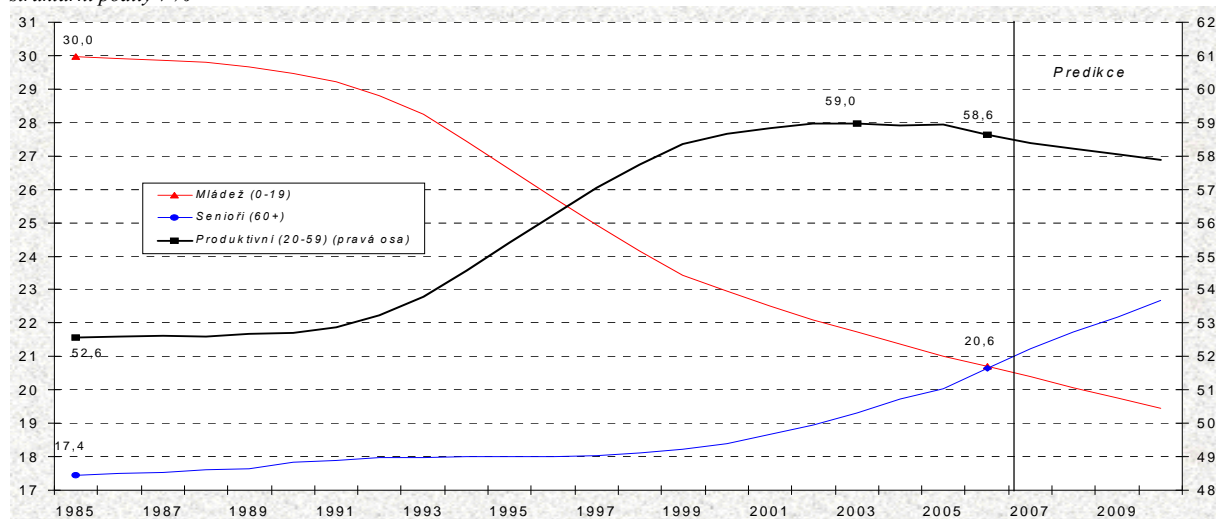
¹⁾ Podíl počtu obyvatel v seniorském věku (nad 59 let) na počtu obyvatel v produkt. věku - nezohledňuje tedy prodlužování věku odchodu do důchodu.

²⁾ Podíl počtu obyvatel v důchodovém věku podle platné legislativy na počtu ostatních obyvatel nad 19 let.

³⁾ Podíl počtu vyplácených starobních důchodů na počtu zaměstnaných.

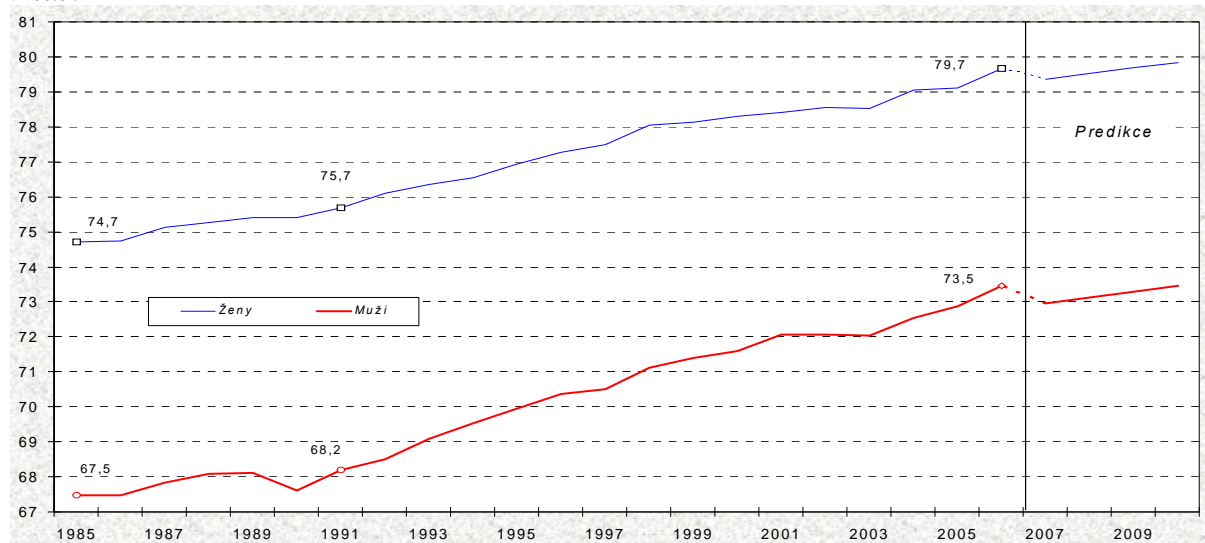
⁴⁾ Počet živě narozených dětí připadajících na 1 ženu, pokud by po celé její reprodukční období zůstala její plodnost stejná jako v uvedeném roce. Pro udržení dlouhodobě stabilní populace by měl tento ukazatel v podmínkách ČR dosahovat hodnoty cca 2,04.

Graf 6.1: Věkové skupiny
strukturní podíly v %

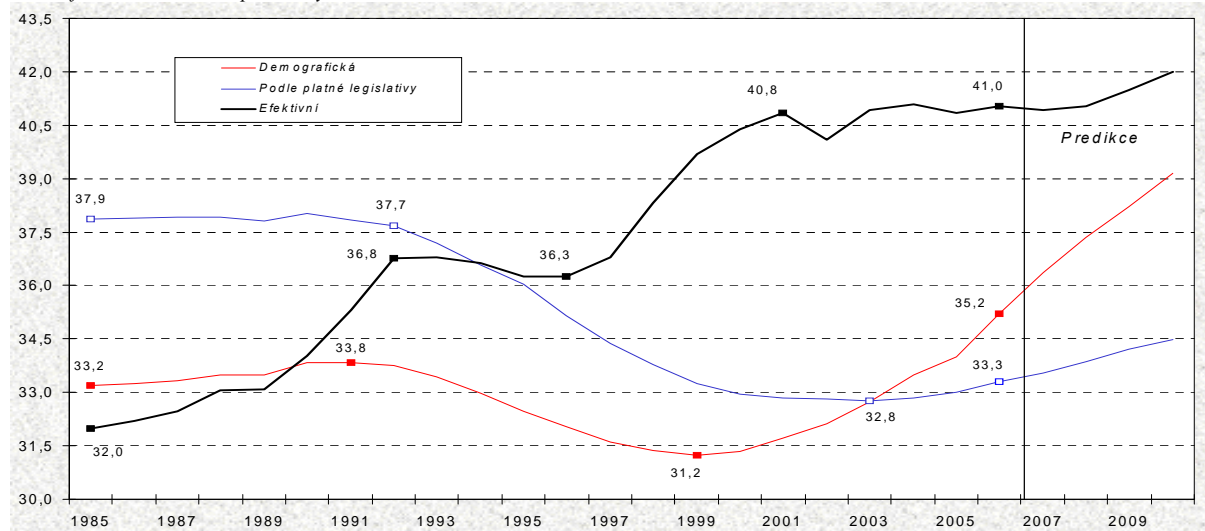
Graf 6.2: Střední délka života

v rocích

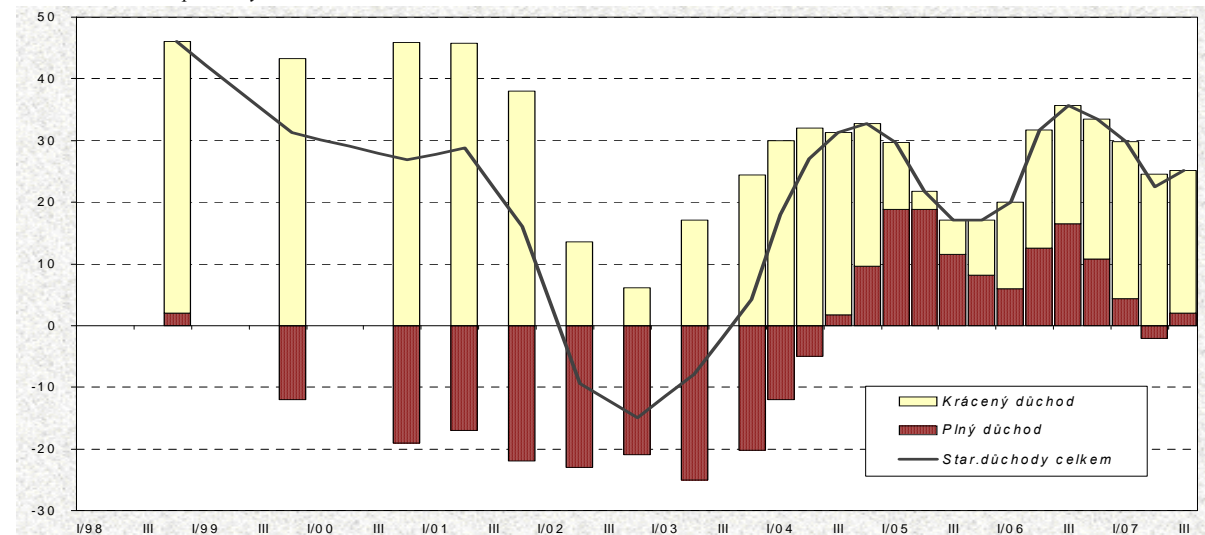
Graf 6.3: Míry závislosti

v %, definice ukazatelů viz poznámky k tabulce 6.1

Graf 6.4: Starobní důchodci

absolutní meziroční přírůstky v tis. osob ke konci období

7. Úrokové sazby

Prameny: ČNB, propočty MF ČR.

Tabulka 7.1: Úrokové sazby – roční průměrné sazby - v % p.a.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007			2008		2009
									Odhad		Predikce		Predikce	
Diskontní sazba (konec roku)	5,00	5,00	3,75	1,75	1,00	1,50	1,00	1,50	2,50					
Repo 2T (konec roku)	5,25	5,25	4,75	2,75	2,00	2,50	2,00	2,50	3,50					
Lombardní sazba (konec roku)	7,50	7,50	5,75	3,75	3,00	3,50	3,00	3,50	4,50					
PRIBOR 3M ¹⁾	6,84	5,36	5,18	3,55	2,28	2,36	2,01	2,30	3,09			4,0	3,5	
Výnos do doby splatnosti 5R	7,57	6,77	5,97											
státních dluhopisů pro konvergenční účely ²⁾ 10R	-	-	6,35	4,94	4,12	4,75	3,51	3,78	4,28			4,6	4,2	
Úrokové sazby z úvěrů nefinančním podnikům	.	.	6,83	5,82	4,57	4,51	4,27	4,29	4,8			5,2	4,9	
Úrokové sazby z vkladů domácností	.	.	2,90	2,06	1,40	1,33	1,24	1,22	1,3			1,4	1,3	
Reálné sazby z úvěrů nefinančním podnikům ³⁾	.	.	6,3	5,2	1,0	3,2	1,7	1,7	1,0			3,2	2,9	
Čisté reálné sazby z vkladů domácností s dohodnutou splatností ⁴⁾	.	.	-2,1	-0,1	1,1	-1,6	-0,8	-1,5	-1,7			-4,1	-1,1	

¹⁾ 3měsíční sazba PRIBOR na mezibankovním trhu.

²⁾ Výnos 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely podle statistiky ČNB. Slouží k posouzení výše dlouhodobých úrokových sazeb podle Maastrichtských kritérií.

³⁾ Deflováno meziročním růstem deflátoru domácí poptávky ve 4. čtvrtletí.

⁴⁾ Deflováno růstem spotřebitelských cen v průběhu roku, uvažována jednotná 15% daň z kapitálových výnosů.

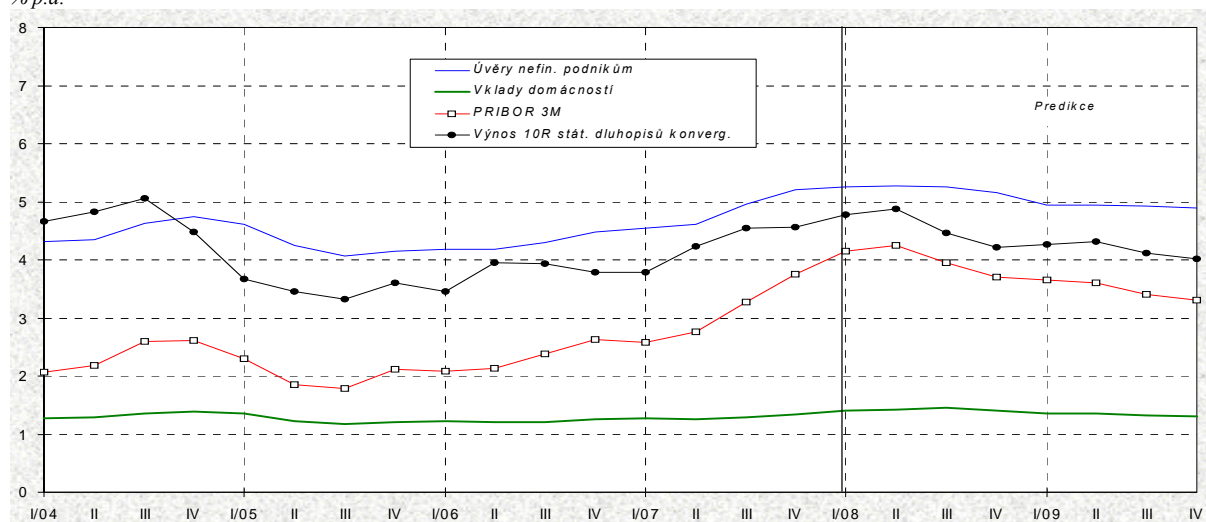
Tabulka 7.2: Úrokové sazby – čtvrtletní průměrné sazby - v % p.a.

	2006				2007			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Diskontní sazba (konec období)	1,00	1,00	1,50	1,50	1,50	1,75	2,25	2,50
Repo 2T (konec období)	2,00	2,00	2,50	2,50	2,50	2,75	3,25	3,50
Lombardní sazba (konec období)	3,00	3,00	3,50	3,50	3,50	3,75	4,25	4,50
PRIBOR 3M	2,08	2,13	2,38	2,62	2,58	2,77	3,27	3,75
Výnos do doby splatnosti 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely ¹⁾	3,46	3,94	3,93	3,78	3,79	4,23	4,54	4,56
Úrokové sazby z úvěrů nefinančním podnikům	4,19	4,19	4,30	4,49	4,54	4,60	4,95	5,2
Úrokové sazby z vkladů domácností	1,22	1,20	1,21	1,26	1,27	1,25	1,28	1,3

¹⁾ Viz poznámka 2 u tabulky 7.1.

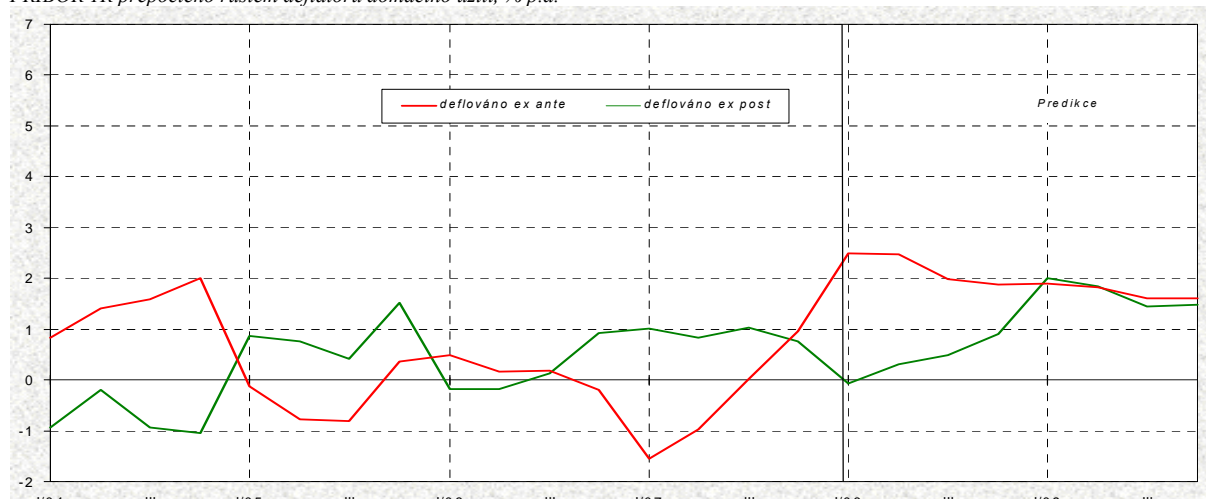
Graf 7.1: Úrokové sazby

% p.a.

Graf 7.2: Reálné sazby mezibankovního trhu

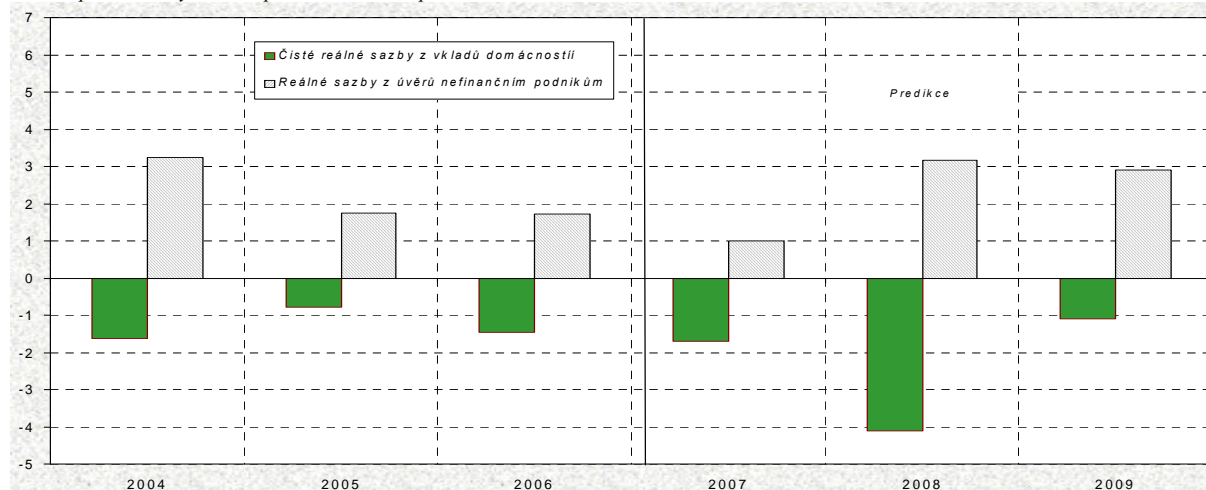
PRIBOR 1R přepočteno růstem deflátoru domácího užití, % p.a.

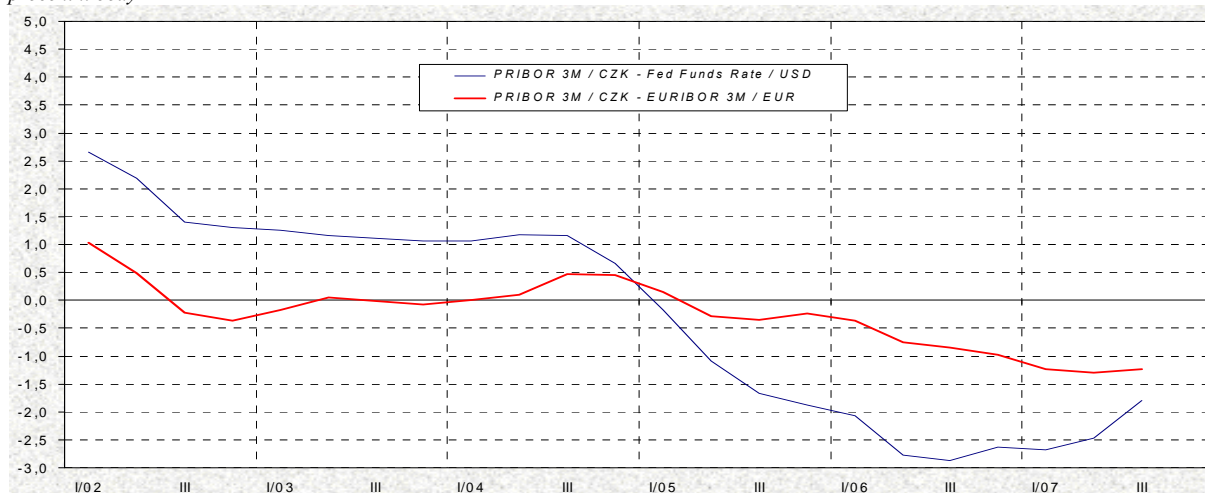
Roční sazba PRIBOR na mezibankovním trhu přepočtená růstem deflátoru domácí poptávky. Při deflování ex post je použit růst cen za uplynulá čtyři čtvrtletí. Při deflování ex ante je použit růst cen v následujících čtyřech čtvrtletích, tedy do splatnosti mezibankovního vkladu. V případě, že skutečné hodnoty růstu cen ještě nejsou známy, je použito predikce. Deflování ex ante podle našeho názoru lépe odráží ekonomický charakter reálných úrokových sazeb.

Graf 7.3: Průměrné reálné sazby z úvěrů a termínovaných vkladů

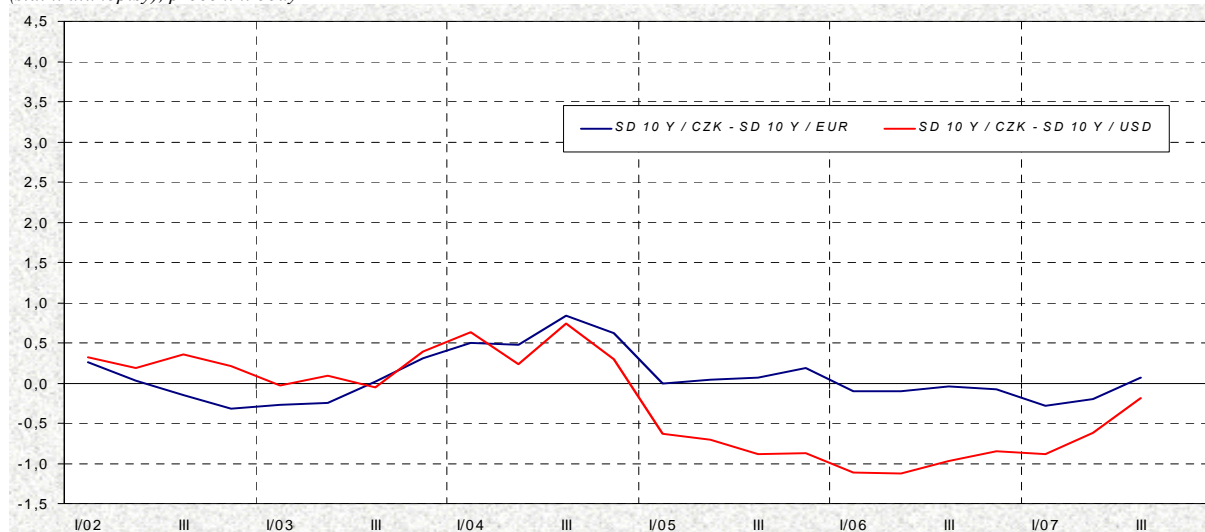
Sazby z úvěrů přepočteny růstem deflátoru domácího užití v průběhu roku, sazby z termínovaných vkladů po zdanění deflovány růstem indexu spotřebitelských cen v průběhu roku., % p.a.

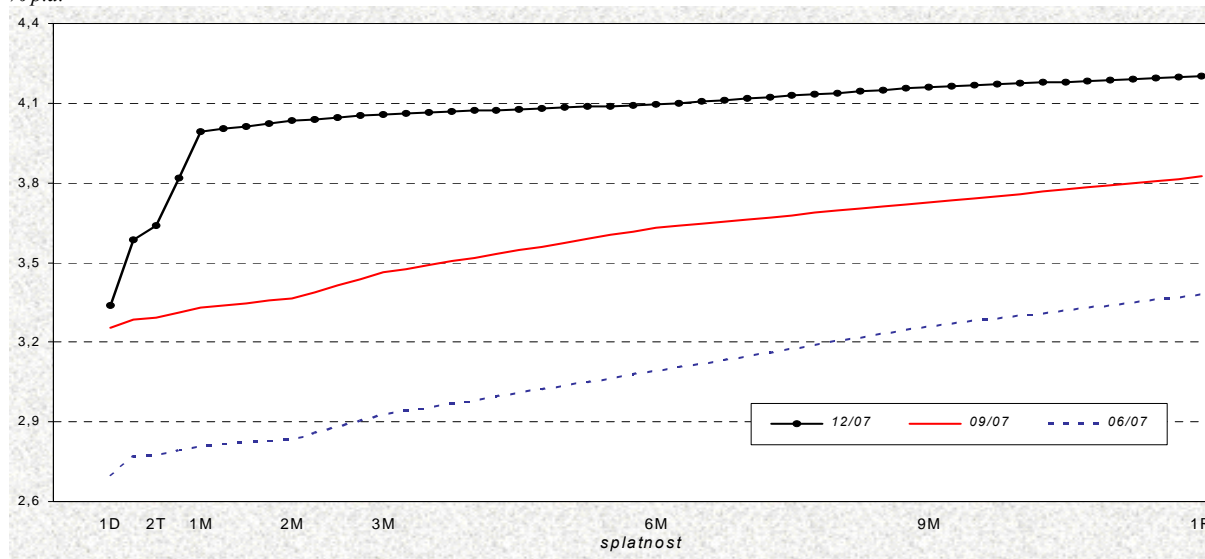
Graf 7.4: Krátkodobý úrokový diferenciál
procentní body

Graf 7.5: Dlouhodobý úrokový diferenciál
(státní dluhopisy), procentní body

Graf 7.6: Výnosové křivky PRIBOR
% p.a.

8. Vládní sektor

Prameny kapitoly 8: MF ČR, ČSÚ

Tabulka 8.1: Saldo a dluh

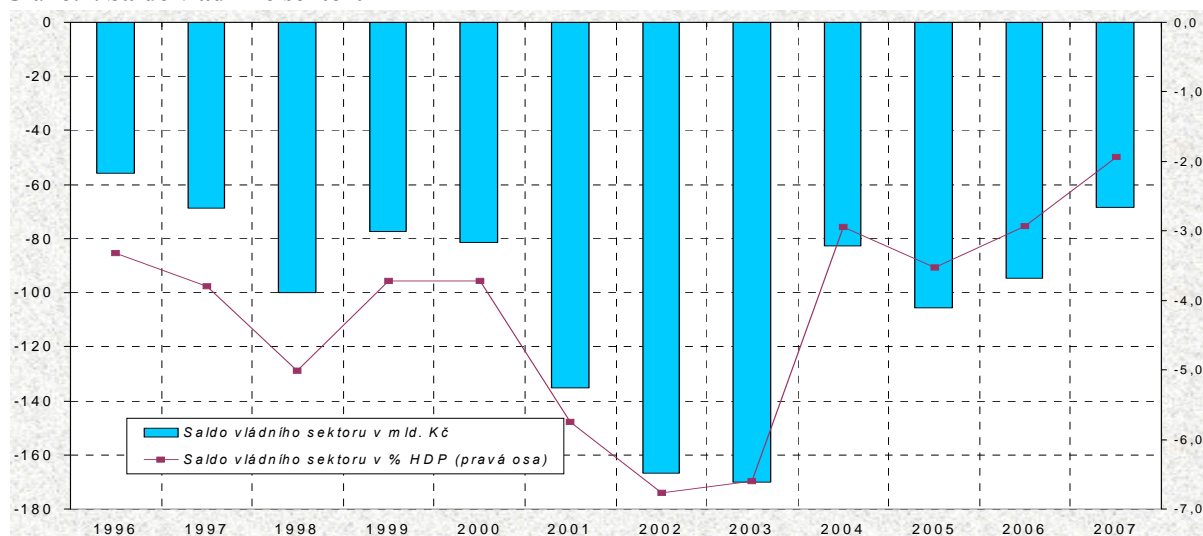
		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
										Předb.	Predikce
Saldo vládního sektoru	m ld. Kč	-100,1	-77,3	-81,5	-135,0	-166,8	-170,0	-82,7	-105,5	-94,5	-68,4
	% HDP	-5,0	-3,7	-3,7	-5,7	-6,8	-6,6	-2,9	-3,5	-2,9	-1,9
Dluh vládního sektoru	m ld. Kč	299,8	340,5	405,4	591,5	702,3	775,0	855,1	903,5	973,0	1071,2
	předch.r.=100	126,7	113,6	119,1	145,9	118,7	110,3	110,3	105,7	107,7	110,1
	% HDP	15,0	16,4	18,5	25,1	28,5	30,1	30,4	30,2	30,1	30,4
Úrokové deriváty ¹⁾	m ld. Kč	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5	-0,5	-0,2	-0,4	0,0
Saldo vládního sektoru včetně úrokových derivátů ²⁾	m ld. Kč	-100,1	-77,3	-81,5	-135,0	-166,8	-170,6	-83,3	-105,7	-95,0	-68,4
Úroky	% HDP	1,2	1,0	0,8	1,0	1,2	1,1	1,2	1,2	1,1	1,2
Primární saldo	% HDP	-3,9	-2,7	-2,9	-4,7	-5,5	-5,5	-1,8	-2,4	-1,8	-0,8

Pozn.: Vládní dluh je definován následujícími finančními instrumenty: oběživo a depozita, emitované cenné papíry jiné než účasti s vyloučením finančních derivátů a úvěry (půjčky). Vládní dluh je vyjádřen v nominální hodnotě, která je považována za ekvivalent jmenovité hodnoty (face value). Vládní dluh je konsolidován, tzn. závazky odpovídající finančním aktivům jiných subjektů v subsektoru, resp. sektoru vládních institucí jsou vyloučeny

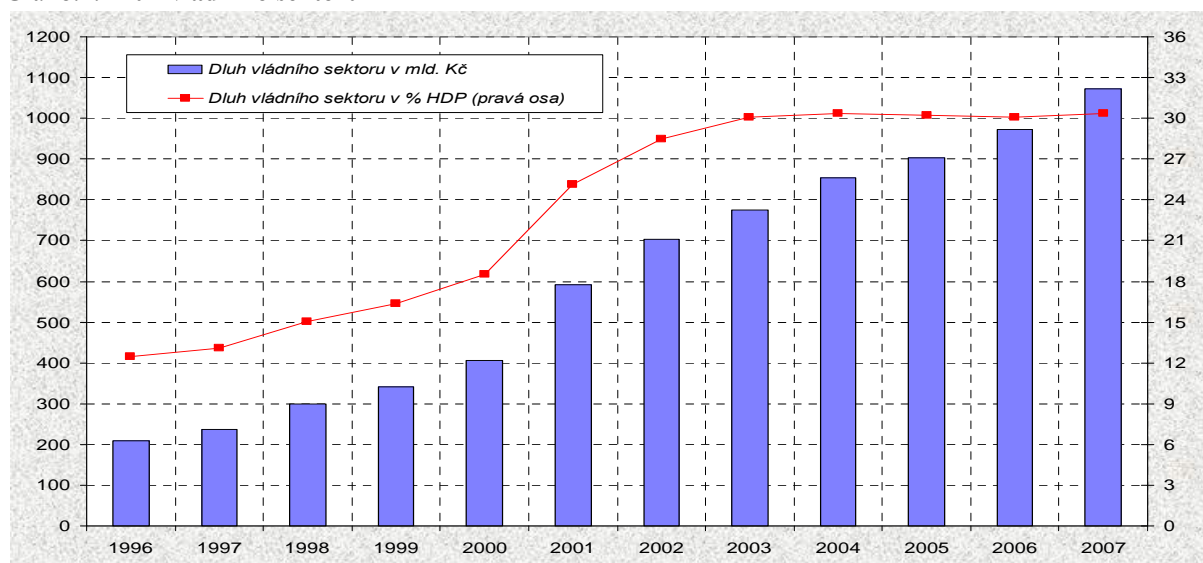
¹⁾ Jedná se o zajišťovací instrumenty proti úrokovému riziku.

²⁾ Deficit vládního sektoru, který je relevantní pro ověřování plnění maastrichtských konvergenčních kritérií.

Graf 8.1: Saldo vládního sektoru

Graf 8.2: Dluh vládního sektoru

9. Světová ekonomika

Prameny: Eurostat; OECD – Main Economic Indicators, Quarterly National Accounts; The Economist; IMF – Financial Statistics; odhady MF

Tabulka 9.1: **Hrubý domácí produkt** – roční
růst ve stálých cenách - v %, sezónně očištěná data

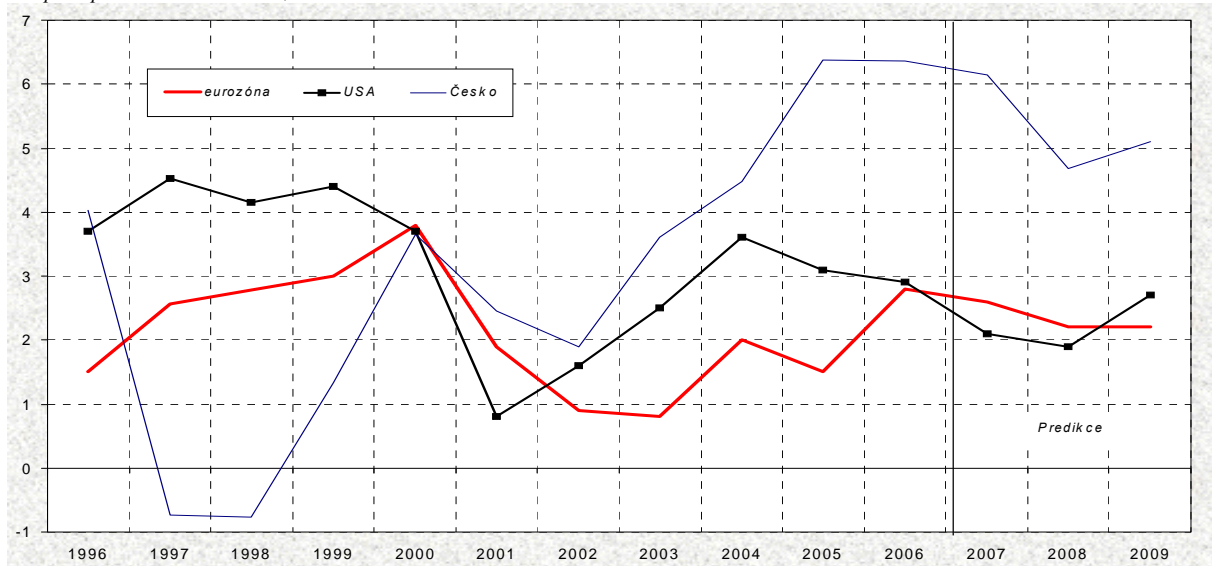
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 <i>Odhad</i>	2008 <i>Predikce</i>	2009 <i>Predikce</i>
EU-27	3,8	2,0	1,2	1,3	2,5	1,8	3,0	2,9	2,4	2,4
EU-15	3,8	1,9	1,1	1,2	2,3	1,6	2,8	2,7	2,7	2,2
EA-12	3,8	1,9	0,9	0,8	2,0	1,5	2,8	2,6	2,2	2,2
Německo	3,2	1,2	0,0	-0,2	0,8	1,1	3,0	2,7	2,0	2,2
Francie	3,9	1,9	1,0	1,1	2,5	1,7	2,0	2,0	1,9	2,2
Británie	3,8	2,4	2,1	2,8	3,3	1,8	2,8	2,9	2,1	2,2
Rakousko	3,4	0,8	0,9	1,2	2,3	2,0	3,3	3,1	2,6	2,6
USA	3,7	0,8	1,6	2,5	3,6	3,1	2,9	2,1	1,9	2,7
Japonsko	2,9	0,2	0,3	1,4	2,7	1,9	2,2	2,0	1,7	2,2
Maďarsko	5,2	4,1	4,4	4,2	4,8	4,1	3,9	1,8	2,6	3,8
Polsko	4,3	1,2	1,4	3,9	5,3	3,6	6,1	6,5	5,6	5,2
Slovensko	0,7	3,2	4,1	4,2	5,4	6,0	8,3	9,0	7,8	7,5
Česko	3,6	2,5	1,9	3,6	4,5	6,4	6,4	6,1	4,7	5,1

Tabulka 9.2: **Hrubý domácí produkt** – čtvrtletní
růst ve stálých cenách proti stejnému období předchozího roku - v %, sezónně očištěná data

	2006				2007			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4 <i>Odhad</i>
EU-27	2,8	3,1	3,2	3,5	3,4	2,8	3,0	2,5
EU-15	2,6	2,9	2,9	3,2	3,2	2,5	2,7	2,4
EA-12	2,5	2,9	2,8	3,2	3,2	2,5	2,7	2,4
Německo	2,0	3,1	3,2	3,9	3,6	2,5	2,5	2,4
Francie	2,0	2,7	2,1	2,1	2,0	1,4	2,2	2,4
Británie	2,4	2,8	3,0	3,3	3,1	3,2	3,3	2,8
Rakousko	3,2	3,1	3,0	3,3	3,6	3,4	3,4	3,0
USA	3,3	3,2	2,3	2,6	1,5	1,9	2,8	2,0
Japonsko	2,6	2,2	1,4	2,5	2,8	1,6	2,0	1,7
Maďarsko	4,3	4,0	3,9	3,3	2,6	1,6	1,1	1,7
Polsko	5,1	6,1	6,5	7,0	6,7	6,6	6,4	6,4
Slovensko	8,1	8,4	8,6	8,2	8,3	9,3	9,4	9,0
Česko	6,6	6,4	6,3	6,2	6,4	6,3	6,0	5,8

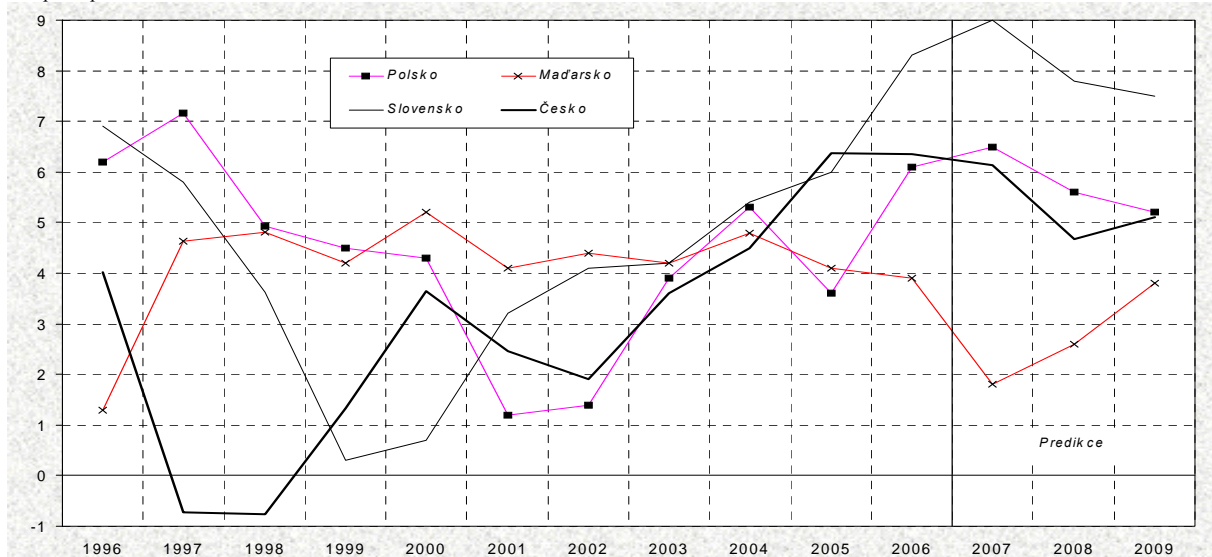
Graf 9.1: Hrubý domácí produkt

růst proti předchozímu roku v %, sezónně očištěná data

Graf 9.2: Hrubý domácí produkt – vybrané tranzitivní země

růst proti předchozímu roku - v %, sezónně očištěná data

Tabulka 9.3: Světové ceny komodit – roční

ceny okamžitého dodání

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
										<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Ropa B rent	<i>USD/barel</i>	28,3	24,4	25,0	28,8	38,3	54,4	65,4	72,7	89	89
	<i>předch. r.=100</i>	159,9	86,2	102,4	115,3	133,0	142,0	120,1	111,2	121,7	100,0
Index v CZK	<i>2000=100</i>	100,0	85,0	74,9	74,5	90,2	119,3	135,3	135,1	148	146
	<i>předch. r.=100</i>	178,4	85,0	88,2	99,4	121,1	132,3	113,4	99,9	109,8	98,3
Index NFC^{*)} (USD)	<i>2005=100</i>	79,6	75,8	77,3	81,8	97,3	100,0	123,2	140,5	140	134
	<i>předch. r.=100</i>	104,2	95,2	101,9	105,9	118,9	102,8	123,2	114,0	99,4	95,9
Index NFC (Kč)	<i>2000=100</i>	100,0	93,9	82,4	75,2	81,4	77,9	90,7	92,9	83	78
	<i>předch. r.=100</i>	116,3	93,9	87,7	91,3	108,3	95,8	116,4	102,4	89,7	94,3

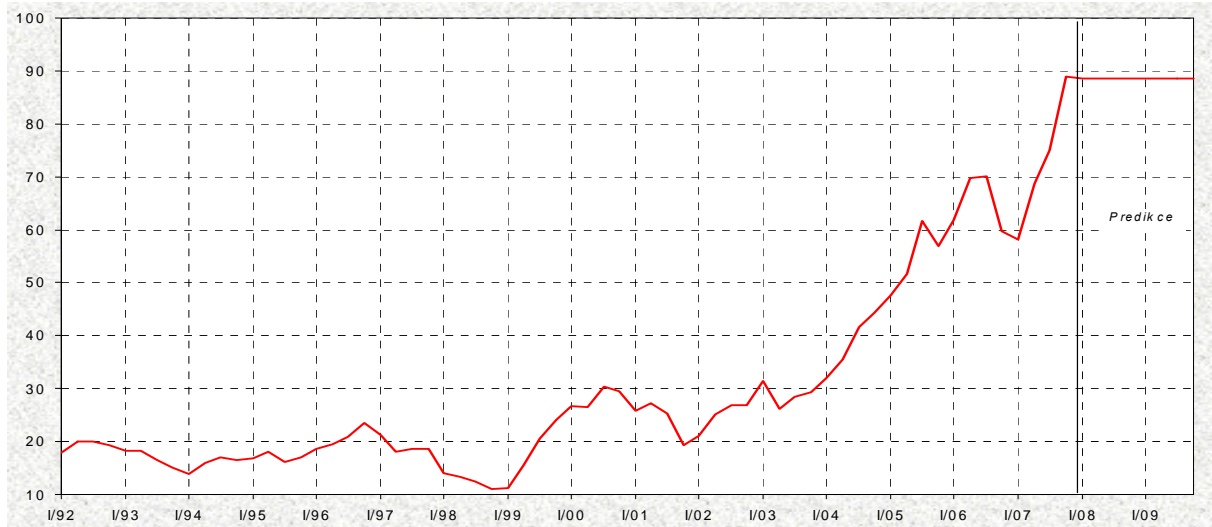
*) NFC – Nonfuel commodities (suroviny mimo palivových)

Tabulka 9.4: Světové ceny komodit – čtvrtletní
ceny okamžitého dodání

		2006				2007			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Ropa Brent	USD/barel	61,9	69,8	70,1	59,7	58,1	68,7	75,0	89,0
	st.obd.p.r.=100	130,0	135,3	113,8	104,9	93,9	98,4	107,0	149,1
Index v CZK	2000=100	134,5	144,0	142,4	118,7	113,5	131,6	139,3	150,6
	st.obd.p.r.=100	135,1	127,6	104,1	92,6	84,4	91,4	97,8	126,9
Index NFC (USD)	2005=100	110,9	124,5	126,9	130,7	134,5	143,5	141,1	143,1
	st.obd.p.r.=100	112,6	125,4	127,0	127,8	121,2	115,2	111,2	109,5
Index NFC (Kč)	2000=100	85,9	91,5	91,8	92,5	93,6	97,9	93,3	86,3
	st.obd.p.r.=100	117,0	118,3	116,1	112,8	109,0	107,0	101,7	93,2

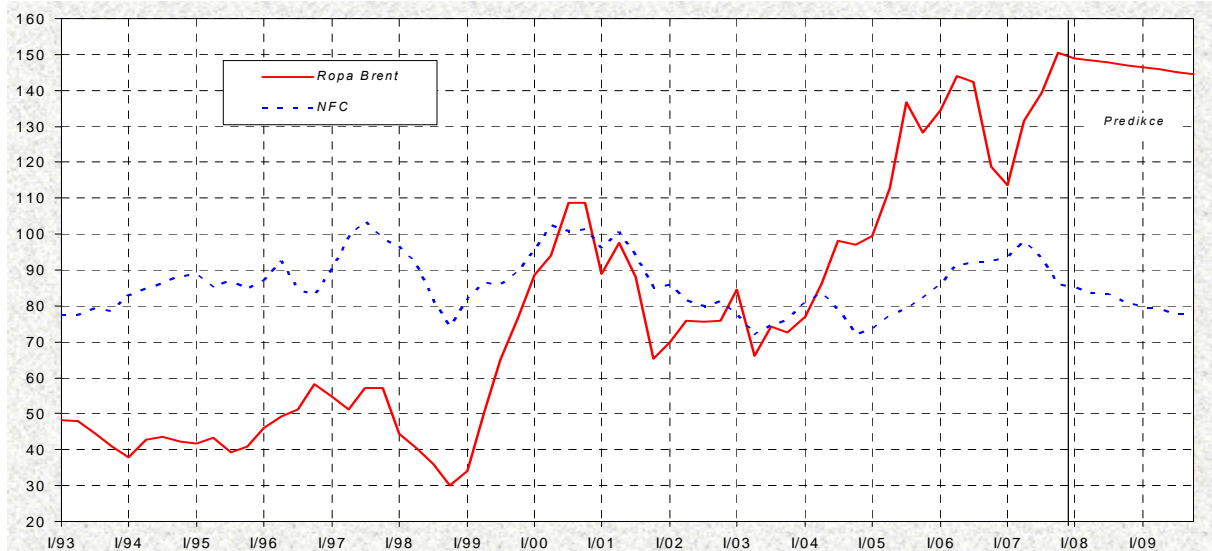
Graf 9.3: Dolarová cena ropy

USD/barel

Graf 9.4: Korunové indexy světových cen komodit

index 2000=100

10. Mezinárodní srovnání

Prameny: Eurostat, OECD, IMF, propočty MF ČR

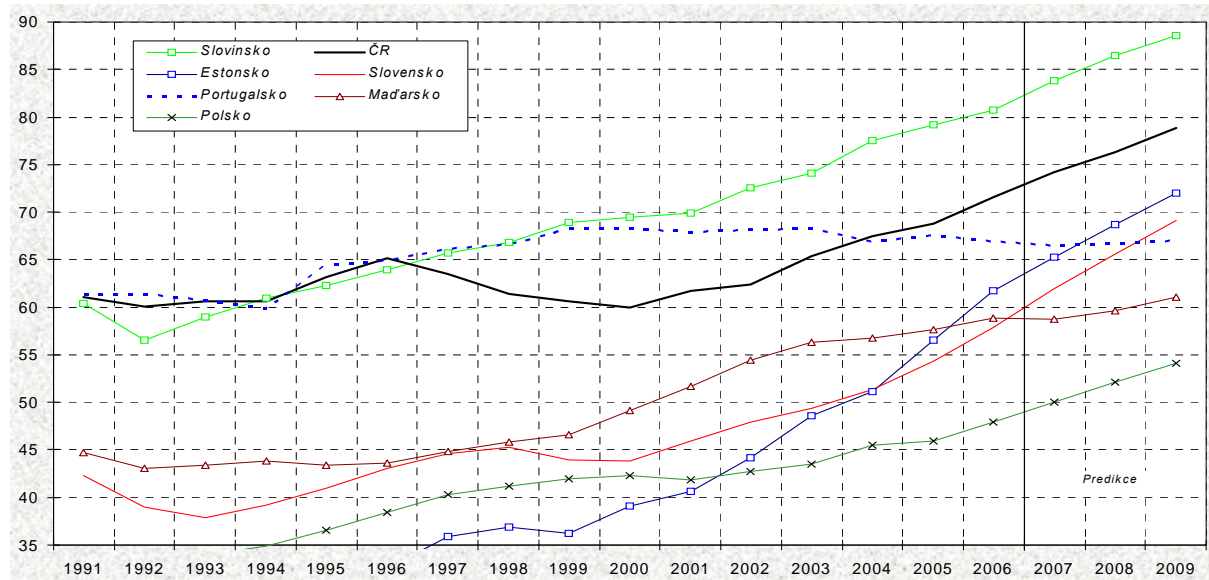
Tabulka 10.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
									Odhad	Predikce	Predikce
Řecko	PPS (EU - 27)	16 000	17 200	18 600	19 100	20 300	21 600	22 900	24 200	25 600	27 000
	EA 12 = 100	74	77	80	82	84	86	88	89	91	92
Slovinsko	PPS (EU - 27)	15 100	15 700	16 800	17 200	18 700	19 800	21 100	22 800	24 400	26 000
	EA 12 = 100	70	70	73	74	78	79	81	84	86	89
Česko	PPS (EU - 27)	13 000	13 900	14 400	15 200	16 300	17 200	18 500	20 000	21 400	22 900
	EA 12 = 100	60	62	62	65	67	69	72	74	76	79
Portugalsko	PPS (EU - 27)	14 900	15 300	15 700	15 900	16 100	16 900	17 500	18 200	18 900	19 700
	EA 12 = 100	68	68	68	68	67	68	67	67	67	67
Estonsko	PPS (EU - 27)	8 500	9 100	10 200	11 300	12 300	14 100	16 100	17 800	19 400	21 100
	EA 12 = 100	39	41	44	49	51	56	62	65	69	72
Slovensko	PPS (EU - 27)	9 500	10 300	11 100	11 500	12 400	13 600	15 000	16 700	18 400	20 100
	EA 12 = 100	44	46	48	49	51	54	58	62	66	69
Maďarsko	PPS (EU - 27)	10 700	11 600	12 600	13 100	13 700	14 400	15 300	15 900	16 700	17 800
	EA 12 = 100	49	52	54	56	57	58	59	59	60	61
Litva	PPS (EU - 27)	7 500	8 200	9 000	10 100	10 900	11 900	13 200	14 700	16 200	17 700
	EA 12 = 100	34	36	39	44	45	48	51	54	57	60
Lotyšsko	PPS (EU - 27)	7 000	7 700	8 400	9 000	9 900	11 200	12 700	14 400	15 900	17 300
	EA 12 = 100	32	34	36	39	41	45	49	53	56	59
Polsko	PPS (EU - 27)	9 200	9 400	9 900	10 100	11 000	11 500	12 300	13 400	14 500	15 600
	EA 12 = 100	42	42	43	44	45	46	48	50	52	54

Paritou kupní síly je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích.

Graf 10.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

EA 12 = 100

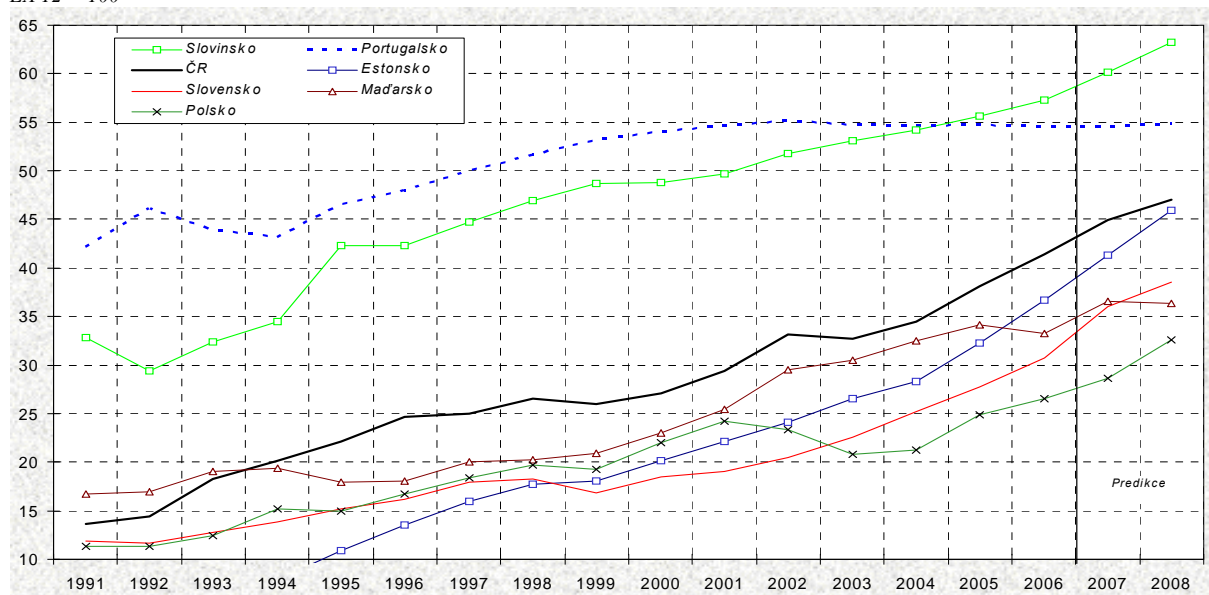
Tabulka 10.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
											Odhad	Predikce
Řecko	EUR	12 100	12 600	13 500	14 300	15 500	16 700	17 900	19 200	20 500	21 700	
	EA 12 = 100	57	57	59	61	64	67	69	71	73	75	
	Index cenové hladiny HDP	EA 12 = 100	80	78	77	76	78	79	80	81	82	82
Slovinsko	EUR	10 300	10 800	11 400	12 200	12 900	13 600	14 300	15 400	16 800	18 400	
	EA 12 = 100	49	49	50	52	53	54	56	57	60	63	
	Index cenové hladiny HDP	EA 12 = 100	71	70	71	71	72	70	70	71	72	73
Česko	EUR	5 500	6 000	6 800	7 800	7 900	8 600	9 800	11 100	12 400	14 000	
	EA 12 = 100	26	27	29	33	33	34	38	41	45	47	
	Index cenové hladiny HDP	EA 12 = 100	43	45	48	53	50	51	55	58	61	62
Portugalsko	EUR	11 200	12 000	12 600	13 000	13 300	13 700	14 100	14 700	15 300	15 900	
	EA 12 = 100	53	54	55	55	55	55	55	55	55	55	
	Index cenové hladiny HDP	EA 12 = 100	78	79	80	81	80	82	81	82	82	82
Estonsko	EUR	3 800	4 500	5 100	5 700	6 400	7 100	8 300	9 800	11 600	13 300	
	EA 12 = 100	18	20	22	24	27	28	32	37	41	46	
	Index cenové hladiny HDP	EA 12 = 100	50	51	54	55	55	55	57	59	63	67
Slovensko	EUR	3 600	4 100	4 400	4 800	5 500	6 300	7 100	8 300	10 100	11 200	
	EA 12 = 100	17	19	19	20	23	25	28	31	36	39	
	Index cenové hladiny HDP	EA 12 = 100	38	42	41	43	46	49	51	53	58	59
Maďarsko	EUR	4 400	5 100	5 800	7 000	7 400	8 100	8 800	8 900	10 200	10 500	
	EA 12 = 100	21	23	25	29	30	32	34	33	37	36	
	Index cenové hladiny HDP	EA 12 = 100	45	47	49	54	54	57	59	57	62	61
Litva	EUR	2 900	3 500	3 900	4 300	4 800	5 300	6 100	7 000	8 200	9 500	
	EA 12 = 100	14	16	17	18	20	21	23	26	29	33	
	Index cenové hladiny HDP	EA 12 = 100	41	46	47	47	45	46	49	51	54	57
Lotyšsko	EUR	2 900	3 600	4 000	4 200	4 300	4 800	5 700	7 100	9 100	10 800	
	EA 12 = 100	14	16	17	18	18	19	22	26	32	37	
	Index cenové hladiny HDP	EA 12 = 100	43	50	51	49	46	47	49	54	61	66
Polsko	EUR	4 100	4 900	5 600	5 500	5 000	5 300	6 400	7 100	8 000	9 500	
	EA 12 = 100	19	22	24	23	21	21	25	27	29	33	
	Index cenové hladiny HDP	EA 12 = 100	46	52	58	55	48	47	54	55	57	62

Index cenové hladiny je podíl směnného kurzu a parity kupní síly mezi měnami.

Graf 10.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

EA 12 = 100

Graf 10.3: Komparativní cenová hladina HDP

EA 12 = 100

